

**TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ
SİSTEMİNE İLİŞKİN FEN BİLİMLERİ
ÖĞRETMENLERİNİN VE ÖĞRENCİLERİN
GÖRÜŞLERİ
(ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ)**

Gökhan TAŞKIN

**Yüksek Lisans Tezi
İlköğretim Ana Bilim Dalı
Doç. Dr. Gökhan AKSOY
2016**

(Her Hakkı Saklıdır)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİMDALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİNE İLİŞKİN
FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN VE ÖĞRENCİLERİN
GÖRÜŞLERİ
(ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ)

(Science Teachers And Students' Views About Teog (Transition Exam From
Elementary To Higher Education) System)

Gökhan TAŞKIN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Doç. Dr. Gökhan AKSOY

ERZURUM

Mayıs, 2016

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Doç. Dr. Gökhan AKSOY danışmanlığında, Gökhan TAŞKIN tarafından hazırlanan “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemine İlişkin Fen Bilimleri Öğretmenlerinin ve Öğrencilerinin Görüşleri ” başlıklı çalışma 27 / 05 / 2016 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından İlköğretim Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyesi : Doç Dr. Gökhan AKSOY

İmza:

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Yasemin TAŞ

İmza:

Jüri Üyesi :Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk ÖZEKEN

İmza:

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

27 / 05 / 2016

Prof. Dr. Kemal DOYMUŞ

Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemine İlişkin Fen Bilimleri Öğretmenlerinin ve Öğrencilerin Görüşleri” başlıklı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

27 /05 /2016

Gökhan TAŞKIN

ÖNSÖZ

Bu araştırmayı yaparken her aşamasında birçok arkadaşım ve hocalarımın destekleri oldu. Öncelikle araştırmanın her aşamasında benden yardımını esirgemeyen, bana araştırma ve bilimsel olarak problemlere bakmayı öğreten değerli hocam tez danışmanım sayın Doç. Dr. Gökhan AKSOY'a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca araştırma sürecine bilimsel metotları kullanmam için katkı sağlayan Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk ÖZEKEN ve Yrd. Doç. Dr. Yasemin TAŞ'a teşekkürlerimi sunarım

Araştırmanın öğrenci veri toplama aşamasında destek veren değerli öğrencilerim Zelfinur BİLİCİ, Aysu KIYICI, Oğuzhan ÇANKAYA, Kader ARIKAN ve Sefa ÖZPOLAT 'a teşekkür ederim.

Hayatım boyunca olduğu gibi araştırma boyunca bana başarılı olabileceğimi hissettiren babam Ramazan TAŞKIN, annem Yıldız TAŞKIN ve kardeşlerim Döndü TAŞKIN ve Neşe TAŞKIN 'a teşekkür ederim.

Son olarak, hayatımın her aşamasında olduğu gibi yüksek lisans çalışmalarım süresince tez çalışmalarımı dil bilgisi açısından inceleyen ve manevi desteğini her zaman yanımda hissettiğim, bu noktaya ulaşmamda sayısız yardımı olan eşim Hanife TAŞKIN 'a şükranlarımı sunuyorum.

Erzurum 2016

Gökhan TAŞKIN

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİNE İLİŞKİN FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN VE ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ

Gökhan TAŞKIN

2016, 126 sayfa

Bu çalışmanın amacı TEOG (Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş) sisteminin uygulayıcıları olan Fen Bilimleri öğretmenleri ve TEOG sınavına giren öğrencilerin TEOG sınav sistemi hakkında görüşlerini ortaya koymaktır. Çalışma var olan durumu gözlemlediği için model olarak tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma, Erzurum il merkezinde uygun örnekleme yöntemiyle seçilmiş 77 Fen Bilimleri öğretmeni ve TEOG sınavına giren 196 öğrenciyle yürütülmüştür. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen "TEOG Sistemi Hakkında Öğretmen Görüşleri Ölçeği" ve "TEOG Sistemi Hakkında Öğrenci Görüşleri Ölçeği" kullanılmıştır.

Çalışmada Fen Bilimleri ölçeğinin 5 alt faktörü; TEOG sisteminin yeni uygulamalarının değerlendirilmesi, TEOG sisteminin uygulanış şeklinin Faydaları, TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkıları, TEOG sisteminin yerleştirme ve değerlendirme işlemlerinin yenilikleri, TEOG sisteminde MEB kaynaklarının yeterliliği olarak belirlenmiştir. Öğrenci ölçeğinin 4 alt faktörü ise TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısı, TEOG sisteminin uygulanış şeklinin değerlendirilmesi, TEOG sınav sorularının değerlendirilmesi, TEOG sınavının öğrencilerdeki sınav kaygısı ve heyecanına etkisi olarak belirlenmiştir. Verilerin analizinde Betimsel analiz, Parametrik testler olan Tek Yönlü Varyans analizi (ANOVA), Bağımsız t testi ve Nonparametrik Testler olan Mann Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre Fen Bilimleri öğretmenleri TEOG sisteminin yeni uygulamalarına, sınav sisteminin uygulanışına, eğitim öğretim sürecine katkısına, TEOG sisteminin yerleştirme ve değerlendirme işlemlerine ve Milli Eğitim Bakanlığı kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşleri genel anlamda olumlu bulunmuştur. TEOG sınavına giren öğrencilerin TEOG sisteminin öğrenciler üzerindeki sınav kaygı ve heyecanını azalttığı, öğrencilerin çalışmalarını artırdığını belirtmişlerdir. Ayrıca TEOG sınavının eğitim öğretim sürecine katkısı olduğunu ve sınav sisteminin uygulanışını

genel anlamda olumlu buldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak TEOG sınav sistemi bazı uygulamalar haricinde Fen Bilimleri öğretmenleri ve sınava giren öğrenciler tarafından desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: TEOG, Fen Bilimleri Öğretmen Görüşleri, Öğrenci Görüşleri.

ABSTRACT

MASTER’S THESIS

VIEWS OF SCIENCE TEACHERS AND STUDENTS CONCERNING THE SYSTEM FOR THE TRANSITION FROM ELEMENTARY TO SECONDARY EDUCATION

Gökhan TAŞKIN

2016, 126 pages

The aim of this study was to elicit the views of science teachers and students’ views concerning the Transition from Elementary to Secondary Education (TEOG) in Turkey. Since the research involved examining an existing situation, a screening model was used. The study was conducted with 77 science teachers implementing the system and 196 students who had taken the TEOG test in the central districts of Erzurum province. The participants were selected using an appropriate sampling method. The data was collected using the “Scale of Teachers’ Views Concerning the TEOG System” and the “Scale of Students’ Views about the TEOG System”.

In this study, the following five sub-factors were identified for the teachers’ scale; evaluation of the new applications of the TEOG system, benefits of these application methods of the TEOG system, contribution of the TEOG system to education, the novel aspects of the TEOG system regarding student placement and assessment, and the adequacy of the Ministry of National Education (MoNE) resources in implementing the TEOG system. The student scale contained four sub-scales; the contribution of the TEOG system to education, the assessment of the application methods of the TEOG system, an evaluation of the test questions, and the effect of the TEOG test on the test anxiety of students. In the analysis of the data, in addition to descriptive analyses, the parametric one-way analysis of variance and Independent T-test, and the non-parametric Mann Whitney U Test and Kruskal Wallis Test were used. The results of the study showed that science teachers mostly held positive views on the new applications of the TEOG system, the application of the TEOG test, TEOG’s contribution to education, procedures for student placement and assessment in the TEOG system, and the adequacy of the MoNE sources for this system. The students who had taken the TEOG test stated that this system reduced their test anxiety and

increased their motivation to study. The students also reported that the TEOG test contributed to their education and most of them had positive views on the application of the test. In conclusion, the results from the study showed that overall the science teachers implementing the system and the students who had taken the TEOG test supported this system, with the exception of certain applications within this system.

Keywords: TEOG, Science Teachers, Teacher Views, Student Views.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	i
TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
TABLolar DİZİNİ	xii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xiv

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1.Araştırmanın Amacı	2
1.2. Araştırmanın Önemi ve Problem Durumu	3
1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları	6
1.4. Varsayımlar	6
1.5. Terimlerin ve Kısaltmaların Tanımlanması	7

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	9
2.1. Araştırma Konusuyla İlgili Kuramsal Çerçeve	9
2.1.1. Orta öğretime geçişte merkezi sınavların tarihi.....	9
2.1.2. Liselere Giriş Sınavı (LGS)'ye göre geçişler	10
2.1.3. Ortaöğretim Kurumları Sınavı (OKS)'ye göre geçişler.....	10
2.1.4. Ortaöğretime Geçiş Sistemi (OGES)'e göre geçişler	11
2.1.5. Temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine göre geçişler	12
2.2. Konuyla İlgili Belli Başlı Araştırmalar	16
2.2.1. TEOG sistemi öncesi ortaöğretime geçiş sistemleri ile yapılan çalışmalar	16
2.2.2. TEOG sistemi ile ilgili yapılan çalışmalar.....	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM.....	27
3.1. Araştırmanın Modeli	27
3.2. Evren ve Örneklem	27
Tablo 3.2'de araştırmada öğretmenlerin görev yaptığı ilçeler ve katılımcı sayıları gösterilmiştir.	28
3.3. Veri Toplama Araçları	29
3.3.1. Öğretmen anket formunun geliştirilmesi	30
3.3.2. Öğrenci anket formunun geliştirilmesi	31
3.4. Veri Analizi	33
3.4.1. TEOG sistemine ilişkin öğretmen görüşleri ölçeğini geliştirilme süreci.....	33
3.4.2. TEOG sistemine ilişkin öğrenci görüşleri ölçek geliştirilme süreci.....	37

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM.....	42
4.1. Ölçek Maddelerine İlişkin Bulgular.....	42
4.1.1. Öğretmen ölçek maddelerine ilişkin bulgular.....	42
4.1.2. Öğrenci ölçek maddelerine ilişkin bulgular.....	46
4.2. Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular	49
4.2.1. Öğretmenlere ait demografik bilgiler	50
4.2.2. Öğrencilere ait demografik bilgiler	51
4.3. Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Analizler	52
4.3.1. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri	52
4.3.1.1. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin kurum değişkenine göre analizi	53
4.3.1.2. TEOG sistemi bilimleri öğretmen görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre analizi	55
4.3.1.3. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin yaş değişkenine göre analizi	57
4.3.1.4. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin kıdem yılı değişkenine göre analizi.....	58

4.3.1.5. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin görev yeri değişkenine göre analizi	60
4.3.1.6. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin eğitim düzeyi değişkenine göre analizi	63
4.3.1.7. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin kılavuz inceleme durumuna göre analizi.....	65
4.3.1.8. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin hizmet içi seminer durumuna göre analizi	68
4.4. Sınava Giren Öğrencilerin Görüşlerine Yönelik Analizler	70
4.4.1. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri	70
4.4.1.1. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre analizi	70
4.4.1.2. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin sınav puanı durumuna göre analizi	72
4.4.1.3. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin yerleşim yeri durumuna göre analizi	74
4.4.1.4. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin anne eğitim durumuna göre analizi	75
4.4.1.5. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin baba eğitim durumuna göre analizi	77
4.4.1.6. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin TEOG rehberlik hizmeti durumuna göre analizi	79

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	82
5.1. Fen Bilimleri Öğretmenleri Görüşlerine Ait Tartışma ve Sonuçlar.....	82
5.2. Öğrenciler Görüşlerine Ait Tartışma ve Sonuç.....	88
5.3. Öneriler	91

KAYNAKLAR	93
------------------------	-----------

EKLER.....	98
-------------------	-----------

EK1. İZİN BELGESİ.....	98
EK 2. TEOG Fen Bilimleri Öğretmen Görüşleri Ölçeği	100
EK 3. TEOG Öğrenci Görüşleri Ölçeği.....	104
EK 4. Kıdem ve Yaş Değişkeni SPSS Tabloları	107
ÖZGEÇMİŞ.....	110

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 2.1.	Derslerin Ağırlık Katsayıları	13
Tablo 2.2.	Merkezi Ortak Sınavı 1.Oturum Uygulaması	14
Tablo 2.3.	Merkezi Ortak Sınavı 2.Oturum Uygulaması	15
Tablo 3.1.	Araştırmaya Katılan Okul ve Öğrenci Frekans Tablosu	28
Tablo 3.2.	Araştırmaya Katılan İlçeler ve Frekans Tablosu	29
Tablo 3.3.	Öğretmen Güvenirlik Tablosu.....	31
Tablo 3.4.	Öğrenci Güvenirlik Tablosu.....	32
Tablo 3.5.	KMO and Bartlett's Test.....	33
Tablo 3.6.	Binişik Maddeler ve Hizmet Ettiği Faktörler	34
Tablo 3.7.	Faktör Yük Değerleri ve Faktörlerin Açıkladığı Varyanslar	35
Tablo 3.8.	KMO ve Bartlett Test Sonuçları.....	38
Tablo 3.9.	Binişik Maddeler ve Hizmet Ettiği Faktörler	38
Tablo 3.10.	Madde Yük Değerleri ve Faktörlerin Açıkladığı Varyansları.....	39
Tablo 4.1.	"TEOG Sistemine İlişkin Fen Bilimleri Öğretmen Görüşleri Ölçeği" Maddelerine Verilen Cevapların Frekans ve Yüzdeleri	42
Tablo 4.2.	"TEOG Sistemine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçek" Maddelerine Verilen Cevapların Frekans ve Yüzdeleri	47
Tablo 4.3.	Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler	50
Tablo 4.4.	Öğrencilere Ait Demografik Bilgiler	51
Tablo 4.5.	TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kurum Değişkenine Göre İlişkisi	53
Tablo 4.6.	EOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İlişkisi	55
Tablo 4.7.	TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Yaş Değişkenine Göre İlişkisi	57
Tablo 4.8.	TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kıdem Değişkenine Göre İlişkisi	59
Tablo 4.9.	TEOG Sistemi Hakkında İlişkin Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Görev Yeri Değişkenine Göre İlişkisi	61
Tablo 4.10.	TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre İlişkisi	63

Tablo 4.11. TEOG Sistemi İlişkin Fen Bilimleri Öğretmenlerinin TEOG Kılavuz İnceleme Durumuna Göre İlişkisi	66
Tablo 4.12. Fen Bilimleri Öğretmenlerinin TEOG Sistemi Hakkında Hizmet İçi Seminer Alma Durumuna Göre İlişkisi.....	68
Tablo 4.13. TEOG Sistemi Hakkında Öğrenci Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İlişkisi	71
Tablo 4.14. TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Sınav Puanı Durumuna Göre İlişkisi	72
Tablo 4.15. TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Yerleşim Yeri Durumuna Göre İlişkisi	74
Tablo 4.16. TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre İlişkisi	76
Tablo 4.17. TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre İlişkisi	78
Tablo 4.18. TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Rehberlik Durumuna Göre İlişkisi	80

KISALTMALAR DİZİNİ

AOSP	: Ağırlıklandırılmış Ortak Sınav Puanı
LGS	: Liselere Giriş Sınavı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
OGES	: Ortaöğretime Geçiş Sistemi
OKS	: Ortaöğretim Kurumları Sınavı
PYBS	: Parasız Yatılı ve Bursluluk Sınavı
SBS	: Seviye Belirleme Sınavı
SP	: Sınıf Puanı
TEOG	: Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş
YBP	: Yıl Sonu Başarı Puanı
YEĞİTEK	: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
YEP	:Yerleştirmeye Esas Puan
TTKB	:Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı
MOS	: Merkezi Ortak Sınavlar

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Günümüzde bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle birlikte toplumun nitelikli eleman yetiştirme ihtiyacı da artmaktadır. Ülkelerin bilim ve teknoloji çağında nasıl bir insan tipi yetiştireceği her ülkenin başlıca hedeflerindendir. Her ülkenin nasıl bir insan tipi yetiştirmesi gerektiği konusunda genel hedefleri vardır. Ülkemizin genel eğitim hedeflerine uygun insan profili yetiştirebilmek için MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) TTKB (Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı) tarafından her kademeye ait eğitim öğretim programları hazırlanır. Çepni ve Çil (2009)'e göre ülkelerde eğitim öğretim çalışmaları günümüzde geçerli olan programlar takip edilerek devam ettirilir. Eğitim öğretim programları yürütülmekte olan eğitim öğretim faaliyetlerinin esasını teşkil etmektedir. Eğitimle ilgili cevaplanması gereken, ülkenin nasıl bir insan tipi yetiştirmeyi hedeflediği, öğretmen ve öğrencilerin yapması gerekenler, yapılacak ölçme değerlendirmenin ne şekilde yapılacağı, araç gereçlerin ne olacağı sorularının cevaplarını içermektedir. Bilim ve teknolojinin hızına uygun insan tipi yetiştirebilmek için Fen Bilimleri dersinin önemi gün geçtikçe daha da artmaktadır. Bu sebeple ülkemizde Fen Bilimleri eğitim programına yönelik çalışmalar her yıl yenilenerek güncellenmektedir.

Fen Bilimleri öğretim programında sonuç odaklı değerlendirmeden ziyade süreç odaklı değerlendirme amaçlanmıştır. Çünkü süreç değerlendirmede geri bildirim sağlandığı için eksiklikler gözlemlenir ve giderilebilir. Fen Bilimleri öğretim programının esas ilkeleri arasında öğrencinin gelişim sürecinin izlenmesi, bu gelişime bağlı olarak öğrenciyi yönlendirme ve bulunan değerlerin anlam kazanabilmesini sağlama sayılabilir. Ürünle eşit miktarda sürecin de değerlendirilmesi ölçme değerlendirmede temel bakış açısidir. Bu sayede öğrencinin performansının değerlendirilmesi ve süreç sonundaki öğrenme ürünlerinin değerlendirilmesi sağlanmaktadır (MEB, 2015).

Eğitim ğretimin gelişimini sağlayan en önemli parçası, tamamlayıcı unsuru lme değerlendirmedir. lme değerlendirme, eğitim öğretimin istenen başarıyı gösterip göstermediğini, öğrenciden beklenen tutum, bilgi ve becerilerin gelişip gelişmediğini tespit etmemizi sağlar. Eğitim ğretim sürecinin izlenmesi, tüm aşamalarda çıkan sorunların belirlenmesi ve düzenlenmesi lme değerlendirme ile olur. (MEB, 2010).

lme dendiğinde akla ilk sınavlar gelir. Sınavlarla ğrenci başarıları llr. Öğrencileri seçme ve yerleştirme ile ilgili kararlar, daha çok öğrencilerin bir st öğrenime geçişinde ve çeşitli programlara öğrencilerin yerleştirilmesinde alınan kararlardır. Bu sınavla, uygulanan testlerle elde edilen puanlar ve öğrencilerin tercihleri doğrultusunda öğrencilerin puanları ve tercihlerine uygun programlara yerleştirilmesi işlemi gerçekleştirilir. Ayrıca ğrencilerin farklı düzeylerde gruplara ayrılması amacıyla uygulanan testlerden elde edilen bilgiler de yerleştirme ile ilgili kararlara dayanak oluşturur (Çepni vd., 2008).

1997 yılına kadar ortaöğretim kurumlarına ğrenci alınırken Fen liseleri sınavları ve Anadolu liseleri sınavları adı altında iki sınav yapılıyordu.1997 yılından sonra sekiz yıllık zorunlu eğitimle birlikte MEB ortaöğretime geçiş sınavını LGS olarak düzenlemiştir. LGS'yi daha sonra OKS olarak değerirmiş ve 2007 yılına kadar bu şekilde ğrenci almıştır.2007-2008 eğitim-ğretim yılında yeni bir sistem olan OGES(Ortaöğretime Geçiş Sistemi) ile birlikte 6. 7. ve 8.sınıflara SBS (Seviye Belirleme Sınavı) gelmiştir. SBS daha sonra 2010 yılında yapılan değeriklikle sadece 8.sınıflara uygulanmaya başlamıştır. 2013 yılında ise MEB ortaöğretime yerleştirmede yeni bir sisteme geçmiştir bu sistem Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sistemidir. İlk olarak 8.sınıflara uygulanmış olup ileriki yıllarda aşamalı olarak 6. ve 7. sınıflara uygulanması hedeflenmektedir. Sistemde SBS' de olduğu gibi okulların yılsonu başarı puanları (YBP) da dikkate alınmıştır (MEB, 2013a).

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı TEOG sistemine ilişkin fen bilimleri ğretmenlerinin ve TEOG sınavına giren öğrencilerin görüşlerini belirlemektir. Bu kapsamda fen bilimleri ğretmenlerinin ve ğrencilerinin görüşleri alınırken TEOG sınav sisteminin eğitim

öğretime getirdiği yenilikler, uygulama biçimi, değerlendirme yöntemi, öğrenci çalışmalarına olan etkileri ele alınarak önceki ortaöğretime geçiş sınavlarıyla ilişkilendirilerek gerekli değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca çalışmada "TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenleri Görüşleri Ölçeği" ve "TEOG sistemi Öğrenci Görüşleri Ölçeği" adında iki adet ölçek geliştirilmiştir

1.2. Araştırmanın Önemi ve Problem Durumu

Ortaöğretime geçişte OGES kaldırılarak, 2013 yılından itibaren TEOG sistemi getirilmiştir. Her yıl uygulanan TEOG sınavlarında sistemin halkası olan öğretmenler, öğrenciler ve veliler çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Ne yazık ki TEOG sisteminde yaşanan veya yaşanması muhtemel olan aksaklıklar zincirleme olarak sisteme dâhil olan tüm halkaları etkilemektedir. Sistemin en güçlü halkalarından biri olan TEOG sınavından alacakları puanlar öğrencilerin ileriki yaşantılarında kalıcı bir etki bırakacaktır. Öğrencilerin bu sınavın uygulanmasına ilişkin eksik bilgileri, sınava nasıl hazırlanmaları gerektiğine dair yeterli rehberlik faaliyetlerine ulaşamaması, verimli ders çalışma tekniklerini kavrayamaması öğrencilerin TEOG sınavından alacağı puanları olumsuz yönde etkileyecek faktörlerden bazılarıdır. Ayrıca sistemin bir diğer önemli halkası olan öğretmenlerin öğrencilere TEOG sınavıyla ilgili ne tür kazanımları kazandıracağı hakkında gerekli bilgilere sahip olmaması, öğrencilerin sınav kaygılarını en aza indirecek gerekli motivasyonu sağlayamamaları, derslerinde etkili öğretim yöntem ve teknikleri uygulayamamaları da öğrencileri mağdur edebilmektedir. Bahsedilen nedenlerden dolayı hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sistemine getirdiği yenilikleri, öğrencilerin akademik kariyerlerine olan etkileri, TEOG sınavı yerleşme sisteminin içeriği, TEOG değerlendirme yönteminin nasıl yapıldığını içselleştirmeleri önem arz etmektedir. Mevcut alan yazın incelendiğinde TEOG sistemiyle ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Ancak yapılan bu çalışmaların öğrencilerin bu sistemin getirdiği yeniliklerden olumsuz etkilenmemesi için yeterli seviyede olmadığı düşünülmektedir. TEOG sisteminin başarısı, TEOG' un öğrenciler ve öğretmenler tarafından doğru şekilde anlaşılmasına ve benimsenmesine bağlıdır. Bu bağlamda TEOG sınavının birçok yönünü içerisine alan TEOG hakkında Fen Bilimleri öğretmenlerinin ve sınava giren öğrencilerin görüşlerinden çıkan sonuçların alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Böylece

mevcut TEOG sisteminin uygulamadaki etkililiği incelenerek aksaklıkların ortaya çıkarılması, TEOG sisteminin daha etkili bir şekilde uygulanmasına ve geliştirilmesine imkân tanıyacaktır.

TEOG sistemi 2013-2014 yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır. Bu sistemde 8. sınıf öğrencilerine hem 1.dönem hem de 2.dönem TEOG sınavı uygulanmaktadır.4+4+4 kesintisiz eğitim sistemiyle birlikte 8. sınıftan sonra öğrenciler bir ortaöğretim kurumuna yerleşmek zorundadır. Yeni sistemle tüm öğrenciler TEOG sınavından aldıkları puanlara göre ortaöğretim kurumlarına yerleşmektedir. TEOG sınav sonucu ayrıca öğrencilerin okullarındaki yazılı notları (2 yazılısı olan derslerde 1. yazılı olarak, 3 yazılısı olan derslerde ise 2. yazılı) olarak da kullanılmaktadır. Yukarıdaki açıklamalar göz önüne alındığında öğrencilerin geleceklerini ilgilendiren TEOG sınavı uygulamalarının geri bildirimleri sınav sisteminin düzeltilerek geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada TEOG sistemine ilişkin fen bilimleri öğretmenlerinin ve sınava giren öğrencilerin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca çalışma kapsamındaki fen bilimleri öğretmenlerinin ve sınava giren öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre görüşlerinin anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede çalışmada aşağıdaki araştırma sorularına cevap bulunmaya çalışılmıştır.

1. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
 - 1.1. TEOG sisteminin getirdiği yenilikler hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
 - 1.2. TEOG sisteminin uygulanış şekli hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
 - 1.3. TEOG sisteminin uygulanmasının eğitim öğretim sürecine katkısı hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
 - 1.4. TEOG sisteminin yerleştirme ve değerlendirme süreçleri hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
 - 1.5. TEOG sisteminde MEB kaynaklarının yeterliliği hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
2. TEOG sistemi hakkında öğrencilerin görüşleri nelerdir?

- 2.1. TEOG sisteminin sınav heyecanı ve kaygısına etkisi hakkında öğrencilerin görüşleri nelerdir?
- 2.2. TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısı hakkında öğrencilerin görüşleri nelerdir?
- 2.3. TEOG sisteminin uygulanış şekli hakkında öğrencilerin görüşleri nelerdir?
- 2.4. TEOG sisteminin öğrenci çalışmalarına katkısı hakkında öğrencilerin görüşleri nelerdir?
3. Fen Bilimleri Öğretmenlerinin demografik özelliklerine göre TEOG sistemi hakkındaki görüşlerinde anlamlı farklılık var mıdır?
 - 3.1. Fen Bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin çalıştığı kuruma göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 3.2. Fen Bilimleri öğretmenlerinin cinsiyetine göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 3.3. Fen Bilimleri öğretmenlerinin yaşına göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 3.4. Fen Bilimleri öğretmenlerinin kıdemine göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 3.5. Fen Bilimleri öğretmenlerinin görev yaptığı yerleşim yerine göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 3.6. Fen Bilimleri öğretmenlerinin eğitim düzeyine göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 3.7. Fen Bilimleri öğretmenlerinin TEOG kılavuzunu inceleme durumuna göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 3.8. Fen Bilimleri öğretmenlerinin TEOG hakkında aldıkları hizmet içi seminer durumuna göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre TEOG sistemi hakkındaki görüşlerinde anlamlı farklılık var mıdır?
 - 4.1. TEOG Sınavına giren öğrencilerin cinsiyetine göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
 - 4.2. TEOG Sınavına giren öğrencilerin mezun oldukları okulun yerleşim yerine göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?

- 4.3. TEOG Sınavına giren öğrencilerin TEOG hakkında aldıkları rehberlik durumuna göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 4.4. TEOG Sınavına giren öğrencilerin babalarının öğrenim durumlarına göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 4.5. TEOG Sınavına giren öğrencilerin annelerinin eğitim durumuna göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma sonucu elde edilecek bilgiler aşağıdaki sınırlılıklar çerçevesinde incelenmiştir.

1. Bu araştırma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Erzurum genelinde yer alan Milli Eğitim Müdürlüğünden izin alınan (EK1) sınırlı sayıdaki ilköğretim kurumları arasından uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 77 fen bilimleri öğretmeni ile sınırlıdır.
2. Bu araştırma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Erzurum genelinde yer alan Milli Eğitim Müdürlüğünden izin alınan (EK1) sınırlı sayıdaki ortaöğretim kurumları arasından uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 196 dokuzuncu ve onuncu sınıf öğrencisi ile sınırlıdır.
3. Bu araştırma, araştırmacı tarafından geliştirilen “TEOG sistemine ilişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeği'nin” araştırma kapsamındaki Fen Bilimleri öğretmenlerine uygulanmasıyla elde edilen verilerle sınırlıdır.
4. Bu araştırma, araştırmacı tarafından geliştirilen “TEOG sistemine ilişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeği'nin” araştırma kapsamındaki dokuzuncu ve onuncu sınıf öğrencilerine uygulanmasıyla elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.4. Varsayımlar

Araştırmada uygulanan öğretmen ve öğrencilerin ölçekteki maddeleri samimiyetiyle doğru yanıtladığı kabul edilmektedir. Erzurum ili sınırları içerisindeki uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiş ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenleri ve TEOG sınavına giren dokuzuncu ve onuncu sınıf öğrencilerinden oluşan örneklemin çalışma evrenini temsil ettiği varsayılmaktadır.

1.5. Terimlerin ve Kısaltmaların Tanımlanması

Sınavlar: Öğretmenlerin dönem içinde öğrenci kazanımlarını test etmek için yaptığı yazılılardır.

Liselere Giriş Sınavı (LGS): Milli Eğitim Bakanlığının Askeri Liseler ve Polis Kolejleri hariç ortaöğretim kurumlarına öğrenci yerleştirmek için yaptığı merkezi sınavdır.

Ortaöğretim Kurumları Sınavı(OKS): Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2004'ten 2007'ye kadar ortaöğretime geçmek" için yaptığı merkezi sınavdır.

Ortaöğretime Geçiş Sistemi(OGS): Yılsonunda yapılan merkezi sınavlar ile yılsonu başarı puanlarını dikkate alarak ortaöğretime yerleştirme sistemidir.

Seviye Belirleme Sınavı (SBS): 2008 den 2013'e kadar İlköğretim kurumlarının 6, 7 ve 8 inci sınıflarında, zorunlu derslerin (Fen ve Teknoloji, Matematik, Türkçe, Sosyal Bilgiler ve İngilizce) öğretim programlarından yılsonunda yapılan, merkezi sınavdır.

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi(TEOG): 8.sınıfta yapılan merkezi sınavlar ve yılsonu başarı puanından elde edilen yerleştirmeye esas puanın ortaöğretime yerleştirmek için, öğrencilerin okul tercihlerine göre yerleştirilmesini sağlayan ortaöğretime geçiş sistemidir.

Ağırlıklandırılmış Ortak sınav Puanı(AOSP): 8.sınıf merkezi sınavlardan alınan sınav puanıdır.

Yılsonu Başarı Puanı(YBP): 6. 7. ve 8. sınıf sonunda öğrencilerin okuldaki başarı puanlarıdır.

Yerleştirmeye Esas Puan(YEP): MOS (Merkezi Ortak Sınav)'da öğrencilerin ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmesi için kullanılan puan türüdür.

Sınıf Puanı(SP): Seviye belirleme sınavında ortaöğretim kurumlarına yerleştirme puanıdır.

Merkezi Ortak Sınavlar (MOS): TEOG sınav sisteminde her dönem yapılan sınavlardır.

Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB): Milli Eğitim Bakanlığı'nda öğretim programlarını hazırlayan kurumdur.

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Araştırma Konusuyla İlgili Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Orta öğretime geçişte merkezi sınavların tarihi

Türkiye’de ortaöğretimin gelişimi Osmanlı Devleti’ne dayanmaktadır. Osmanlı’dan günümüze kadar bazı ortaöğretim kurumları isim değiştirerek varlığını sürdürmüştür. 1955'te yabancı dil eğitimi veren okulların açılmasıyla birlikte Türkiye'de ortaöğretim kurumları farklı bir boyut kazanmıştır. Türkiye'de ortaöğretim kurumlarının çeşidinin artmasıyla birlikte ortaöğretim kurumlarının bazıları sınavla öğrenci almaya başlamıştır. İkinci Dünya Savaşı sonrası dünya ülkelerinin bilim ve teknolojiye önem vermesiyle birlikte bu yönde insan tipi yetiştirmek için kolejler kurulmaya başlamıştır. Bu kolejler daha sonra Anadolu liselerine dönüşmüştür. Anadolu liseleri ilk olarak devlet bünyesinde fen, matematik ve yabancı dil eğitimi vermek üzere 1955 yılında sınavla öğrenci almaya başlamıştır (Güven, 2015). Ortaöğretim kademesinde önemli gelişmelerden biriside 5-15 Şubat 1962 tarihleri arasında yapılan VII. Milli Eğitim şurasında yaşanmıştır. MEB'in bu şurasında Fen liselerinin kurulması kararı alınmış olup ilk Fen Lisesi 1964 yılında Ankara'da "Ankara Fen Lisesi" olarak kurulmuştur. Ankara Fen Lisesi 1982 yılına kadar Türkiye'de tek başına faaliyet göstermiş, 1982 yılında ise İstanbul'da "İstanbul Atatürk Fen Lisesi" kurulmuştur. Fen liseleri kurulduğundan bu yana sınavla öğrenci almaktadır (Gür ve diğerleri, 2013). Anadolu liseleri 1999 yılına kadar ilkokuldan sonra sınavla ortaokul kısımlarına öğrenci alıyor ve bir yıl hazırlık olarak yabancı dil eğitimi veriyordu. Son sınıf ortaokul öğrencileri ise Anadolu ve Fen liselerine girebilmek için tekrar sınavdan geçiyorlardı. Ancak sınavlara girebilmek için, ortaokul 1, 2 ve 3.sınıfları zayıfsız geçmek, Fen Bilgisi, Türkçe ve Matematik derslerinden başarı ortalaması 10 üzerinden en az 8 olmak şartları vardı. Dolayısıyla sınava giren öğrenci sayısı sınırlıydı. Bu sınavlar MEB tarafından yapılmaktaydı (MEB, 2008).

Ülkemizde sınavla öğrenci alan lise türü zamanla artmıştır. MEB 1990 yılında Anadolu Öğretmen Liseleri kurmuş olup amacını öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına öğrenci yetiştirmek olarak belirlemişti. Bu liselerde öğrencilere genel kültür ve yabancı dil eğitimi vermektedir. Fen liselerini model alarak 2003 yılında kurulan Sosyal Bilimler liseleri ise amacını, edebiyat ve sosyal bilimler alanında bilim insanları yetiştirmek olarak belirtmişti (MEB, 2013b). Bunların yanında sınavla öğrenci alan diğer liseler ise polis kolejleri ve askeri liselerdi. Bu liseler kendi kurum sınavlarıyla öğrenci almaktaydı. Sınavları test, mülakat ve sağlık olmak üzere üç aşamadan oluşmaktaydı. Bu okullar sadece erkek öğrencileri seçmekteydi (MEB, 2008).

2.1.2. Liselere Giriş Sınavı (LGS)'ye göre geçişler

1998 yılında beş yıllık zorunlu eğitim sekiz yıla çıkarılmış beş yıl olan ilköğretim ve üç yıl olan ortaokul eğitimi birleştirilerek sekiz yıllık zorunlu eğitim kesintisiz olmuştu. Bu iki kademe ilköğretim çatısı altında birleştirilmişti. Bu sisteme paralel olarak sınav sistemi de değişmişti. İlköğretim 8. sınıf öğrencileri sınavla öğrenci alan ortaöğretim kurumlarına girerken 'Liselere Giriş Sınavı' adı altında sınav uygulanmaktaydı (MEB, 2008). LGS ile öğrenci alan ortaöğretim kurumları ise resmi ve özel Fen Liseleri, Sosyal Bilimler Liseleri, Anadolu Öğretmen Liseleri, Anadolu Liseleri, Anadolu Meslek Liseleri, Anadolu Teknik Liseleri, Anadolu İmam Hatip Liseleri, Anadolu Sağlık Meslek Liseleri, Sağlık Meslek Liseleri, Anadolu Tarım Meslek Liseleri, Tarım Meslek Liseleri Adalet Meslek Liseleri, Anadolu Tapu ve Kadastro Meslek Liseleriydi (Gür ve diğerleri, 2013). Polis Koleji sınavı, Özel Okullar sınavı ve Askeri Liseler sınavı ise ayrı ayrı sınavlar olarak düzenlenmişti. LGS ve Polis Koleji Sınavı MEB tarafından ayrı ayrı sınavlar olarak yapılırken, Askeri Lise sınavı Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından uygulanıyordu (MEB, 2008).

2.1.3. Ortaöğretim Kurumları Sınavı (OKS)'ye göre geçişler

2004 yılından itibaren LGS yerine OKS sistemine geçilmiştir. OKS sistemine geçişteki amaç farklı sınavlarla öğrenci alan ortaöğretim kurumlarının hepsini tek bir sınavda toplamaktır. Böylece, OKS kapsamına askeri liseler haricindeki tüm Polis Koleji sınavları, özel okullar sınavları, devlet parasız yatılılık ve bursluluk sınavları da

dâhil edilmiştir(Gür ve diğerleri, 2013). 2007-2008 eğitim öğretim yılına kadar ortaöğretime öğrenci alımları bu sisteme uygun olarak sürdürülmüştür. OKS, her yıl haziran ayında yapılan tek aşamalı sınavdı. OKS sisteminde de LGS' ye göre öğrenci alan kurumlarda önemli bir değişiklik olmayıp ortaöğretim kurumları şöyle sıralanmıştır; Anadolu Liseleri, Anadolu İmam-Hatip Liseleri, Anadolu Teknik Liseleri, Anadolu Meslek Liseleri, Anadolu Öğretmen Liseleri, Fen Liseleri, Sağlık Meslek Liseleri ve Sosyal Bilimler Liseleri.

Sınavda öğrencilere dört farklı dersten yirmi beş adet soru sorulmaktaydı. Bu dersler, Fen Bilgisi, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe dersleridir. Sınavda iki türlü puan vardır.Bunlar;Fen Matematik ağırlıklı puan ve Matematik Türkçe ağırlıklı puandır. Matematik-Fen Ağırlıklı Puan; Sağlık Meslek Liseleri ve Fen Liselerine yerleştirmek için kullanılan puan türü iken, Türkçe Matematik Ağırlıklı Puan ise; diğer liselere yerleştirmede kullanılan puan türüydü. Bu sisteme göre öğrencilerin bazı okullara giriş yapabilmeleri için OKS puanının yanında bazı şartlar aranmaktaydı. Fen lisesine girebilmek için 6'ncı ve 7'nci sınıflarda, Matematik, Türkçe ve Fen Bilgisi derslerinin her birinin yılsonu notu ve bu derslerin yılsonu notlarının ortalamaları en az 4.00 olması şartı gerekmekteydi. Sosyal Bilimler Liseleri için öğrencilerin, yine 6'ncı ve 7'nci sınıflarda Türkçe, Matematik ve Sosyal Bilgiler derslerinin her birinin yılsonu notu ve bu derslerin yılsonu notlarının ortalamalarının en az 4.00 olması gerekmekteydi (MEB, 2010).

2.1.4. Ortaöğretime Geçiş Sistemi (OGES)'e göre geçişler

OGES, 2007-2008 yılında OKS'nin yerine getirilen yeni sistemdi. Temel işleyişi öğrencilerin merkezi sınav olan Seviye Belirleme Sınavı (SBS) puanı ve öğrencilerin yılsonu başarı puanının ortaklaşa değerlendirilmesiydi. 6. 7. ve 8. sınıf SBS Sınıf Puanları (SP) yüzdelerinin ve öğrencilerin okuldaki yılsonu başarı puanlarından Ortaöğretim Yerleştirme Puanı (OYP) oluşturulmuştu. Oluşturulan OYP ile ortaöğretim kurumlarına yerleştirme yapıldı.

SBS'ler, her yıl haziran ayında öğretim programlarındaki kazanımlara uygun olarak yapılan merkezi sınavlardı. SBS ilk olarak 2007 ve 2008 yıllarında 6. ve 7. sınıflara uygulanmıştı. 2008-2009 eğitim-öğretim yılında ise 6. 7. ve 8. sınıflara

uygulanmıştır. SBS çoktan seçmeli test şeklinde yapılmıştır. Sınavda; Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Türkçe ve Yabancı Dil derslerinden değişik oranlarda sorular sorulmuştur. SBS'de öğrencilerin tek tür puanı hesaplanır. Sınava katılmayan öğrencilerin SBS puanı o yılın en düşük puanı olarak değerlendirilirdi. Yılsonu başarı puanı ise öğrencilerin notlarıyla haftalık ders saatlerinin çarpımı ile hesaplanırdı. Oluşan puanın haftalık ders saatine bölünmesiyle yılsonundaki başarı puanları hesaplanırdı. Puanlama 100 puan baz alınarak yapıldı. Her yıla ait sınıf puanları ise 500 puan üzerinden değerlendirilir. SP hesaplanırken; davranış puanının %5'i Yılsonu Başarı Puanının %25'i, SBS Puanının %70'i değerlendirilirdi. Ancak SP hesaplanmasında davranış puanının %5'inin yer alması, Danıştay tarafından çocukların kişilik geliştirme dönemi olduğu için durdurulmuştur. Sonuç olarak her yıla ait SP' den belirli oranlarla hesaplanarak OYP elde ediliyordu. 6.sınıfa ait SP-6'nın %25'i, 7.sınıfa ait SP-7'nin %35'i ve 8.sınıfa ait SP-8'den %40 oranlarında hesaplanarak OYP oluşturulurdu. Sınavla öğrenci alan okullarda okumak isteyen öğrenciler OYP 'ye göre tercihte bulunurlardı. Öğrenciler OYP sıralamasına göre yerleştirilirdi. Yerleştirme işlemleri MEB tarafından yapıldı (MEB, 2010).

2.1.5. Temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine göre geçişler

MEB'in yeni TEOG sisteminde OGES sistemi uygulamalarına göre köklü reformlar yapılmıştır. Yeni TEOG sistemi amaçları kısaca: Öğrenci öğretmen ve veli arasındaki bağı güçlendirmek, eğitim sürecinde öğretmeni daha aktif hale getirmek, okulu merkeze alarak okul dışı kurumlara olan ihtiyacı azaltmak, öğretim programının ülke çapında eş zamanlı işlenmesini sağlamak, öğrencilerin okula olan bağlılığını artırmak, öğrencileri değerlendirirken tek bir sınav yerine sürece yayarak değerlendirmek, öğrencilerin kazanımlarını objektif bir şekilde izlemek ve tek sınavdan kaynaklanan telafi imkânsızlığını ortadan kaldırmak şeklinde sıralanabilir.(MEB,2013b)

TEOG sisteminde uygulanan Merkezi Ortak Sınavlar eğitim öğretim yılı içerisinde yazılı sınav yerine geçmektedir. Yazılı sınavların yerine değerlendirme yaparken iki yazılı yapılan derslerin birincisi, üç yazılı yapılan derslerin ise ikincisi olarak değerlendirilmektedir. Sınavın kapsamı ise müfredatta olan kazanımların sınav zamanına kadar olan kısmını kapsamaktadır. MOS (Merkezi Ortak Sınavlar) iki gün süreyle yapılmaktadır, hafta içi yapılan sınavlarda sınav günleri okullar tatil edilmiştir.

Sınavlar çoktan seçmeli test şeklinde yapılmaktadır. Ancak MEB ileriki dönemlerde soru şeklini açık uçlu soru tipini içerecek şekilde geliştirmeyi düşünmektedir. Öğrenciler sınavlara kendi okullarında kendi sınıflarında numara sıralarına göre gireceklerdir. Öğretmenler ise sınav güvenilirliği amacıyla başka okullarda görevlendirileceklerdir. Öğrencilerin sınava girmemeleri durumunda geçerli mazeretleri varsa MEB'in belirlediği zamanlarda telafi sınavları yapılacaktır. Ortak sınavlara geçerli mazereti olmadan katılmayan, öğrenciler puanla değerlendirilmeyecektir, ancak ortaöğretime Yerleştirmeye Esas Puan(YEP) ve dönem puanı hesaplamalarında sınav adedi tam olarak alınacaktır. Telafi sınavları, hafta sonu ve MEB'in belirlediği sınav merkezlerinde yapılacaktır. TEOG sistemi merkezi ortak sınav sonucunda tercih yapabilmek için Yerleştirmeye Esas Puan(YEP) kullanılmaktadır. YEP 500 puan üzerinden hesaplanır (MEB, 2013c).

YEP hesaplanırken Merkezi Ortak Sınav sonucu elde edilen Ağırlıklandırılmış Ortak Sınav Puanının (AOSP) %70'i ile Yıl Sonu Başarı Puanı(YBP)%30'u hesaplanarak değerlendirilir. YBP hesaplanırken öğrencinin 6.7.ve 8. sınıf sonunda ders notları haftalık ders saati ile çarpılır. Sonra çarpımlar toplanır ve haftalık toplam ders saatine bölünerek oluşturulur. YBP-6,YBP-7 ve YBP-8 toplanıp üçe bölünür YBP hesaplanır ve OYP' de YBP'nin %30'u kullanılır. AOSP hesaplanırken, birinci TEOG puanı AOSP-1 ve ikinci TEOG puanı AOSP-2'nin toplamının ikiye bölünmesiyle bulunur. TEOG'da derslerin ağırlık katsayıları aşağıda belirtilen Tablo 2.1 de gösterilmiştir.

Tablo 2.1.

Derslerin Ağırlık Katsayıları

Ders No	Ders Adı	Ağırlık Katsayıları
1	Türkçe	4
2	Matematik	4
3	Fen ve Teknoloji	4
4	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2
5	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	2
6	Yabancı Dil	2
TOPLAM		18

AOSP hesaplanırken derslerin doğru sayıları ile ağırlık katsayıları çarpılıp toplanır. Bulunan değer toplam ağırlık katsayılarına bölünür. Ortaya çıkan sonucun puanlaması 700 puan üzerinden yapılır.

TEOG sisteminde altı dersten sınava girilmektedir. Bu dersler; Tablo 2.1’de belirtildiği gibi Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ’tür. Sınavların her birisi aynı zamanda o dönemdeki yapılan yazılıların bir tanesinin yerine geçecektir. Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Yabancı Dil derslerinin 3 yazılısından 2.sinin, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin 2 yazılısından 1.sinin yerine geçmektedir. Sınavlar MEB YEĞİTEK(Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü)'nce yapılmaktadır.

TEOG sınavı 6 oturumdan oluşmaktadır. İlk 3 oturum birinci gün olup Matematik, Türkçe ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerin, İkinci gün ise T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Fen ve Teknoloji ve Yabancı Dil derslerinden oluşmaktadır. Sınav süreleri 40 dakika olup her oturumun arasında 30'ar dakikalık dinlenme süresi verilmiştir. Sınavlarda 20'şer soru sorulacaktır. Yanlış cevap sayısı doğru cevap sayısını etkilemeyecektir (OGES, 2013). Sınavın uygulandığı aşağıda Tablo 2.2 ve Tablo 2.3'te özetle gösterilmiştir.

Tablo 2.2.

Merkezi Ortak Sınavı 1.Oturum Uygulaması

ORTAK SINAVLAR 1.OTURUMU			
DERS ADI	BAŞLAMA SAATİ	BİTİŞ SAATİ	SÜRESİ
Türkçe	09.00	09.40	40 DAKİKA
Matematik	10.10	10.50	40 DAKİKA
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	11.20	12.00	40 DAKİKA

Tablo 2.3.

Merkezi Ortak Sınavı 2.Oturum Uygulaması

ORTAK SINAVLAR 2.OTURUMU			
DERS ADI	BAŞLAMA SAATİ	BİTİŞ SAATİ	SÜRESİ
Fen ve Teknoloji	09.00	09.40	40 DAKİKA
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	10.10	10.50	40 DAKİKA
Yabancı Dil	11.20	12.00	40 DAKİKA

Sınava geç gelen öğrencilere ek süre verilmeyecektir. Geç kalan öğrenciler 15 dakikadan sonra sınava alınmayacaktır. TEOG sınavına giren 8.sınıf öğrencileri Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı (PYBS)' ye girmeyecektir. PYBS durumu TEOG puanı durumuna göre değerlendirilecektir (OGES, 2013).

Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne bağlı okulların hepsi ve Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Anadolu Lisesi statüsüne döndürülmüştür. TEOG sisteminde tüm okullara TEOG sınavı ile yerleştirme yapılacaktır. Sosyal Bilimler Liseleri, Fen Liseleri, Spor Liseleri ile Güzel Sanatlar Liselerinde sınıflardaki öğrenci sayısı 30; Anadolu İmam Hatip Liselerinde, Anadolu Liselerinde, Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde, Çok Programlı Anadolu Liselerinde ve Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezlerinde ise sınıflardaki öğrenciler 34'ü geçmeyecektir. Meslek liselerini tercih eden öğrenciler bölüm seçme yapmadan direkt okul tercihi yapacaklardır. Öğrenciler 10.sınıfa geçerken bölüm tercihi yapacaklardır. Yeni sistemde özel okullarda tam burslu öğrenci olabilmek için öğrencilerin %5'lik dilime girme şartı getirilmiştir. Tercihler A türü ve B türü olmak üzere iki şekilde yapılacaktır. A türü tercih kodlarına göre yapılırken B türü okul türüne göre yapılacaktır. 15 tercih, A grubu için tüm okul türlerini içerecek şekilde yapılmaktadır. Okul türüne göre yapılacak olan B grubu tercihte en az 4 okul seçilmek zorundadır. A grubu tercihte herhangi bir okula yerleşemeyen öğrenci, sırayla öğrencinin ikameti, YEP'i, tercih önceliği, okulun A grubu yerleştirme taban puanı ve okul kontenjanı dikkate alınarak B grubundan tercih edeceği okullara otomatik olarak yerleştirilecektir. Tercih işlemlerinin hepsi MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nce yapılacaktır. Yerleştirme işlemleri bittikten sonra ortaöğretim yönetmeliğinin esaslarına göre nakil yoluyla öğrenci yerleştirilecektir. 9'uncu sınıfa veya hazırlık sınıfına kesin kaydı yapılmış olan öğrenci

istediği okulda boş kontenjan olduğu takdirde taban puanına bakılmaksızın puan üstünlüğüne göre yerleştirileceklerdir. Benzer biçimde, yerleştirmeye yönelik nakil işlemleri eylül ayı sonuna kadar haftalık periyotlarla devam edecektir. Ekim ayında yapılan nakil durumlarında ise eylül ayında yerleştirilen öğrencilerin taban puanları esas alınarak yerleştirme yapılacaktır. Özel okullara başvurmak isteyenler nakil sürecine bağlı tutulmamışlardır (OGES, 2014).

2.2. Konuyla İlgili Belli Başlı Araştırmalar

2.2.1. TEOG sistemi öncesi ortaöğretime geçiş sistemleri ile yapılan çalışmalar

Anıl ve Güzeller (2011), araştırmasında 2008 SBS Fen Bilimleri alt test sorularının,, Matematik ,Türkçe, İngilizce ve Sosyal Bilgiler alt testiyle olan ilişkilerini analiz etmiştir. Araştırma türü korelasyonel araştırmadır. Araştırmanın evrenini 962991 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılan 5000 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada ölçme aracı olarak 2008 yılı 7.sınıf SBS 21 Türkçe alt testi, Fen,18 Matematik ve Sosyal bilgiler alt testleri ve 15 adet İngilizce alt testi oluşturmaktadır. Araştırmada temel bileşenler analizi kullanmak için tetrakorik korelasyon matrisi oluşturulmuş ve yol analizi yöntemi kullanılmıştır. Sonuç olarak Fen alt testinin en fazla Matematik alt testini açıkladığı görülmüştür. Ayrıca alt testlerin KR-20 iç güvenirlik katsayısı %80'den yüksek çıkmıştır.

Bal (2011), araştırmasında 9. sınıf öğrencilerinin sıralama yargıları kanunuyla SBS' de başarılı oldukları faktörleri belirlemiştir. Araştırmada çalışma grubu Lise 1. sınıfta okuyan 250 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubunun seçildiği grup SBS ortalaması yüksek olduğu için seçilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilerin başarılı olduğu faktörleri ölçmeye yönelik ölçek uygulanmıştır. Ölçekte içerik analizi yapılarak 7 faktör belirlenmiştir. Bu faktörler, yakın çevre desteği (aile, arkadaş vb.), öğretmenlerin desteği, özel ders ve dershaneye gitme, çalışma yöntemleri, sosyal etkinlikler, bireysel özellikler ve soru çözmedir. Sonuç olarak ilk sırada bireysel özellikler yer alırken sonra sırayla sosyal etkinlikler, çalışma yöntemi, özel ders alma, öğretmen desteği, dershaneye gitme ve soru çözme olarak sıralanma tespit edilmiştir.

Güneş (2010), araştırmasında SBS' ye yönelik fen bilgisi öğretmenlerinin ve seviye belirleme sınavına giren öğrencilerin görüşlerini araştırmıştır. Araştırmasını 2009-2010 eğitim öğretim yılında Kocaeli'de görev yapan 187 fen bilgisi öğretmeni ve 530 8.sınıf öğrencisi üzerinde yapmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak çalışmacı tarafından geliştirilen öğretmenlere ait "SBS'ye yönelik öğretmen görüşleri ölçeği" ve öğrencilere yönelik "SBS' ye yönelik öğrenci ölçeği " kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmenlerin %47,6'sının öğrencilerin derslerine katılımlarının ve ilgilerinin arttığı görüşünde olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca öğretmenlerin %64,7' sinin SBS' de çıkan Fen ve Teknoloji ile ilgili soruların öğrencileri günlük hayata hazırladığı görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin %80,8'inin öğrenci başarısını tek sınav yerine SBS gibi birden çok sınavla değerlendirmeyi daha adaletli bulurken öğrencilerin %67,3'ü de liselere yerleştirmede SBS sistemini doğru bulduklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %71,1'i öğrencilerin erken yaşlarda ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmeleri konusunda bilinçlendiğini aynı zamanda erken yaşlarda kaygı ve stresle tanıştıkları görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin %65,2'sinin OKS' ye oranla öğrencinin yaşadığı yüksek kaygı ve stres yükünün SBS'de yıllara yayılmasının öğrenciyi rahatlatılabileceği görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin %45'i SBS de çıkan Fen ve Teknoloji sorularının ders programındaki kazanımlarla örtüşmediği görüşünde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin %76,8'inin Fen ve Teknoloji dersinde işlenen konularla SBS sınavında çıkan soruların birbiriyle uyumlu olduğu görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Öğrenci sonuçlarında ise öğrencilerin %89,4'ü okuldaki notların SBS puanına katılmasından dolayı derslere daha çok çalıştığını ve %83'ünün ise SBS'den sonra daha düzenli ders çalışmaya başladığı görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

Güneş, Dilek, Hoplan, Çelikoğlu, Demir (2010), araştırmasında öğretmenlerin alternatif ölçme araçlarını ne kadar uyguladıklarını ve bu konu hakkındaki görüşlerini araştırmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 45 Fen Bilgisi öğretmeni ve 50 Sınıf öğretmenine anket uygulayarak oluşturmuş, 22 Fen Bilgisi öğretmeni ve 11 Sınıf öğretmenine mülakatlar yapmıştır. Öğretmenlerin alternatif yöntemler konusunda fazla bilgiye sahip olmadıklarını, geleneksel yöntemi alternatif yöntemlere göre daha çok benimsediklerini ve öğretmenlerin bir kısmının bu konuda yeterli hizmet içi eğitim

almadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler, alternatif ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerinin öğrencilerde güven duygusu oluşturduğunu, kendilerini ifade etme becerisi ve kalıcı öğrenmeyi sağladığını, motivasyonu arttırdığını ileri sürmüşlerdir.

Metin (2013), öğrencilerin SBS' de başarılarını etkileyen unsurları araştırmıştır. Çalışmasını, Artvin'de öğrenim gören 991 öğrenciyle yürütmüştür. Çalışmada veriler 40 soruluk anketle toplanmıştır. Öğrencinin SBS başarısında aile ve eğitim olanakları unsurlarının yüksek düzeyde etkisinin olduğunu, kişisel özelliklerinin ise orta düzeyde etkisinin olduğu sonucuna varılmıştır.

Ocak, Akgül ve Yıldız (2010)'un araştırmasında öğrencilerin OGES hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Araştırmasında çalışma grubu olarak Afyonkarahisar'da 2007-2008 yılında 6. ve 7. sınıfta okuyan 140 öğrenci belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak 25 soruluk likert tipi ölçek kullanılmıştır. Ölçeğe göre öğrencilerin başarısının iki saatlik bir sınav yerine bir süreç olarak değerlendirilmesinin, performansın üç yıla yayılmasının, bilgilerin birikmeden taze değerlendirilmesi, davranış puanı gibi kriterlerin öğrenciler tarafından olumlu karşılandığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca YBP'nin değerlendirilmesiyle, okul sınavlarına daha fazla önem verildiği ve okuldaki tüm derslerin öneminin arttığı sonucuna varmışlardır.

Uzoğlu, Cengiz ve Daşdemir (2013), SBS' de yapılan değişiklikler hakkında fen öğretmenlerinin görüşlerini araştırmışlardır. Çalışmasını Giresun'da 51 Fen Bilgisi öğretmenine uygulamıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak açık uçlu soru formu kullanılmıştır. Sonuç olarak, Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin SBS'nin devam ettirilmesini ya da SBS' ye benzer sınavlarla yapılması gerektiğini aynı zamanda sürecin ve yöneltme raporlarının dikkate alınması sonucuna varmışlardır.

Sarıer (2010), araştırmasında ortaöğretime girişte yapılan sınav sonuçlarıyla PISA sonuçlarının değerlendirilmesini yapmış ve bu sonuçlara göre Türkiye'de eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanıp sağlanmadığını araştırmıştır. Araştırmada veriler OECD ve Milli Eğitim Bakanlığı internet adresinden ve Türkiye İstatistik Kurumu'ndan elde edilmiştir. Sonuç olarak SBS' ye katılan adayların dörtte üçünden daha fazlası öğrenim görmek istedikleri okullara yerleşememekte yani sınavı kazanamamaktadırlar. Türkiye'de öğrenciler sorulan yüz sorudan ortalama yirmi beşini doğru olarak

cevaplandırmaktadırlar. Araştırma sonucuna göre, öğrencilerin sınav başarılarının düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Araştırmada başarısızlığın daha çok fen bilgisi ve matematik derslerinde olduğu belirlenmiştir.

Şahin (2011), araştırmasında 7. Sınıf ilköğretim öğrencilerinin Fen alt testindeki SBS başarılarını etkileyen faktörleri incelemiştir. Araştırma verileri 2010 yılının Mayıs ve Haziran aylarında 13 ilköğretim okulunda 7. sınıfta öğrenim gören 482 öğrenciden elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak anket, tutum ölçeği ve fen başarı algısı ölçekleri kullanılmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin, başarı algılarıyla fen başarılarının doğru orantılı olduğunu görmüştür. Öğrencilerin Fen Bilimleri dersini başaracaklarına inanmalarını sağlayacak yaklaşımlar içinde bulunması gerektiğini ve en büyük görevin bu konuda öğretmene düştüğü belirlenmiştir. Ayrıca, eğitim politikalarının ve ölçme değerlendirme sisteminin temel anlamda gözden geçirilmesi, eğitim-öğretim faaliyetlerinin okul odaklı olması, okul dışındaki faaliyetlerin ise niteliğinin artırılarak eğitime yarar getireceği belirlenmiştir.

Şensoy (2011), çalışmasında öğretmenlerin ve velilerin seviye belirleme sınavına ilişkin algılarının bağımsız değişkenlere göre farklılaşmalarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma betimsel nitelikte bir çalışma olup tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreninin Çanakkale ilindeki resmi ve özel ortaokullarda görev yapan öğretmenler ve öğrenci velileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak 244 öğretmen ve 225 veliye anket uygulanmıştır. Sonuç olarak özel okula giden öğrencilerin resmi okullara giden öğrencilerin velilerinden SBS' ye yönelik olumlu algılarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin ve velilerin ise SBS' ye ilişkin algılama puanlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Verilere bakıldığında öğretmenlerin eğitim düzeyi ve branşlarına göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Velilerin ise cinsiyet anne-babanın çalışma durumu ve eğitim düzeyi, annenin aylık gelirin ve öğrencilerin öğrenim gördüğü eğitim kurumuna göre farklılıklar bulunmuştur. Genel olarak eğitim düzeyi arttıkça SBS'ye olan algılarının yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır.

2.2.2. TEOG sistemi ile ilgili yapılan çalışmalar

Acarlı, Alkan ve Altundağ (2015), araştırmalarında öğrencilerin dershanelerdeki fen öğretimine karşı görüşlerini ve dershanelere yönelik öğrencilerin tutumlarını

incelemişlerdir. Çalışma grubunda Ankara ilindeki farklı liselerde öğrenim gören tüm sınıflardan 7711 öğrenci belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak iki anket uygulanmıştır, anketler araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin dershanelere karşı olumlu tutum geliştirdikleri ve dershanelerdeki fen öğretimlerinin başarılarına katkılarının olduğunu belirtmişlerdir. Cinsiyet değişkenleri açısından ise kızlar lehine anlamlı farklılık bulunduğu ve sınıf seviyesi arttıkça olumlu tutumun daha da fazla arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Atila ve Özeke (2015) araştırmalarında TEOG sınavıyla ilgili fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerini incelemişlerdir. Bu kapsamda TEOG sınavının eğitim-öğretim sürecine yansımaları ve sınav hakkında öğretmenlerin düşünceleri araştırılmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yapılmıştır. Çalışma 5 farklı ortaokulda görev yapan, 15 Fen Bilgisi öğretmeni ile yapılmıştır. TEOG sınavının 8. sınıflara uygulanmasından dolayı çalışmaya dâhil edilen öğretmenlerin 8. sınıf Fen Bilimleri dersine girmeleri ölçüt alınmıştır. Bundan dolayı araştırmada ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Araştırmada, Fen Bilimleri öğretmenleri TEOG sınavının SBS'ye göre öğrencilerin stresini azalttığını belirtmişlerdir. TEOG sınavı sorularının müfredatla uyumlu olduğu yönünde Fen Bilimleri öğretmenlerinin önemli bir bölümü olumlu düşüncelerini dile getirmişlerdir. Ayrıca Fen Bilimleri öğretmenlerinin bir kısmı da soruların homojen bir biçimde dağılmadığını söylemişlerdir. Fen Bilimleri öğretmenlerinin bazıları yanlış cevapların doğru cevapları götürmemesinin şans başarısını artırdığına yönelik olumsuz düşüncelerini de ifade etmişlerdir. Araştırmanın önemli sonuçlardan birisi de katılımcıların çoğunluğunun soruları yeterli düzeyde ayırt edici görmemesidir. Katılımcıların çoğunluk oluşturduğu diğer bir görüş ise TEOG sınavının ikinci sınav yerine geçmesinin öğrencilerin motivasyonunu azalttığıdır.

Başol ve Zabun (2014), araştırmalarında 8.sınıf öğrencilerinin SBS başarısında dershaneye gitme, öğrencinin anne baba tutumu, sınav kaygısı ve mükemmeliyetçilik etkenlerinin yordayıcılıklarını araştırmıştır. Araştırmanın örneklemi 257 kız ve 203 erkek öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anne baba tutum ölçeği, Wetside sınav kaygısı ölçeği, çok boyutlu mükemmeliyetçi tutum ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Sonuç olarak yordayıcı en önemli faktör dershaneye

gitme olarak belirlenmiştir. Diğer faktörlerinde SBS başarısını yordadıkları görülmüştür. Öğrencilerin geniş ölçekli sınavlardaki başarısının teste yönelik faktörlerden etkilendiği tespit edilmiştir.

Buyruk (2014), araştırmasında merkezi sınav sonuçlarının öğretmenlerin performansını değerlendirip değerlendirmedini araştırmıştır. Çalışmasında, öğretmenlerin performans değerlendirmeye ilişkin görüşleri ve merkezi sınavların performans göstergesine nasıl etki ettiği belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırmanın verileri nitel araştırma yaklaşımına uygun verilerden derlenmiştir. Çalışma örneklemini olarak Ankara'nın farklı bölgelerinde görev yapan 21 öğretmen belirlenmiştir. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Okul ve öğretmenlerin performanslarının değerlendirilmesinde 2013-2014 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan TEOG sınavlarıyla birlikte artan standart sınavların daha fazla belirleyici olacağı belirlenmiştir.

Dalak (2015), araştırmasında TEOG sınavı ve Fen programı kazanımlarını Bloom taksonomisine göre incelemiştir. Araştırma nitel araştırma veri yöntemlerinden olan doküman analizi yöntemiyle yapılmıştır. Araştırma verileri "Öğrenme Öğretim ve Değerlendirme ile ilgili Bir Sınıflama" kitabındaki ölçütlere göre Yenilenmiş Bloom Taksonomisi (YBT) tablosuna yerleştirilip uzmanların görüşüne başvurulmuştur. Sonuç olarak 2013-2014 yılı güz TEOG' unda Din kültürü, Matematik, Fen Bilimleri dersleri YBT' ye göre aynı basamakta bulunma oranının %50 üzerinde olduğu belirlenmiştir. Türkçe, T.C.İnkılap Tarihi ve İngilizce soruları ise YBT' ye göre aynı basamakta bulunma oranının ise %50'nin altında olduğu tespit edilmiştir. Bahar dönemi TEOG sınavında ise altı dersin YBT' ye göre aynı basamakta bulunma oranının %50'nin üstünde olduğu görülmüştür.

Dinç, Dere ve Koluman (2014), araştırmalarında kademe geçişlerinin bireylerin üzerinde nasıl bir etki oluşturduğu ve bu zamana kadar gerçekleştirilen uygulamaların etkililiğini araştırmıştır. Bu konuda en az üç kademe atlamış kişilerin deneyim ve görüşlerini incelemiştir. Araştırmanın deseni nitel araştırma verilerinden olgu bilim araştırma desenidir. Örneklem olarak amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu olarak en az iki kademe arası geçiş yapan üç farklı yaş grubuna ait 9 kişiyle yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Sonuç olarak kişiler farklı uygulamalar geçirmelerine karşın bu uygulamalara karşı olumsuz tutum sergilemişlerdir. Yapılan uygulamaların amacına uygun şekilde olmadığını, tek uygulamayla yapılan sınavların bilgiyi ölçtüğünü, ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkarmadığını söylemişlerdir. Okul dışı eğitim kurumlarının destek olarak kullanılması okullardaki eğitim kalitesini olumsuz etkilediğini, sınavlar yerine performansa dayalı ölçme değerlendirme sisteminin yapılması gerektiğini söylemişlerdir. Ayrıca sınavların oluşturduğu kaygı ve hazırlık sürecinin bireylerin toplumsal yaşamını olumsuz etkilediği belirlenmiştir.

Dinç, Uzun ve Çoban (2014), araştırmalarında, öğretmenlerin kademeler arası geçiş ve yeni ortaöğretime geçiş sistemi hakkında düşüncelerini incelemişlerdir. Çalışma, Ankara ve Uşak illerinde görev yapan 293 ilk ve ortaöğretim öğretmenini kapsamaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak anket ve yarı yapılandırılmış açık uçlu sorular kullanılmıştır. Veriler betimsel analizle yorumlanmıştır. Sonuç olarak öğretmenler, TEOG ile ilgili okullarda rehberliğin yetersiz kaldığını bunun sebebinin okullarda rehber öğretmen eksikliğinden kaynaklandığı sonucuna varmışlardır, mesleki rehberliğin ise ortaokuldan başlaması gerektiğini söylemişlerdir. Genel olarak TEOG uygulamasını olumlu bulduklarını belirtip, 4+4+4 sisteminin, altyapı yetersizliğinin olduğunu ve 5.sınıfların ise ortaokul kısmına alınmasını olumsuz buldukları sonucuna varmışlardır.

Gökulu (2015), TEOG Fen Bilimleri soruları ve yazılı sorularını Bloom taksonomisine göre incelemiştir. Araştırmada, 2013-2014 eğitim öğretim yılında TEOG 1 ve TEOG 2 Fen soruları ve dört farklı ortaokuldaki Fen Bilimleri öğretmenlerinin 8. sınıflara uyguladığı yazılı soruları, Bloom taksonomisine göre sınıflandırılmıştır. Araştırma 40 tane TEOG Fen ve Teknoloji sorusu ile 533 yazılı sınav sorusundan oluşmaktadır. Araştırmada doküman analizi ve belgesel tarama yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre 8. Sınıf fen yazılı sorularında YBT' ye göre en çok hatırlama düzeyinde sorular sorulmuştur. İkinci sırada ise kavrama düzeyinde sorular bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise uygulama seviyesinde sorular sorulmuştur. TEOG soruları dikkate alındığında soru seviyelerinin en çok kavrama iken ikinci sırada üst biliş (analiz, sentez ve değerlendirme)seviyesinde sorular olduğu görülmektedir. Sonuç olarak, TEOG soruları ile yazılı soruları arasında bilişsel süreç boyutunda belirgin fark olduğu sonucuna varmıştır.

Görmez ve Coşkun (2015), araştırmalarında TEOG reformunu değerlendirmişlerdir. TEOG sisteminin geçmişteki uygulamalarla karşılaştırılmasını yapıp, sınavın uygulanma sürecine ve yerleştirilmeye ilişkin durumlarını incelemiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak görüşme (mülakat formu) hazırlanmış ve bu görüşme formları okul idarecisi, öğretmen, öğrenci ve velilerin yer aldığı 76 kişiye uygulanmıştır. Örneklem olarak kartopu ve ardışık örneklem tekniğini kullanmışlardır. Çalışmayı iki dönemde gerçekleştirmişlerdir. Birinci dönemde merkezi ortak sınav sonrası sınavların amacı uygulanışı ve içeriğiyle ilgili konuları kapsayan 5 okul idarecisi, 20 öğretmen ve 41 sınava giren öğrenciyle yapmıştır. İkinci dönemde ise sınav sonuçları ve yerleştirme işlemlerine ilişkin konularıyla ilgili 8 idareci ve 2 veliyle görüşme yapılmıştır. Çalışma İstanbul, Ankara, Adana, Diyarbakır ve Denizli illerinde nakil ve kayıt işlemleriyle ilgilenen idareci ve velilerle yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarını şöyle sıralamışlardır; TEOG sınavının yılda bir kez yapılan ve telafisi olmayan SBS' ye göre öğrencilerin ve ailelerin üzerinden sınav stresinin kaldırıldığı sonucuna varmışlardır. En önemli etkenlerin ise sınavların yılda iki dönemde altı farklı dersten yapılması ve telafi imkânının olması sonucuna ulaşmışlardır. Bununla birlikte sınavın içeriği ve güvenilirliği ile ilgili sıkıntıların olduğu tespit edilmiştir. Bu dönemde liselerin türlerinde yapılan değişiklikler yüzünden tercih döneminde velilerin ve öğrencilerin bazı sıkıntılara düştüklerini belirtmişlerdir. Tercih yapan veya yapmayan herkesin bir okula yerleştirilmesi zorunluluğu nedeniyle sorunların yaşandığı, öğrencilerin evlerinden uzak okullara yerleştirildiği belirlenmiştir.

Karaca, Bektaş ve Armağan (2015) araştırmalarında TEOG' da sorulmayan konular hakkında öğrencilerin görüşlerini incelemiştir. Çalışmalarını nitel araştırma desenlerinden olgu-bilim deseni kapsamında yürütmüşlerdir. Araştırma Kayseri'de özel bir ortaokulda öğrenim gören 8.sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, seçilen bu öğrencilerin dördüne yapılmıştır. Diğerlerinden ise görüşme yoluyla veri toplanmıştır. Çalışmada öğrenciler belirlenirken cinsiyetlerinin ve akademik başarı düzeylerinin görüşlerinde etkili olacağı göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmanın sonucuna göre öğrencilerin merak ettikleri ve sınavda sorulan fen konularına karşı olumlu baktıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Kaşıkcı, Bolat, Değirmenci, Karamustafaoğlu (2015), araştırmalarında TEOG Fen Bilimleri sorularının öğretim programındaki kazanımları karşılayıp karşılamadığını

incelemişlerdir. Çalışmada veri toplama aracı olarak doküman analizi kullanılmıştır. Çalışmada MEB Fen öğretim programı, Fen ders kitabından ve MEB resmi web sitesinden yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda TEOG fen sınavında bazı kazanımlara hiç yer verilmediği, bazı kazanımların ise bir veya birden fazla yer aldığı görülmüştür. Ayrıca TEOG sınavında, okullarda yapılan yazılı sınavlarda olduğu gibi, ilk konulardan az soru sorulurken son konulardan daha fazla soru sorulduğu görülmektedir. Fen öğretim programı açısından TEOG Fen sorularının konular, üniteler ve konulara ayrılan ders süreleri bakımından homojen bir dağılım göstermediği belirlenmiştir.

Özden, Akgün, Çinici, Sezer, Yıldız ve Taş (2014), TEOG Fen Bilimleri soruları Webb'in bilgi derinliği seviyesine göre incelenmiştir. Araştırmada, 2013-2014 öğretim yılına ait Merkezi Sistem Ortak Sınav I. Dönem Fen sorularına doküman analizi yapılmıştır. Yapılandırılmış mülakat formu, bu sorulardan rastgele seçilen dört sorunun yer alacağı şekilde kullanılmıştır. Bu form 33 fen bilimleri öğretmenine uygulanmıştır. Sonuç olarak soruların kazanımları ve öğrenme alanlarını büyük ölçüde sağladığı görülmüştür. Fen soruları bilişsel seviyeleri açısından değerlendirildiğinde ise soruların yarısının kavram ve yetenek kapsamında olduğu; % 35' inin ise hatırlama seviyelerinde yoğunlaştığı görülmüştür. En az sorunun ise üst bilişsel becerileri ölçen stratejik düşünme seviyesinde olduğu görülmüştür. Geniş düşünme seviyesinin çoktan seçmeli sorularla test edilemeyeceği belirtilmiştir. Araştırmada soruların öğretmenler açısından öğrenci seviyesine ve kazanımlara uygun olduğu belirlenmiştir.

Özkan ve Özdemir (2014), araştırmalarında TEOG sınavına ilişkin öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşleri incelenmiştir. Çalışmanın amacı 8. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin TEOG sistemi hakkındaki görüşlerinin belirlenmesidir. Bu araştırmada verilerin toplanması, çözümlenmesi ve yorumlanmasında betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 6 alan öğretmeni ile bu ortaokuldaki 8.sınıfta öğrenim gören 10 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada veriler toplanırken yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Sonuç olarak öğrenci ve öğretmenlere yeterli rehberlik yapılmadığı görülmektedir. Öğrenciler ve öğretmenler, sınavlardaki soru sayıları ve dinlenme sürelerini uygun bulmuşlardır. Sınavlardaki yanıtlama süresinin uzun olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler ve öğretmenler, sınav kapsamının sınırlandırılmasını olumlu karşılamışlardır. Ayrıca,

mazeret sınavlarının, amacına uygun kullanılması halinde olumlu olduğunu belirtmişlerdir.

Öztürk ve Aksoy (2014), araştırmasında, TEOG hakkında 8.sınıf öğrencilerinin görüşlerini araştırmıştır. Çalışmasında yeni sistemin kitle üzerinde yarattığı etkiyi araştırmıştır. Çalışmanın yöntemi nitel boyutlu bir durum çalışması deseni şeklindedir. Araştırmanın evrenini, toplam 35 ortaokulda öğrenim gören 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada açık uçlu soru formu kullanılmıştır. Yenilenen orta öğretime geçiş sistemini araştırmaya katılan öğrencilerden büyük bir kısmı olumlu bulduklarını ifade etmişlerdir. Görüşü olumlu olan öğrencilerin ifadelerinden öğrencilerin yenilenen sisteme yönelik tek bir sınav yerine iki sınav yapılması ve telafisi olan bir sınav sisteminin varlığını istedikleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca sınavın iki günde yapılması ve sorumlu oldukları konular artmadan sınav yapılmasının önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Olumsuz görüş bildiren öğrencilerin ise sistem hakkında yeterli bilgisi olmadığı belirlenmiştir.

Süer (2014), araştırmasında öz düzenleme becerilerinin TEOG sınavını ne kadar yordadığını ve TEOG sınavında alınan puanların sosyo-demografik özelliklere göre anlamlı fark oluşturup oluşturmadığını incelemiştir. Araştırma modeli olarak tarama modeli türlerinden olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu 412 8.sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak "Öğrenmeye ilişkin Motivasyonel Stratejiler Ölçeği" ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Öğrencilerin akademik başarıları 2013-2014 1.TEOG sınavındaki başarılarına göre değerlendirilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçekte kaygı ve öz yeterlik değişkenlerinin TEOG sınavını yordadığı, öz-yeterlik ve kaygıdan sonra bilişsel strateji kullanımının geldiği görülmektedir. İçsel değer boyutlarının ve öz düzenlemenin ise TEOG' u yordamadığı görülmüştür. TEOG sınavında ise kızların Yabancı Dil,Türkçe,Din Kültürü derslerinde daha başarılı olduğu, erkeklerin ise Fen Bilimleri, Matematik ve İnkılap Tarihi derslerinde daha başarılı oldukları görülmüştür. Cinsiyete göre öğrencilerin öz düzenleme becerilerinde anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Ayrıca dershaneye giden öğrencilerin, gitmeyen öğrencilere göre daha başarılı olduğu gözlenmiştir. Orta sosyo-ekonomik düzeye sahip öğrencilerin TEOG' da daha başarılı olduğu gözlenmiştir.

Şad ve Şahiner (2016), Araştırmalarında, TEOG sistemi hakkında öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemini içine alan karma desen modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmancının çalışma grubu Gaziantep Şahinbey’de; 116 öğretmen, 193 öğrenci ve 106 veli olmak üzere 405 kişiye anket uygulanmıştır. Ayrıca 5 öğretmen, 6 öğrenci ve 6 veli ile görüşme yapılmıştır. Görüşmede ise veriler Nvivo 10 programına girilerek içerik analizi yapılmıştır. Sonuçta sistemin en güçlü yönü olarak öğrencilerin kendi okullarında sınava girmeleri ifade edilmiştir. Değerlendirmenin iki döneme yayılması, mazeret sınavı yapılması sistemin olumlu yönleri olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca katılımcılar sınav güvenliğinde sorun olduğu görüşüne katılmaktadır. Doğruların yanlışları götürmemesi öğretmenler tarafından kısmen uygun bulunurken öğrenciler tarafından olumlu karşılanmıştır.

TEOG'dan önce yapılan çalışmalar ve TEOG ile ilgili yapılan çalışmalarda, öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin üzerindeki etkilerini betimlemeye ve soruların hangi düzeyde olduğunu belirlemeye yönelik olmuştur. Literatür analizi edildiğinde veri toplama aracı olarak genellikle yarı yapılandırılmış görüşme formu ve mevcut haldeki yazılı soruları, SBS Fen alt test soruları, TEOG Fen soruları kullanılmıştır. Çalışmada SPSS-20 paket programına göre geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmış ölçekler geliştirilmiş ve veriler bu ölçeklerle toplanmıştır. Literatüre bakıldığında İslam (2010)'da SBS'yle ilgili ölçek çalışması yapmasına karşın TEOG' la ilgili ölçek geliştirme çalışmasına rastlanılmamaktadır. Çalışmada ölçek kullanılmasının sebebi TEOG ile ilgili veri toplama aracı olarak ölçek kullanılan çalışmanın yeterli düzeyde olmadığı ve bu konu hakkında yeterli düzeyde ölçek geliştirilmemesidir. Literatürde özellikle TEOG sınav sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısı, TEOG sınav sisteminin yerleştirme ve değerlendirme işlemlerine ve TEOG sisteminin yeni uygulamalarına yönelik boyutlarıyla ilgili yeterli çalışma olmadığı gözlenmektedir. Çalışmada özellikle bu boşlukların doldurulması hedeflenmiştir. Ayrıca çalışmada literatürde yapılan çalışmalarla çelişen sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar TEOG sınav sistemi ile ilgili yeni çalışmaların yapılabileceğini göstermektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini hakkında bilgi verilecektir. Ayrıca kullanılan araçlar, araçların uygulanması ve verilerin analizi hakkında bilgi verilecektir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın modeli, genel amacına ve araştırma sorularının özelliklerine uygun olan tarama modelidir. Tarama modelleri, geçmişte var olan ve devam etmekte olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma modelidir. Var olan durum hakkında, herhangi bir değiştirme veya etkileme çabasına girilmez. Bilinmek istenen şey olduğu gibi ortaya çıkarılmaya çalışılır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde belirleyebilmektir(Karasar,2013).Bu araştırmada, devlet ortaokulları ve özel ortaokullarda görev yapan Fen Bilimleri öğretmenleri ve TEOG sınavına girmiş öğrencilerin TEOG hakkındaki görüşleri var olduğu şekliyle ortaya koymaya çalışılacaktır ve sosyo-demografik durumlarına göre görüşleri arasındaki ilişkileri tespit edilecektir.

3.2. Evren ve Örneklem

Çalışma evreni ulaşabileceğimiz ve üzerinde gözlemler yapıp görüş ortaya koyabileceğimiz evrene denir (Karasar, 2013). Araştırmanın evrenini,Erzurum'da resmi ortaokul ve özel ortaokullarda görev yapan Fen ve Teknoloji/Fen Bilimleri öğretmenleri ve 2013-2015 yılları arasında TEOG sınavına giren 9.ve 10. sınıf öğrencileri oluşturacaktır.

Evreni temsil eden birime örneklem denir. Bu araştırmada evreni temsil eden örnekleme yoluna gidilmiştir. Örnekleme türü olarak olasılık dışı örnekleme türlerinden olan uygun örnekleme yöntemi seçilmiştir. Bu örnekleme türü sosyal bilimler alanına giriş yapan öğrencilerin ankete cevap verme durumlarında kullanılır. Bu örnekleme türü

tanıdık çevreden örneklem alma imkânı sağlamaktadır(Balcı, 2015). Araştırma kapsamında devlet ortaokulları ve özel ortaokullarda görev yapan 77 Fen Bilimleri öğretmenine ve TEOG sınavına girmiş devlet liselerinde okuyan 196 öğrenciye ölçek uygulanmıştır. Araştırmada çalışmaya katılan öğrencilerin ilçeleri ve okulları ve katılımcı sayısı Tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.1.

Araştırmaya Katılan Okul ve Öğrenci Frekans Tablosu

Yerleşim yeri	Okul	Frekans (Ölçek)
Aziziye/ERZURUM	Yavuz Selim Sosyal Bilimler Lisesi	45
Palandöken/ERZURUM	Türk Telekom Nurettin Topçu Sosyal Bilimler Lisesi	26
Palandöken/ERZURUM	Ziya Gökalp Anadolu Lisesi	15
Palandöken/ERZURUM	Nevzat Karabağ Anadolu Lisesi	18
Yakutiye/ ERZURUM	Erzurum Anadolu Lisesi	14
Tortum/ ERZURUM	Tortum Anadolu Lisesi	31
Oltu/ ERZURUM	Oltu Fen Lisesi	24
Tortum/ERZURUM	Tortum Çok Programlı Lisesi	24
TOPLAM		197

Tablo 3.2’de araştırmada öğretmenlerin görev yaptığı ilçeler ve katılımcı sayıları gösterilmiştir.

Tablo 3.2.

Araştırmaya Katılan öğretmenlerin İlçeleri ve Frekans Tablosu

Yerleşim Yeri	Frekans (Ölçek)
Uzundere/ ERZURUM	2
Tortum/ERZURUM	7
Horasan /ERZURUM	11
Oltu /ERZURUM	15
Aziziye /ERZURUM	13
Aşkale/ERZURUM	8
Tekman/ERZURUM	4
Palandöken/ERZURUM	17
TOPLAM	77

3.3. Veri Toplama Araçları

Fen Bilimleri/Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin ve Merkezi Ortak Sınava giren öğrencilerin TEOG sistemi hakkındaki görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılan bu araştırmada araştırmacı tarafından geliştirilen iki tane ölçek uygulanmıştır;

“TEOG sistemine ilişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeği ” ve "TEOG sistemine ilişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeği" geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Ölçeklerde gerek öğretmenlerin gerekse öğrencilerin bazı demografik özelliklerine yönelik sorulara da yer verilmiştir. Söz konusu ölçeklerle elde edilen veriler analiz edildikten sonra betimlenmiştir.

Gerek öğretmen gerekse öğrenci ölçeği formunun geliştirilmesinde Büyüköztürk (2005)'in önerdiği aşamalar kullanılmıştır. Bu aşamalar;

- 1-Problemi tanımlama; amaç ve soru belirleme
- 2- Madde yazma; taslak ve form oluşturma
- 3- Uzman görüşü alma; ön uygulama formu oluşturma
- 4- Pilot uygulama ve ölçeğe son şeklini verme belirtmiştir.

3.3.1.Öğretmen anket formunun geliştirilmesi

1. Problemi Tanımlama; Amaç ve Soru Belirleme

TEOG sisteminin amaçları, uygulanması, yerleştirme ve değerlendirilmesi hakkında öğretmenlerin görüşlerinin ortaya konulması için almak için öğrencileri TEOG sınavına hazırlayan branş öğretmenleriyle ön görüşmeler yapılmıştır.

2.Madde Yazma; Taslak ve Form Oluşturma

Ölçekteki maddeler oluşturulmadan önce ölçek iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde öğretmenlerin demografik özelliklerine ait bilgilere yönelik sorular ikinci bölümde ise görüşmeler ve literatür ışığı altında sistemin daha önceki uygulamalardan farklı olan uygulamaları ve sistemin reformları dikkate alınarak hazırlanan 40adet ölçek maddesi hazırlanmıştır.

3.Uzman Görüşü Alma; Ön Uygulama Formu Oluşturma

Hazırlanan ölçek formunda kapsam geçerliliği ilgili 3 alan uzmanının görüşleri doğrultusunda 7 maddenin uygulama için gereksiz olduğu tespit edilmiş ve ankette 14. 16. 22. 23. 28. 31. ve 40. maddeler çıkarılmıştır. İki tane Türkçe öğretmenine yazım ve dil açısından ayrı ayrı kontrol ettirilip pilot uygulama için hazır hale getirilmiştir.

4.Pilot Uygulama ve Ölçeğe Son Şekli Verme

Öğretmenlere sunulmak üzere hazırlanan ölçek iki kısımdan oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde öğretmenlere ait kişisel ve mesleki bilgilere ilişkin sorular sorulmuştur. İkinci bölümde ise öğretmenlerin TEOG sınavına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla 37 soruluk ölçek uygulanmıştır. Ölçekte eğilim seçenekleri olarak likert tipi dereceleme yaklaşımı dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ankette eğilim seçenekleri olarak “Kesinlikle katılıyorum”, “katılıyorum”, “kararsızım”, “katılmıyorum” ve “kesinlikle katılmıyorum” biçiminde 5’li skala kullanılmıştır. Ölçek maddelerinden TEOG sistemine ilişkin olumlu görüş ifade eden maddelerin skala derecelerine karşılık gelen değerler;

Kesinlikle katılıyorum: 5 (4.20-5.00)

Katılıyorum: 4 (3.40-4.19)

Kararsızım: 3 (2.60-3.39)

Katılmıyorum: 2 (1.80-2.59)

Kesinlikle katılmıyorum: 1 (1.00-1.79)

Şeklinde puanlanmıştır. Ölçeğin pilot uygulaması çeşitli illerde görev yapan 71branş öğretmenine uygulanmıştır. Anketin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı Tablo 3,3’de gösterilmiştir.

Tablo 3.3.

Öğretmen Güvenirlik Tablosu

Cronbach Alfa Katsayısı	N
.899	33

Daha sonra her bir maddenin korelasyon katsayıları incelenmiştir 7.(.148), 9. (.224), 21.(.105), 29.(.085), 33.(.218) ve 35.(.193) olarak görülmüştür. Kalaycı(2008)'e göre madde korelasyon katsayısı.250’den küçükse ölçekten maddelerin çıkarılması gerektiği ancak ilgili maddeyi çıkarmadan önce anketin güvenirliğini düşürmüyor ve madde anketi destekliorsa ilgili maddenin ölçekten çıkarılmaması gerektiğini belirtmiştir. Bu doğrultuda ölçek maddeleri sırasıyla çıkardığında güvenirlik katsayısının önemli ölçüde değişmediği görüldüğü için maddeler ölçeğe dahil edilmiştir.

3.3.2. Öğrenci anket formunun geliştirilmesi

1-Problemi Tanımlama; Amaç ve Soru Belirleme

TEOG sisteminin amaçları, uygulanması, yerleştirme ve değerlendirilmesi hakkında sınava giren öğrencilerin görüşlerinin ortaya konulması amacıyla ölçek maddeleri oluşturulmadan önce sınava giren öğrencilerle ön görüşmeler yapılmış ve literatür taraması yapıldıktan sonra anket soruları hazırlanmıştır.

2.Madde Yazma; Taslak ve Form Oluşturma

Ölçek iki bölümden oluşturulmuştur. Birinci bölümde öğrencilerin kişisel ve eğitim hayatına ait sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde ise, TEOG' un amaçları, uygulanışı, değerlendirme ve yerleştirme hakkında MOS'a giren öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla oluşturulan maddelere yer verilmiştir.

3.Uzman Görüşü Alma; Ön Uygulama Formu Oluşturma

Daha sonra anket formu kapsam geçerliğini incelemesi açısından 3 alan uzmanı, yazım ve dil açısından bir edebiyat öğretmeni ve bir Türkçe öğretmeni tarafından incelenmiştir. İnceleme sonucunda 6. ve 29. sorular gerek duyulmadığı için çıkarılmıştır. Sonra anket ön uygulamaya hazır hale gelmiştir.

4- Pilot uygulama ve Ölçeğe Son Şekli Verme belirtmiştir.

Ölçeğin pilot uygulaması Erzurum ilinde geçmiş iki yılda TEOG sınavına giren 233 öğrenciye uygulanmıştır. Uygulama sonucu 231 ölçek formu değerlendirmeye alınmıştır. Öğrencilere ise TEOG sistemi, TEOG sınavları ve sınavdaki Fen Bilimleri dersiyle ilgili 34 maddelik bir ölçek uygulanmıştır. Ölçekte eğilim seçenekleri olarak likert tipi dereceleme yaklaşımı dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ölçekte eğilim seçenekleri olarak “Kesinlikle katılıyorum”, “katılıyorum”, “kararsızım”, “katılmıyorum” ve “kesinlikle katılmıyorum” biçiminde 5’li skala kullanılmıştır. Ölçek maddelerinden TEOG' a yönelik olumlu görüş ifade eden maddelerin skala derecelerine karşılık gelen puanlar ($4/5=0.8$) aralığında olup,

Kesinlikle katılıyorum: 5 (4.20-5.00)

Katılıyorum: 4 (3.40-4.19)

Kararsızım: 3 (2.60-3.39)

Katılmıyorum: 2 (1.80-2.59)

Kesinlikle katılmıyorum: 1(1.00-1.79)

şeklinde puanlanmıştır. Öğrenci için uygulanan anketin Cronbach Alpha katsayısı Tablo 3.4 de verilmiştir.

Tablo 3.4.

Öğrenci Güvenirlik Tablosu

Cronbach Alpha	N
.851	32

Güvenirlik analizinden sonra korelasyon katsayıları,25' den küçük olan maddeler 4.(.25) 5.(.146), 7.(.194), 10.(.227), 20.(.233), 21.(.195), 23.(.243), 24.(.056) 32.(.173)sırasıyla çıkarılarak analiz edilmiştir. Fakat faktör analizi yaparken maddelerin

anket için gerekli olduğu tespit edilmiş ve maddeler ölçekten atılmamıştır. Ölçek faktör analizine hazır hale getirilmiştir.

3.4. Veri Analizi

3.4.1. TEOG sistemine ilişkin öğretmen görüşleri ölçeğini geliştirilme süreci

Ölçek geliştirme sürecinin bu aşamasında ön uygulama formu örneklem grubunun dışında olması için çeşitli illerdeki(İzmir, Konya,Aksaray, Rize ve Gaziantep) Fen Bilimleri öğretmenlerine uygulanmıştır. Örneklem grubunun özelliklerini taşıyan toplam 82 Fen Bilimleri/ Fen ve Teknoloji öğretmenine gerek elden gerekse e-posta yoluyla verilmiş; geriye dönen 72 ölçek formundan biri eksik işaretlemeler sebebiyle dışarıda bırakılarak 71 ölçek değerlendirilmeye alınmıştır. Değerlendirme sonrasında ilk olarak açımlayıcı faktör analizi yapılarak maddeler arasında ilişkilerden hareketle faktör oluşturulmak istenmiştir. Aynı yapı ya da niteliğe yönelik görüş ifadelerini içeren maddeleri bir araya getirerek anlamlandırmayı kolaylaştırmak amacıyla faktör analizine başvurulmuştur. Faktör analizi çalışmalarının ilk adımında, ölçek ön uygulamasından elde edilen veriler Kaiser-Meyer- Olkin (KMO) ve Bartlett's testleri ile test edilmiştir. Yapılan testler sonucunda elde edilen değerler Tablo 3.5'te görüldüğü gibidir.

Tablo 3.5.

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Uyumu		.665
	X ²	1426.892
Bartlett's Küresellik Testi	Sd	528
	P	.000

Tablo 3.5'te görüldüğü üzere, hesaplanan örneklemin yeterliliği uyum ölçüsü değeri (KMO) 0.665 olarak bulunmuştur. Bu değer kritik değer olarak kabul edilen 0.60'ın (Büyüköztürk, 2007) üzerindedir. Aynı veriler için hesaplanan verilerin faktör analizine uygunluğu ise 1426.892 olup 0.05 düzeyinde anlamlıdır. Elde edilen bu bulgular ön uygulamadan elde edilen verilerin faktör analizi yapılabileceğini göstermektedir. KMO ve Bartlett Küresellik Testi sonuçları uygun olduğundan ön

uygulama formunda yer alan 37 maddeyle ilgili veriler açımlayıcı faktör analizine tabi tutulmuştur. Ölçülen özellikle ilişkili temel faktörler belirlenmeye çalışılmıştır. Temel faktörlerin belirlenmesi sürecinde temel bileşenler faktör analizi ve varimax döndürme yöntemi kullanılmıştır. Yapılan işlem sonucunda faktör yük değerlerinin incelenmesiyle ön uygulama formunda yer alan yük değeri .30'dan küçük olan madde olmayıp, her faktöre ait hizmet etme yük değerleri 0.1 den az olan binişik maddeler sırasıyla çıkarılmıştır. Çıkarılan maddeler Tablo 3,6'a gösterilmiştir.

Tablo 3.6.

Binişik Maddeler ve Hizmet Ettiği Faktörler

m26	m25	m31	m6	m12	m11	m15	m1	m7	m20	m33	m32	m19	m29
F1(. 534)	F1(. 481)	F1(. 321)	F2(. 459)	F1(. 438)	F1(. 501)	F7(. 422)	F8(. 482)	F5(. 535)	F5(. 440)	F1(. 348)	F2(. 458)	F2(. 613)	F1(. 433)
F7(. 502)	F3(. 404)	F2(. 394)	F4(. 539)	F5(. 477)	F6(. 521)	F8(. 379)	F(.4 62)	F3(. 437)	F6(. 518)	F8(. 352)	F4(. 388)	F4(. 515)	F2(. 341)

Faktör analizinin birinci aşamasında 1., 15., 11., 12., 6., 31., 25., 26. maddeler binişik olduğu için çıkarılmıştır. İkinci kez analiz yapıldıktan sonra, 7., 20., 33. maddeler binişik madde olarak çıkarılmıştır. Üçüncü kez faktör analizi uygulandığında 32. madde binişik olduğu için formdan çıkarılmış dördüncü defa faktör analizi yapılmış ve 19., 29. maddeler binişik olduğu için formdan çıkarılmıştır ve ölçek nihai halini almıştır. Araştırmacının analiz sonucu belirlenen boyutlar göz önünde bulundurularak faktör sayısı 6 olarak belirlenmiştir. Ardından hangi maddelerin hangi faktör altında yer aldıkları tespit edilmiştir. Faktörlerin güvenirlikleri hesaplanmıştır. Kalaycı (2008)'ya göre alfa katsayısına bağlı olarak güvenirlik katsayı yorumları;

$0.00 < \alpha < 0.40$ Ölçek güvenilir değildir,

$0.40 < \alpha < 0.60$ Ölçek düşük güvenirliktedir.

$0.60 < \alpha < 0.80$ Ölçek oldukça güvenirlidir.

$0.80 < \alpha < 1.00$ Ölçek yüksek düzeyde güvenirlidir.

faktörlerden güvenirlikleri hesaplandıktan sonra 6.faktörün (m21 ve m9) güvenirliği .253 çıktığı için değerlendirmeye alınmamıştır. İlgili maddeler çıkarıldıktan

sonra edilen sonuçların analizi neticesinde elde edilen bulgular Tablo 3.7’de yansıtılmıştır.

Tablo 3.7.

Faktör Yük Değerleri ve Faktörlerin Açıkladığı Varyanslar

FAKTÖR	Maddeler	Soruların Yük Değerleri	Açıkladığı Varyans(%)	Faktörlerin Güvenirlikleri (Cronbach's Alpha)
TEOG Sisteminin	m36	.762		
Yeni	m37	.760		
Uygulamalarının	m18	.660	15.264	.748
Değerlendirilmesi	m4	.593		
	m8	.580		
TEOG Sisteminin	m23	.811		
Uygulanış Şeklinin	m30	.709	14.157	.743
Faydaları	m24	.641		
	m10	.635		
TEOG Sistemi	m27	.779		
Uygulamasının	m3	.742	12.102	.776
Eğitim Öğretim	m13	.733		
Süreçine Katkısı				
"TEOG Sisteminin	m35			
Yerleştirme İşlemleri	m34	.848		
ve Değerlendirme		.609	10.500	.666
İşlemlerinin	m17	.529		
Yenilikleri'				
"TEOG Sınavında	m2	.814		
MEB Kaynaklarının			10.024	.605
Yeterliliği	m5	.809		

Tablo 3.7 incelendiğinde, ölçeğin ön uygulama formunda yer alan maddelerinin 5 temel faktörle açıklanabildiği görülmektedir.

Birinci faktör içinde yer alan maddeler; farklı okulların birleştirilmesi, sınıflarda maksimum kontenjanlar oluşturulması, sorularda doğruların yanlışları götürmemesi, yeni ölçme değerlendirme yaklaşımlarına uygun soruların sorulması ve öğretmenlerle veliler arasındaki ilişkilerin artmasına yönelik TEOG sisteminin yeni uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerini anlamaya yönelik ifadeleri içermektedir. Dolayısıyla birinci faktör “*TEOG Sisteminin Getirdiği Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi*” şeklinde adlandırılmıştır. Birinci faktör 5 maddeden oluşmaktadır. Öz değerleri 0.580 ile 0.762 arasında değişen değerlere sahip maddelerden oluşan bu faktörün açıkladığı varyans ise % 15.264’tür.

İkinci faktör kapsamındaki maddeler incelendiğinde; sınavların altı oturumda gerçekleşmesi ve sınav aralarının verilmesi, yazılı sınav uygulamalarını benimsemesiyle öğrencilerin heyecanını azaltması, sınavların öğrencilerin kendi okullarında yapılması ve sorulan soruların hayattaki örneklerle olan ilişkisine yönelik TEOG sınavının uygulanışına yönelik ifadeler içerdiği göze çarpmaktadır. Bu sebeple ikinci faktör “*TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları*” biçiminde adlandırılmıştır. Bu faktör 0.811 ile 0.635 arasında değişen öz değerlere sahip 4 maddeden oluşmaktadır. Söz konusu faktörün açıkladığı varyans ise % 14.157’dir.

Üçüncü faktörde yer alan ifadeleri incelendiğinde; sınavın yazılı yerine geçmesi öğretmenlerin yazılı notlarıyla orantılı olması ve okuldaki başarı durumlarına ilişkin konular yer almaktadır. Bu sebeple bu faktör “*TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı*” şeklinde adlandırılmıştır. 3 maddeden oluşan bu faktörde maddelerin öz değerleri 0.733 ile 0.779 arasında değişmektedir. İlgili faktörün açıkladığı varyans ise % 12.102’dir.

Dördüncü faktörde yer alan ifadeler; dershanelerin kapatılıp temel liselere dönüşmesi, okul notlarının değerlendirmeye alınması ve mazereti olan öğrencilerin telafi sınavlarına girebilme haklarının olması TEOG Sistemi değerlendirme ve yerleştirmeye yöneliktir. Bu sebeple bu faktörü “*TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri*” şeklinde adlandırılmıştır. 3 maddeden oluşan faktörde Maddelerin öz değerleri 0.529 ile 0.849 arasında değişmektedir. İlgili faktörün açıkladığı varyans ise % 10.500’dür.

Beşinci faktörde maddeler incelendiğinde; öğretmenlerin bu sistemde rolünün ne şekilde olduğu ve ders kitaplarının sınavdaki kazanımlarla örtüşmesine yönelik ifadeler içermektedir. Bu sebeple "*TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği*" olarak adlandırılmıştır. Faktör 2 sorudan oluşmaktadır. Maddelerin öz değerleri 0.809 ve 0.814'tür. Faktörün açıkladığı varyans değeri 10.024'tür.

Ölçeğin tüm faktörlerinin açıkladığı toplam varyans ise % 62.047 olarak hesaplanmıştır. Bu değer maddelerin ölçeği yeterli derecede açıkladığını göstermektedir. Faktör analizinden sonra kalan maddeler üzerinden yapılan güvenirlik analizi sonucu Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı $\alpha = .846$ olduğu görülmüştür.

3.4.2. TEOG sistemine ilişkin öğrenci görüşleri ölçek geliştirilme süreci

Anket geliştirme sürecinin bu aşamasında ön uygulama ölçek formu örneklem grubunun dışında olması için araştırma okulları dışındaki okullarda sınava giren öğrencilere uygulanmıştır.

Pilot uygulama ölçek formu örneklem grubunun özelliklerini taşıyan ve bu grubun dışında kalan toplam 233 öğrenciye uygulanmış ve ikisi eksik işaretlemeler sebebiyle dışarıda bırakılarak 231 ölçek formu değerlendirilmeye alınmıştır. Yapılan analizler sonucunda 32 maddelik pilot uygulama formundan 16 madde binişik olduğu için çıkarılarak ölçek nihai şeklini almıştır. Değerlendirme sonrasında ilk olarak açımlayıcı faktör analizi yapılarak maddeler arasında ilişkilerden hareketle faktör oluşturulmak istenmiştir. Aynı yapı ya da niteliğe yönelik görüş ifadelerini içeren maddeleri bir araya getirerek anlamlandırmayı kolaylaştırmak amacıyla faktör analizine başvurulmuştur. Faktör analizi çalışmalarında ilk olarak, ölçek ön uygulamasından elde edilen verilerin faktör analizine uygun olup olmadığı Kaiser-Meyer- Olkin (KMO) ve Bartlett testleri ile test edilmiştir. Yapılan testler sonucunda elde edilen değerler Tablo 3.8'de gösterilmiştir.

Tablo 3.8.

KMO ve Bartlett Test Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Uyum		.813
	X ²	1762.224
BartlettKüresellik Testi	Sd	496
	P	.000

Tablo 3.6’da görüldüğü üzere, hesaplanan örneklemin yeterliliği uyum ölçüsü değeri (KMO) 0.813 olarak bulunmuştur. Bu değer kritik değer olarak kabul edilen 0.60’ın (Büyüköztürk, 2007) üzerindedir. Aynı veriler için hesaplanan verilerin faktör analizine uygunluğu 1762.224 olup 0.05 düzeyinde anlamlıdır. Elde edilen bu bulgular ön uygulamadan elde edilen verilere faktör analizine uygulanabileceğini göstermektedir. KMO ve Bartlett Küresellik Testi sonuçları uygun olduğundan ön uygulama formunda yer alan toplam 32 ifadeyle ilgili veriler açıklayıcı faktör analizine tabi tutularak ölçülen özellikle ilişkili temel faktörler belirlenmeye çalışılmıştır. Temel faktörlerin belirlenmesi sürecinde araştırmacının maddeleri hazırlarken belirlenen boyutlar göz önünde bulundurularak faktör sayısı altı olarak belirlenmiş, temel bileşenler faktör analizi ve varimax döndürme yöntemi kullanılmıştır.

Yapılan işlem sonucunda faktör analizi sonucu yük değerlerinin 0.30'un altında olan ve yük değerleri arasında 0.10'dan dan az fark olan binişik maddeler ve hizmet ettiği faktörler Tablo 3.9’da gösterilmiştir.

Tablo 3.9.

Binişik Maddeler ve Hizmet Ettiği Faktörler

S9	S16	S22	S26	S27	S32	S5	S10	S20	S13	S3	S8	S12	S2	S30	S1
F1(. 479)	F1(. 441))	F1(. 421)	F1(. 385)	F2(. 479)	F3(. 440)	F3(. 429)	F3(. 387)	F6(. 478))	F1(. 478))	F1(. 500)	F3(. 400)	F4(. 355)	F2(. 444)	F3(. 406)	F1(. 423)
F2(. 423)	F11(. .398)	F5(. 400)	F3(. 369)	F7(. 392)	F9(. 437)	F5(. 396)	F5(. 475)	F10(. .448)	F10(. .534)	F4(. 451)	F4(. 345)	F5(. 419)	F3(. 521)	F6(. 335)	F3(. 357)

Faktör analizinin birinci aşamasında 9. 16. 22. 26. 27. 32. 5. 10. 20. 13. maddeler binişik olduğu için formdan çıkarılmıştır. İkinci kez faktör analizi yapıldığında 3. 8. 12. maddeler binişik olduğu için çıkarılmıştır. Üçüncü aşamada 2. 30.maddeler çıkarılmıştır. Dördüncü aşamasında 1.madde binişik olduğu için çıkarılmış ve ölçek nihai halini almıştır.Ardından hangi maddelerin hangi faktör altında yer aldıkları tespit edilmiştir. Analiz neticesinde elde edilen bulgular Tablo 3.10'da yansıtılmıştır.

Tablo 3.10.

Madde Yük Değerleri ve Faktörlerin Açıkladığı Varyansları

FAKTÖR	Maddeler	Yük Değeri	Açıkladığı Varyans (%)	Faktör Güvenirlikleri (Cronbach Alpha)
TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi	m15	.812	15.195	.711
	m25	.715		
	m18	.638		
	m17	.505		
TEOG Sınavının Eğitim öğretim Sürecine Katkısı	m33	.757	13.059	.624
	m11	.674		
	m34	.652		
TEOG sınav sistemininUygulanış Şeklinin Değerlendirilmesi	m4	.808	8.853	.444
	m14	.607		
TEOG Sınavının Öğrenci Çalışmalarına Katkısı	m21	.783	8.584	.406
	m28	.566		
	m23	.502		

Ölçeğin ön uygulama formunda yer alan maddelerinin 6 temel faktörle açıklanabildiği görülmektedir. Faktörlerin güvenirlikleri hesaplanmıştır ve 5. faktörün

güvenirliği .331 ve 6. faktörün güvenirliği .251 bulunduğu için değerlendirmeye alınmamıştır. Daha sonra kalan maddeler tekrara analiz edilerek elde edilen bulgular Tablo 3.10.da gösterilmiştir.

Birinci faktör içinde yer alan maddeler; öğrencilerin sınavın kendi okullarında arkadaşlarıyla beraber yapılması ve sınavların yazılı yerine geçmesine yönelik uygulamaların öğrenciler üzerinde oluşturduğu sınav heyecanı ve sınav kaygısı üzerine etkisine yönelik ifadeler yer almaktadır. Dolayısıyla birinci faktör “*TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi*” şeklinde adlandırılmıştır. Birinci faktör 4 maddeden oluşmaktadır. Öz değerleri 0.505 ile 0.812 arasında değişen değerlere sahip maddelerden oluşan bu faktörün açıkladığı varyans ise % 15.195'tir.

İkinci faktör kapsamındaki maddeler incelendiğinde; 6. 7. 8. sınıf yılsonu başarı puanlarının TEOG puanında değerlendirmeye alınması ve öğrenci üzerindeki etkisi, öğrencinin okulla ilişkisi ve tercihlerde sağlanan kolaylıkların öğrencilere yansımaları TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine yönelik ifadeler içerdiği göze çarpmaktadır. Bu sebeple ikinci faktör “*TEOG Sınavının Eğitim öğretim Sürecine Katkısı*” biçiminde adlandırılmıştır. Bu faktör 0.652 ile 0.757 arasında değişen öz değerlere sahip 3 maddeden oluşmaktadır. Söz konusu faktörün açıkladığı varyans ise % 13.059'dur.

Üçüncü faktörde yer alan ifadeler; TEOG' un yazılı gibi her ders için ayrı ayrı uygulanması, bir gün yerine iki günde yapılması ve aynı ortamdaymış gibi yapılması TEOG sınavının uygulamasına yönelik değişiklikler içeren ifadelerdir. Bu sebeple bu faktör “*TEOG Sınav Sisteminin Uygulanış Şeklinin Değerlendirilmesi*” şeklinde adlandırılmıştır. 2 maddeden oluşan bu faktörde maddelerin öz değerleri 0.607 ile 0.808'dur. İlgili faktörün açıkladığı varyans ise % 8.853'tür.

Dördüncü faktörde yer alan ifadeler; TEOG kapsamındaki her ders için soru sayılarının eşitlenmesi, yanlışların doğruları götürmemesi ve TEOG'da soru sorulmayan diğer derslere (Resim, Müzik, Beden Eğitimi) olan etkisini içermektedir. TEOG Sınavının öğrenci çalışmalarına etkisini belirlemeye yönelik ifadeleri içermektedir. Bu sebeple bu faktör “*TEOG Sınavının Sorularının Değerlendirilmesi*” şeklinde adlandırılmıştır. 3 maddeden oluşan bu faktörde maddelerin öz değerleri 0.502 ile 0.783 arasında değişmektedir. İlgili faktörün açıkladığı varyans ise % 8.584'tür

Ölçeğin tüm faktörlerinin açıkladığı toplam varyans ise %45.691olarak hesaplanmıştır. Bu değer maddelerin ölçeği yeterli derecede açıkladığını göstermektedir. Faktör analizinden sonra kalan maddeler üzerinden yapılan güvenirlik analizi sonucu Alpha güvenirlik katsayısı $\alpha=.756$ olmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın amacına uygun araştırmaya katılan devlet okullarında görev yapan öğretmenler ve TEOG sınavına giren öğrenci verilerinden sağlanan bilgilerin istatistiksel çözümlemeleriyle elde edilen bulgulara ve yorumlamalara yer verilmiştir.

4.1.Ölçek Maddelerine İlişkin Bulgular

Ölçek sorularına verilen cevapların frekansları, yüzdeleri ortalamaları ve standart sapmalarına ait bulgular gösterilmiştir.

4.1.1. Öğretmen ölçek maddelerine ilişkin bulgular

Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek Tablo 4.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.1.

"TEOG Sistemine İlişkin Fen Bilimleri Öğretmen Görüşleri Ölçeği" Maddelerine Verilen Cevapların Frekans ve Yüzdeleri

SORULAR	Kesinlikle Katılmıyorum f (%)	Katılmıyorum f (%)	Kararsızım f (%)	Katılıyorum f (%)	Kesinlikle Katılıyorum f (%)	X	SS
S1	8 (%10.4)	8 (%10.4)	15(%19.5)	29(%37.7)	17(%22.1)	3.506	1.2421
S2	4 (%5.2)	5 (%6.5)	11(%14.3)	35(%45.5)	22(%28.6)	3.857	1.0726
S3	19 (%24.7)	20(%26.0)	14(%18.2)	15 (%19.5)	9 (%11.7)	2.675	1.3518
S4	7 (%9.1)	16(%20.8)	17(%22.1)	24 (%31.2)	13 (%16.9)	3.260	1.2291
S5	8 (%10.4)	16 (%20.8)	10(%13.0)	27(%35.1)	15(%19.5)	3.329	1.2916
S6	10 (%13.0)	9(%11.7)	17(%22.1)	24 (%31.2)	11 (%14.3)	3.239	1.2190
S7	3 (%3.9)	4 (%5.2)	14(%18.2)	35(%45.5)	21(%27.3)	3.870	1.0046
S8	4 (%5.2)	5 (%6.5)	15(%19.5)	32 (%41.6)	20 (%26.0)	3.776	1.0711

Tablo 4.1. (Devamı)

S9	14(%18.2)	18(%23.4)	11(%14.3)	21(%27.3)	12(%15.6)	2.987	1.3716
S10	7(%9.1)	16(%20.8)	11(%14.3)	26(%33.8)	17(%22.1)	3.390	1.2892
S11	6(%7.8)	11(%14.3)	11(%14.3)	25(%32.5)	24(%31.2)	3.649	1.2749
S12	11 (%14.3)	10 (%13.0)	21(%27.3)	22(%28.6)	12 (%15.6)	3.184	1.2640
S13	6 (%7.8)	10 (%13.0)	12(%15.6)	32(%41.6)	17 (%22.1)	3.571	1.1968
S14	5 (%6.5)	8 (%10.4)	15(%19.5)	30 (% 39.0)	19(%24.7)	3.649	1.1558
S15	2 (%2.6)	2 (%2.6)	8 (%10.4)	33 (%42.9)	32 (%41.6)	4.182	.9137
S16	5 (%6.5)	9 (%11.7)	6 (%7.8)	33 (%42.9)	23 (%29.9)	3.789	1.1845
S17	11(%14.3)	20(%26.0)	11(%14.3)	20 (%27.3)	12(%15.6)	3.040	1.3223

Öğretmen Ölçeğinde 1. maddede " Okul türlerinin bir çatı altında toplanması (Anadolu Liseleri ve Meslek Liseleri)ve MEB tarafından okulların tanıtımı hakkında bilgilendirme yapılması yeni sistemin avantajlarındandır." maddesine katılımcılardan "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" görüşünü belirtenler %59.8'i oluşturmaktadır. "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını verenler ise %20.8'ini oluşturmaktadır. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.506$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 1. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

2. maddede "Yeni sistemde okullarda sınıflardaki öğrenci sayısının en fazla 30 olması sistemin getirdiği olumlu yeniliklerdendir. 'maddesine katılımcıların %74.1'ini "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" görüşünü belirtmişlerdir.%11.2'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.867$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 2. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

3. maddede "TEOG sınavında yanlış cevapların doğru cevapları etkilememesi ve öğrencilerin rastgele bir yöntemle diğer öğrencilerin önüne geçmesi söz konusu değildir."maddesine katılımcıların %31.2 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" oluşturmaktadır. %50.7'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=2.675$) 2.60-3.39 aralığında olduğu için 3. madde "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

4.maddede "*TEOG sistemi öğretmen, öğrenci ve veli arasındaki ilişkiyi güçlendirmektedir.*" maddesinde katılımcıların %48.1'i "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneklerini işaretlemiştir. %29.9'u ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.260$) 2.60-3.39 aralığında olduğu için 4.madde "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

5. maddede "*TEOG sorularında alternatif ölçme yaklaşımlarını(V diyagramı, tanılayıcı dallanmış ağaç, kelime ilişkilendirme vb.) yer vermiştir.*" maddesine katılımcıların %54.6'si "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneklerini işaretlemiştir. %31.2 ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.329$) 2.60-3.39 aralığında olduğu için 5. madde "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

6. maddede "*TEOG' da sınav aralarında verilen dinlenme süresi öğrencilerin heyecanını azaltmaktadır.*" maddesine katılımcıların %45.5'i "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" demektedir. %24.7'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" ifadesini belirtmişlerdir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.239$) 2.60-3.39 aralığında olduğu için 6. madde "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

7. maddede "*TEOG sisteminde sınavların altı oturumda gerçekleşmesi sınavın(Tek sınav uygulamasını terk ettiği) yazılı sınav uygulamalarını benimsediğinin göstergesidir*" maddesine katılımcıların %72,8 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" demiştir. %9.1'i ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" ifadesini vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.870$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 7. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

8. maddede "*TEOG sınavının öğrencilerin kendi okullarında yapılması öğrencilerin heyecanını azaltmaktadır.*" maddesine katılımcıların %67,6 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" demektedir. %11.7'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.776$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 8. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

9. maddede *"TEOG sınavında, günlük hayattan uygulamalı (Günlük hayattan örneklerle ilişkilendirilmiş) sorular hayatilik ilkesini yansıtmaktadır."* maddesine katılımcıların %42.9'u "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" demektedir. %41,6'sı ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" ifadesini vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=2.987$) 2.60-3.39 aralığında olduğu için 9. madde "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

10. maddede *"TEOG sınav sonucunun ilgili dersin yazılı notu yerine geçmesi öğretmenin kendisini değerlendirme imkanı sağlamaktadır."* maddesine katılımcıların %55.9'u "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" demiştir. %29.9'u ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.390$) 2.60-3.39 aralığında olduğu için 10. madde "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

11. maddede *"TEOG sistemi geçmişteki ortaöğretime yerleştirmedeki sistemlere (OKS, OGS vb.) göre eğitim ve öğretim bakımından okulu ve müfredatı merkezine almıştır."* maddesine katılımcıların %63.7 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" cevabını vermiştir. %22.1'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.649$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 11.madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

12. maddede *"TEOG sınavı, öğrencinin ders notu başarısının etkili olduğu bu uygulamada, öğretmenin verdiği notlarda objektiflik (Notlarda orantılılık) sağlamaktadır."* maddesini katılımcıların %44.22' sinin "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" cevabı oluşturmaktadır. %27.3'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.184$) 2.60-3.39 aralığında olduğu için 12. madde "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

13. maddede *"MEB'in özel okullara verdiği teşvik özel okullara (Temel liselere dönüşen dershaneler) olan ilgiyi artırmıştır."* maddesine katılımcıların %63.7'si "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" cevabını vermişlerdir. %20.8'i ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.571$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 13. Madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

14. maddede" *YEP hesaplanırken TEOG puanına ilaveten yanında okul başarı notunun eklenmesi öğrencilerin okula yönelik tutumlarını etkilemiştir.*"maddesine katılımcıların%63.7'si "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneklerini işaretlemişlerdir.%16.9'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.649$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 14.madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

15. maddede" *Yeni uygulamanın SBS' den farklı olarak sınava giremeyen öğrencilere telafi imkânı sağlaması, sistemin en önemli artılarından*"maddesine katılımcıların %84.5 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" cevabını vermişlerdir. %5.2'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=4.182$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 15. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

16. maddede " *TEOG sistemiyle öğretmenin rolü, eğitim sürecinde daha etkilidir*" maddesine katılımcıların %72.8'i "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneklerini işaretlemişlerdir. %18.2'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.789$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 16. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

17.maddede " *MEB kaynakları TEOG sınavının kazanımlarını tam olarak karşılamaktadır*"maddesine katılımcıların %42.9 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneklerini işaretlemişlerdir.%40.3'ü ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.040$) 2.60-3.39aralığında olduğu için 17. madde "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

4.1.2. Öğrenci ölçek maddelerine ilişkin bulgular

Öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar analiz edilerek Tablo 4.2'de gösterilmiştir.

Tablo 4.2.

"TEOG Sistemine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçek" Maddelerine Verilen Cevapların Frekans ve Yüzdeleri

MADDE	Kesinlikle Katılmıyorum f (%)	Katılmıyorum f (%)	Kararsızım f (%)	Katılıyorum f (%)	Kesinlikle Katılıyorum f (%)	X	SS
M1	26(%13.3)	17 (%8.7)	11(%5.6)	51(%26.0)	91(%44.9)	3.819	1.4226
M2	15 (%7.7)	14 (%7.1)	7(%3.6)	62(%31.6)	96(%46.9)	4.082	1.2251
M3	7(%3.6)	14(%7.1)	15(%7.7)	68 (%34.7)	92 (%46.9)	4.143	1.0670
M4	24(%12.2)	25(%12.8)	34(%17.3)	15 (%26.0)	9 (%31.1)	3.513	1.3676
M5	13(%6.6)	16 (%8.2)	37(%18.9)	65(%33.2)	64(%32.7)	3.774	1.1812
M6	26(%13.3)	16(%8.2)	34(%17.3)	69 (%35.2)	50 (%25.5)	3.518	1.3140
M7	12(%6.1)	17 (%8.7)	18(%9.2)	60(%30.6)	89(%45.4)	4.005	1.2047
M8	33(%16.8)	25 (%12.8)	24(%12.2)	46(%23.5)	68 (%34.7)	3.464	1.4897
M9	12(%6.1)	17(%8.7)	25(%12.8)	58(%29.6)	82(%41.8)	3.933	1.2028
M10	67(%34.2)	47(%24.0)	29(%14.8)	31(%15.8)	22(%11.2)	2.459	1.3898
M11	17(%8.7)	36(%18.4)	22(%11.2)	62(%31.6)	59(%30.1)	3.561	1.3210
M12	38 (%19.4)	47 (%24.0)	27(%13.8)	45 (%23.0)	37 (%18.9)	2.979	1.4177

Öğrenci ölçeğinde 1. soruda. *"Sınava sınıf arkadaşlarımla aynı ortamda girmem heyecanımı azaltmaktadır"* maddesine katılımcılardan "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" cevabı verenler% 70.9'u oluşturmaktadır. "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını verenler ise %21'ini oluşturmaktadır. Maddeye verilen cevaplara göre ortalama (X=3.819) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 1. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

2. maddede *"TEOG sınavının yazılıların yerine geçmesi heyecanımı azaltmaktadır"* maddesine katılımcıların %78.5'i "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğini işaretlemişlerdir. %14.8'i ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması (X=4.082) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 2. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

3. maddede *"Sınavların sadece işlenen konulardan olması nereden soru çıkacağına dair kaygımı azaltmaktadır"* maddesine katılımcıların %81.6 "Katılıyorum"

veya "Kesinlikle Katılıyorum" cevabını vermiştir.%10.7'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Verilen cevaplara göre yanlış cevapların doğru cevapları götürmemesini katılımcılar olumsuz bulmaktadırlar. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=4.143$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 3. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

4. maddede "*Sınavların yazılıların yerine geçmesini olumlu buluyorum*" maddesine katılımcıların %57.1 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" oluşturmaktadır.%25 'i ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.513$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 4. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

5. maddede "*TEOG sınavı puanı yanında ders notlarının da etkilemesi okula olan ilgimi artırmıştır.*" maddesine katılımcıların %65.9'u "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" demiştir. %14.8'i ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.774$)3.40-4.19 aralığında olduğu için 5. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

6. maddede "*Sınav, çalışma süreciyle birlikte okula olan bağlılığı artırılmaktadır*"maddesine katılımcıların %60.7'si "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" cevabını vermiştir.%21.5'i ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.518$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 6. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

7.maddede "*Bir okula yerleştikten sonra tercih yapabilme hakkının olması, bana istediğim okulda okuma şansını vermektedir.*"maddesine katılımcıların%76'sı "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğini işaretlemişlerdir. %14.8'i ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=4.005$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 7. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

8.maddeye "*Sınavların bir gün yerine iki günde, her ders sınavının ayrı oturumlarda olması sınav heyecanımı azaltır.*"maddesine katılımcıların%58.2 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" oluşturmaktadır. %29.6'si ise

"Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.464$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 8. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

9. maddede *"TEOG'un yazılı sınavı gibi her ders için ayrı yapılması benim için avantajdır."* maddesine katılımcıların %71.4'ü "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğini işaretlemişlerdir. %14.8'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.933$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 9. maddeye "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

10. maddede *"Sınavda yanlışların doğruyu götürmemesi çalışkan öğrenciyle çalışmayan öğrencinin aynı puan almasına sebep olmaktadır."* maddesine katılımcıların %27 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğini işaretlemişlerdir. %58,2'si ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=2.459$) 1.89-2.59 aralığında olduğu için 10. madde "Katılmıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

11. maddede *" TEOG' da her dersten eşit sorular sorulması her derse eşit şekilde çalışmamı sağlıyor "* maddesine katılımcıların %61.7 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" demiştir. %27.1'i ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=3.561$) 3.40-4.19 aralığında olduğu için 11. madde "Katılıyorum" ifadesini karşılamaktadır.

12. maddede *" TEOG uygulamasıyla sınav dersleri haricindeki derslere (Resim, Müzik, Beden eğitimi) olan ilgim azalmıştır."* maddesine katılımcıların %41,9 "Katılıyorum" veya "Kesinlikle Katılıyorum" demişlerdir. %43.4'ü ise "Katılmıyorum" veya "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermiştir. Maddeye verilen cevapların aritmetik ortalaması ($X=2.979$) 2.60-3.39 aralığında olduğu için 12. maddeye "Kararsızım" ifadesini karşılamaktadır.

4.2. Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular

Ölçeğin birinci bölümündeki örneklem grubu ile ilgili demografik bilgiler analiz edilerek tablolastırılmış ve açıklamalarda bulunulmuştur.

4.2.1. Öğretmenlere ait demografik bilgiler

Araştırmadaki veriler incelenmeden araştırmaya katılan öğretmenlerin bazı demografik bilgilerini öğrenmenin, araştırma sonunda elde edilen bulguları, daha doğru bir şekilde yorumlama imkanı vereceği düşünülmüştür. Dolayısıyla örneklem grubunun bazı demografik bilgileri analiz edilmiş, sonuçlar Tablo 4.3’de gösterilmiştir.

Tablo 4.3.

Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler

		Frekans(f)	Yüzde(%)
Okul türü	Resmi Ortaokul	58	75.3
	Özel Ortaokul	19	24.7
	Toplam	77	100.0
Cinsiyet	Bay	40	51.9
	Bayan	37	48.1
	Toplam	77	100.0
Yaş	20-29	36	46.8
	30-39	33	42.9
	40 ve üstü	8	10.4
	Toplam	77	100.0
Mesleki Kıdem Yılı	1-5	42	54.5
	6-10	19	24.7
	11-15	11	14.3
	16 ve üstü	5	6.5
	Toplam	77	100,0
Görev Yeri	Köy ve Belde	23	29.9
	İlçe	37	48.1
	İl	17	22.1
	Toplam	77	100.0
Eğitim Düzeyi	Eğitim Fakültesi	45	58.4
	Diğer Fakülteler	22	28.6
	Yüksek Lisans	10	13.0
	Toplam	77	100.0
TEOG Kılavuzu İnceleme	Ayrıntılı Olarak İnceledim	13	16.9
	Kısmen İnceledim	49	63.6
	İnceleme İmkânım Olmadı	15	19.5
	Toplam	77	100.0
Hizmet İçi Seminer	Evet	13	16.9
	Hayır	64	83.1
	Toplam	77	100.0

Tablo 4.3 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlerin, cinsiyet, okul türü, yaş, mesleki kıdem, görev yeri, eğitim düzeyi, kılavuz inceleme, hizmet içi seminer ile ilgili frekans ve yüzde dağılımları görülmektedir.

4.2.2. Öğrencilere ait demografik bilgiler

Araştırmadaki veriler incelenmeden araştırmaya katılan öğrencilerin bazı demografik bilgilerini öğrenmenin, araştırma sonunda elde edilen bulguları, daha doğru bir şekilde yorumlama imkanı olacağı düşünülmüştür. Dolayısıyla örneklem grubunun bazı demografik bilgileri analiz edilmiş, elde edilen sonuçlar Tablo 4.4’de gösterilmiştir.

Tablo 4.4.

Öğrencilere Ait Demografik Bilgiler

		Frekans(f)	Yüzde(%)
Cinsiyet	Bay	79	40.3
	Bayan	117	59.7
	Toplam	196	100.0
Yerleşim Yeri	Köy	33	16.8
	Belde	12	6.1
	İlçe	108	55.1
	İl	43	21.9
	Toplam	196	100.0
TEOG Puanı	300 ve altı	23	11.7
	300-400	55	28.1
	400-450	89	45.4
	450 ve üstü	29	14.8
	Toplam	197	100.0
TEOG Rehberlik Hizmeti	Evet	126	64.3
	Hayır	70	35.7
	Toplam	196	100.0
Anne Eğitim Düzeyi	Okur Yazar	30	15.3
	İlköğretim	117	59.7
	Lise	35	17.9
	Lisans ve üstü	14	7.1
	Toplam	196	100.0

Tablo 4.4. (Devamı)

	Okur Yazar	9	4.6
	İlköğretim	86	43.9
Baba Eğitim	Lise	61	31.1
Düzeyi	Lisans	33	16.8
	Lisan üstü	7	3.6
	Toplam	196	100.0

Tablo 4.4. incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin, cinsiyet, yerleşim yeri, sınav puanı, TEOG rehberlik hizmeti durumu, anne ve baba eğitim düzeyi ile ilgili frekans ve yüzde dağılımları görülmektedir.

4.3. Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Analizler

Bu kısımda araştırmaya katılan Fen Bilimleri öğretmenlerinin TEOG Sistemi ile ilgili görüşleri ve bu görüşlerin demografik özelliklere göre değişimlerinin incelendiği analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Analiz yapılırken 5 faktör yeni değişken olarak atanmıştır. Bu değişkenlerin değeri olarak aritmetik ortalamaları değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmada demografik olarak normal dağılım gösteren ve göstermeyen gruplar mevcuttur. Normal dağılım gösteren verilere parametrik testler, normal dağılım göstermeyen verilere ise nonparametrik testler uygulanmıştır. Normal Dağılım göstermeyen verilerin bir örneği EK-4'de gösterilmiştir.

4.3.1. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri

Fen Bilimleri öğretmenlerinin TEOG sistemine yönelik görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri aşağıda verilmiştir.

4.3.1.1. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin kurum değişkenine göre analizi

Çalıştığı kuruma göre öğretmenlerin TEOG sistemine ilişkin verileri normal dağılım göstermiştir. Kurum değişkeninin iki alt değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Bağımsız t testi uygulanmıştır. Resmi ve özel ortaokulda çalışan öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirten bu testin sonuçları Tablo 4,5’de gösterilmiştir.

Tablo 4.5.

TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kurum Değişkenine Göre İlişkisi

Okul Türü	Özel Ortaokul		Resmi Ortaokul		T	p
	X	Ss	X	Ss		
<i>TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi</i>	3.301	.8389	3.400	1.0519	-.418	.677
<i>TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları</i>	3.576	.8573	3.137	.9385	1.890	.063
<i>TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı</i>	3.391	1.0043	3.456	1.2678	-.227	.821
<i>TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri</i>	3.844	.8217	3.666	.9686	.784	.435
<i>TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği</i>	3.380	1.0652	3.520	1.0812	-.498	.620

Tablo 4.5 incelendiğinde TEOG sisteminin yeni uygulamalarının değerlendirilmesine yönelik olumlu tutumları sırasıyla resmi okullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenlerinin ($X=3.400$), özel ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenlerine ($X=3.301$) göre daha olumlu tutum sergiledikleri gözlenmiştir. Fen bilimleri öğretmenlerinin çalıştıkları kurum değişkenine göre aralarında anlamlı bir fark görülmemiştir ($t=-.418$; $p=.677>.05$)

TEOG uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinde ise özel ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.576$) görüşleri, resmi ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin ($X=3.137$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sistemi uygulamasına ilişkin görüşlerinde çalıştığı okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=1.890$, $p=.063>.05$).

TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine ilişkin fen bilimleri öğretmen görüşlerinde ise resmi ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.456$) görüşleri, özel ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin ($X=3.391$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısına ilişkin görüşlerinde çalıştığı okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=-.227$, $p=.821>.05$).

TEOG sisteminin yerleştirme ve değerlendirme işlemlerinin yeniliklerine ilişkin fen bilimleri öğretmen görüşlerinde ise özel ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.844$) görüşleri, resmi ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin ($X=3.666$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sisteminin yerleştirme ve değerlendirme işlemlerinin yeniliklerine ilişkin görüşlerinde çalıştığı okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=.784$, $p=.435>.05$).

TEOG sisteminde MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin fen bilimleri öğretmen görüşlerinde ise resmi ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.520$) görüşleri, özel ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin ($X=3.380$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sisteminde MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde çalıştığı okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=.438$, $p=.620>.05$).

4.3.1.2. TEOG sistemi bilimleri öğretmen görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre analizi

Cinsiyete göre öğretmenlerin TEOG sistemine ilişkin verileri normal dağılım göstermiştir. Kurum değişkeninin iki alt değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan bağımsız t testi uygulanmıştır. Bay ve bayan öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4,6'da gösterilmiştir.

Tablo 4.6.

TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İlişkisi

Cinsiyet	Bay		Bayan		T	P
	X	ss	X	Ss		
TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi	3.066	.9237	3.605	.7695	.2,768	.007
TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları	3.457	.9015	3.479	.8943	-.109	.914
TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı	3.300	1.0959	3.524	1.0366	-.920	.360
TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri	3.733	.7593	3.873	.9569	-.717	.476
TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği	3.335	1.0918	3.500	1.0408	-.674	.502

Tablo 4.6 incelendiğinde TEOG sisteminin yeni uygulamalarının değerlendirilmesine yönelik olumlu tutumları sırasıyla bayan fen bilimleri öğretmenlerinin ($X=3.605$), bay fen bilimleri öğretmenlerine ($X=3.066$) göre daha olumlu tutum sergiledikleri gözlenmiştir. Fen bilimleri öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre aralarında anlamlı bir fark görülmüştür ($t=2.768$; $p=.007 < .05$)

TEOG uygulanaşına ilişkin öğretmen görüşlerinde ise bayan fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.479$) görüşleri, bay öğretmenlerin ($X=3.457$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sistemi uygulanaşına ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=-.109$, $p=.914 > .05$).

TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine ilişkin fen bilimleri öğretmen görüşlerinde ise bayan fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.524$) görüşleri, bay öğretmenlerin ($X=3.300$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısına ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=-.920$, $p=.360 > .05$).

TEOG sisteminin yerleştirme ve değerlendirme işlemlerinin yeniliklerine ilişkin fen bilimleri öğretmen görüşlerinde ise bayan fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.873$) görüşleri, bay fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.733$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sisteminin yerleştirme ve değerlendirme işlemlerinin yeniliklerine ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=-.717$, $p=.476 > .05$).

TEOG sisteminde MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin fen bilimleri öğretmen görüşlerinde ise bayan fen bilimleri öğretmenlerin ($X=3.500$) görüşleri, bay öğretmenlerin ($X=3.335$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sisteminde MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=-.674$, $p=.502 > .05$).

4.3.1.3. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin yaş değişkenine göre analizi

Yaş değişkenine göre öğretmenlerin TEOG sistemine ilişkin verileri normal dağılım göstermemiştir. Yaş değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı nonparametrik test olan Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Yaş durumuna göre çalışan öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.7'de gösterilmiştir.

Tablo 4.7.

TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Yaş Değişkenine Göre İlişkisi

FAKTÖR	Yaş	N	Sıralar Ortalaması	χ^2	sd	P
TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi	20-29	36	36.26	3.648	2	.161
	30-39	33	38.62			
	40ve üstü	8	52.88			
TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları	20-29	36	38.88	.162	2	.922
	30-39	33	38.42			
	40ve üstü	8	41.94			
TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı	20-29	36	40.31	.408	2	.815
	30-39	33	37.14			
	40ve üstü	8	40.81			
TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri	20-29	36	41.06	1.883	2	.390
	30-39	33	35.26			
	40ve üstü	8	45.19			
TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği	20-29	36	38.65	.293	2	.864
	30-39	33	38.41			
	40ve üstü	8	43.00			

Öğretmenlerin TEOG sisteminin yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=3.648$, $p=.161>.05$). Sıralar ortalamasına göre 40 ve üstü yaş grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 20-29 yaş grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptir.

Sıralar ortalamasına göre öğretmenlerin TEOG sisteminin uygulanışına ilişkin görüşlerinde yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=.162$, $p=.922>.05$). Sıralar ortalamasına göre 40 ve üstü yaş grubundaki

öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 30-39 yaş grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

Sıralar ortalamasına göre öğretmenlerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısına ilişkin görüşlerinde yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($\chi^2=.408$, $p=.815>.05$). Sıralar ortalamasına göre 40 ve üstü yaş grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 30-39 yaş grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

Sıralar ortalamasına göre öğretmenlerin TEOG sisteminin değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin görüşlerinde yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=1.88$, $p=.390>.05$). Sıralar ortalamasına göre 40 ve üstü yaş grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 30-39 yaş grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

Sıralar ortalamasına göre öğretmenlerin TEOG hakkında MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=.293$, $p=.864>.05$). Sıralar ortalamasına göre 40 ve üstü yaş grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 30-39 yaş grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

4.3.1.4. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin kıdem yılı değişkenine göre analizi

Meslek kıdem yılı değişkenine göre öğretmenlerin TEOG sisteminin yeniliklerine ilişkin verileri normal dağılım göstermemiştir. Kıdem değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı nonparametrik test olan Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Kıdem değişkenine göre çalışan öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.8'de gösterilmiştir.

Tablo 4.8.

TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kıdem Değişkenine Göre İlişkisi

FAKTÖR	Mesleki Kıdem Yılı	N	Sıralamalar Ortalamaları	χ^2	Sd	P
<i>TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi</i>	1-5	42	35.52	2.342	3	.504
	6-10	19	43.03			
	11-15	11	42.18			
	16veüstü	5	45.90			
<i>TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları</i>	1-5	42	38.70	2.376	3	.498
	6-10	19	37.08			
	11-15	11	47.27			
	16veüstü	5	30.60			
<i>TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı</i>	1-5	42	37.86	.898	3	.826
	6-10	19	43.00			
	11-15	11	38.27			
	16veüstü	5	35.00			
<i>TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri</i>	1-5	42	41.85	2.784	3	.426
	6-10	19	32.13			
	11-15	11	37.86			
	16veüstü	5	43.70			
<i>TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği</i>	1-5	42	38.40	4.104	3	.250
	6-10	19	46.55			
	11-15	11	30.55			
	16veüstü	5	33.90			

Öğretmenlerin TEOG yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde kıdem değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=2.342$, $p=.504>.05$). Sıralar ortalamasına göre 16 ve üstü yıl kıdem grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 1-5 kıdem grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptir.

Öğretmenlerin TEOG uygulanışına ilişkin görüşlerinde kıdem değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=2.376$, $p=.498>.05$). Sıralar ortalamasına göre 11-15 kıdem grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 16 ve üstü kıdem grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısına ilişkin görüşlerinde kıdem değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=.898$, $p=.826>.05$). Sıralar ortalamasına göre 6-10kıdem grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 16 ve üstü kıdem grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin görüşlerinde kıdem değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($\chi^2=2.784$, $p=.426>.05$). Sıralar ortalamasına göre 16 ve üstü kıdem grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 6-10 kıdem grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğretmenlerin TEOG hakkında MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde kıdem değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($\chi^2=4.104$, $p=.250>.05$). Sıralar ortalamasına göre 6-10 kıdem grubundaki öğretmenlerin görüşleri en yüksek düzeyde olumlu iken 11-15 kıdem grubu öğretmen görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

4.3.1.5. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin görev yeri değişkenine göre analizi

Görev yeri değişkenine göre öğretmenlerin TEOG sisteminin yeniliklerine ilişkin verileri normal dağılım göstermiştir. Görev yeri değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Tek Yönlü Varyans analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır. Görev yeri değişkenine göre çalışan öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.9' da gösterilmiştir.

Tablo 4.9.

TEOG Sistemi Hakkında İlişkin Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Görev Yeri Değişkenine Göre İlişkisi

Görev Yeri	Köy ve Belde (N=23)		İlçe (N=37)		İl (N=17)		F	P
	X	Ss	X	Ss	X	ss		
<i>TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi</i>	2.887	.9495	3.5693	.7787	3.882	.9808	4.628	.013
<i>TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları</i>	3.337	.9495	3.680	.7787	3.183	.9808	2.230	.115
<i>TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı</i>	3.263	.9515	3.441	1.0245	3.529	1.3231	.333	.718
<i>TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri</i>	3.782	.8628	3.918	.8027	3.568	.96296	.980	.380
<i>TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği</i>	3.349	1.0169	3.378	1.0827	3.582	1.1301	.270	.764

Öğretmenlerin TEOG sistemi yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde görev yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($\chi^2=7.975$, $p=.013<.05$). Aritmetik ortalamalarına göre görev yeri il olan öğretmenlerin ($X=3.882$) ve ilçe olan öğretmenlerin ($X=3.569$) TEOG sistemi yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşleri görev yeri köy veya belde olan öğretmenlerin ($X=2.887$) görüşlerinden daha olumlu yönde olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin TEOG sistemi yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla ikili alt gruplar arasında bağımsız t testi uygulanmıştır. Fen Bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinde görev yeri ilçe olanlar ile köy veya belde olanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($t= -3.368$, $p=.001 < .05$).

Öğretmenlerin TEOG uygulamasına ilişkin görüşlerinde görev yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=2.230$, $p=.115 > .05$). Aritmetik ortalamalarına göre ilçe grubundaki öğretmenlerin ($X=3.680$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken İl grubundaki öğretmenlerin ($X=3.183$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısına ilişkin görüşlerinde görev yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($F=.333$, $p=.718 > .05$). Aritmetik ortalamalarına göre il grubundaki öğretmenlerin ($X=3.529$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken köy ve belde grubu öğretmen ($X=3.263$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin görüşlerinde görev yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.980$, $p=.380 > .05$). Aritmetik ortalamalarına göre ilçe grubundaki öğretmenlerin ($X=3.918$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken il grubu öğretmen ($X=3.568$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğretmenlerin TEOG hakkında MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde görev yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($F=.270$, $p=.764>.05$). Sıralar ortalamasına göre il grubundaki ($X=3.582$) öğretmenlerin görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken köy ve belde grubu öğretmen ($X=3.349$) görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

4.3.1.6. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin eğitim düzeyi değişkenine göre analizi

Eğitim düzeyi değişkenine göre öğretmenlerin TEOG sisteminin yeniliklerine ilişkin verileri normal dağılım göstermiştir. Görev yeri değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Tek Yönlü Varyans Analiz (ANOVA) testi uygulanmıştır. Eğitim düzeyi değişkenine göre çalışan öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.10'da gösterilmiştir.

Tablo 4.10.

TEOG Sistemi Hakkında Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre İlişkisi

Eğitim Düzeyi	Eğitim Fakültesi (N=23)		Diğer Fakülteler (N=37)		Yüksek Lisans (N=17)		F	P
	X	Ss	X	Ss	X	Ss		
<i>TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi</i>	3.120	.8968	3.703	.6741	3.420	1.0601	3.444	.037
<i>TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları</i>	3.555	.8883	3.363	.9810	3.306	.7243	.525	.594
<i>TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı</i>	3.429	1.0338	3.348	1.0763	3.439	1.2923	.047	.954

Tablo 4.10. (Devamı)

<i>TEOG Sisteminin</i>								
<i>Yerleştirme</i>								
<i>İşlemleri ve</i>	3.829	.7164	3.7273	1.1667	3.8333	.7071	.111	.895
<i>Değerlendirme</i>								
<i>İşlemlerinin</i>								
<i>Yenilikleri</i>								
<i>TEOG Sınavında</i>								
<i>MEB</i>	3.509	1.0176	3.477	1.1698	2.850	.9442	1.654	.198
<i>Kaynaklarının</i>								
<i>Yeterliliği</i>								

Öğretmenlerin TEOG yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=3.444$, $p=0.37 < .05$). Aritmetik ortalamalarına göre eğitim düzeyi diğer fakülteler olan öğretmenlerin ($X=3.703$) TEOG yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşleri eğitim düzeyi diğer fakülteler olan öğretmenlerin ($X=3.120$) görüşlerinden daha olumlu yönde olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin TEOG sistemi yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla ikili alt gruplar arasında bağımsız t testi uygulanmış ve Fen Bilimleri öğretmenlerinin TEOG yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde eğitim düzeyi diğer fakülteler olanlar ile eğitim fakültesi olanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($t=-2.695$, $p=.009 < .05$).

Öğretmenlerin TEOG uygulamasına ilişkin görüşlerinde eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.525$, $p=.594 > .05$). Aritmetik ortalamalarına göre eğitim fakültesi grubundaki öğretmenlerin ($X=3.555$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken yüksek lisans grubu öğretmen ($X=3.306$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısına ilişkin görüşlerinde eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık

bulunmamıştır. ($F=.047$, $p=.954>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre yüksek lisans grubundaki öğretmenlerin ($X=3.439$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken diğer fakülteler grubu öğretmen ($X=3.348$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin görüşlerinde kıdem değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.111$, $p=.895>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre yüksek lisans grubundaki öğretmenlerin ($X=3.833$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken diğer fakülteler grubu öğretmen ($X=3.727$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğretmenlerin TEOG hakkında MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1.654$, $p=.198>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre eğitim fakültesi grubundaki öğretmenlerin ($X=3.809$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken yüksek lisans grubu öğretmen ($X=2.850$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

4.3.1.7.TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin kılavuz inceleme durumuna göre analizi

TEOG sistemi kılavuzunu inceleme durumuna göre öğretmenlerin TEOG sisteminin yeniliklerine ilişkin verileri normal dağılım göstermiştir. Görev yeri değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır. Kılavuzu inceleme durumuna göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.11' de gösterilmiştir.

Tablo 4.11.

TEOG Sistemi İlişkin Fen Bilimleri Öğretmenlerinin TEOG Kılavuz İnceleme Durumuna Göre İlişkisi

TEOG Kılavuz İnceleme	İnceleme İmkânım Olmadı (N=23)		Kısmen İnceledim (N=37)		Ayrıntılı Olarak İnceledim (N=17)		F	p
	X	Ss	X	Ss	X	ss		
<i>TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi</i>	3.882	.6413	3.170	.9605	3.605	.7516	1.968	.147
<i>TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları</i>	3.266	1.0109	3.407	.8989	3.927	.5681	2.294	.108
<i>TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı</i>	3.422	1.2438	3.253	1.0233	3.974	.8762	2.440	.094
<i>TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri</i>	3.733	1.3044	3.755	.7161	4.051	.7308	.665	.517
<i>TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği</i>	3.900	.7121	3.102	1.0996	4.030	.7981	6.273	.002

Öğretmenlerin TEOG sistemi yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde TEOG kılavuzu inceleme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1.968$, $p=.147>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre inceleme imkanım olmadı grubundaki öğretmenlerin ($X=3.882$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken kısmen inceledim grubu öğretmen ($X=3.170$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptir.

Öğretmenlerin TEOG uygulamasına ilişkin görüşlerinde kılavuz inceleme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=2.294$, $p=.108>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre ayrıntılı inceledim grubundaki öğretmenlerin ($X=3.927$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken inceleme imkânım olmadı grubu öğretmen ($X=3.266$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısına ilişkin görüşlerinde TEOG kılavuzu inceleme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($F=2.440$, $p=.094 >.05$). Aritmetik ortalamalarına göre ayrıntılı inceledim grubundaki öğretmenlerin ($X=3.974$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken kısmen inceledim grubu öğretmen ($X=3.253$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin görüşlerinde kılavuz inceleme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($F=.665$, $p=.517>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre ayrıntılı inceledim grubundaki öğretmenlerin ($X=4.051$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken kısmen inceledim grubu öğretmen ($X=3.733$) görüşleri ise en düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptir.

Öğretmenlerin TEOG hakkında MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde kılavuz inceleme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($F=6.273$, $p=.002<.05$). Aritmetik ortalamalarına göre TEOG kılavuzu inceleme durumuna göre ayrıntılı inceleyen öğretmenlerin ($X=4.030$) TEOG MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinin kısmen inceleyen öğretmenlerin ($X=3.102$) görüşlerinden daha olumlu yönde olduğu tespit edilmiştir. TEOGMEB kaynaklarının yeterliliği hakkında hangi alt grupların arasında anlamlı fark bulunup

bulunmadığı bulmak için Bağımsız t testi uygulanmış ve öğretmenlerin TEOG MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde TEOG kılavuzunu ayrıntılı inceleyenler ile kısmen inceleyenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($t=2.841$, $p=.006<.05$). Sıralar ortalamasına göre kılavuz inceleme durumuna göre kılavuzu incelemeyen öğretmenlerin TEOG MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinin kısmen inceleyen öğretmenlerin görüşlerinden daha olumlu yönde olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin TEOG MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin görüşlerinde kılavuzu incelemeyenler ile kısmen inceleyenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($t=-2.625$, $p=.011<.05$).

4.3.1.8. TEOG sistemi hakkında fen bilimleri öğretmen görüşlerinin hizmet içi seminer durumuna göre analizi

Hizmet içi seminer durumuna göre öğretmenlerin TEOG sisteminin yeniliklerine ilişkin verileri normal dağılım göstermiştir. Hizmet içi seminer değişkeninin iki alt değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Bağımsız t testi uygulanmıştır. Hizmet içi seminer alan öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.12'de gösterilmiştir.

Tablo 4.12.

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin TEOG Sistemi Hakkında Hizmet İçi Seminer Alma Durumuna Göre İlişkisi

Hizmet içi Seminer	Evet		Hayır		T	P
	X	ss	X	Ss		
<i>TEOG Sisteminin Yeni</i>						
<i>Uygulamalarının</i>	3.558	.7699	3.278	.9103	1.038	.303
<i>Değerlendirilmesi</i>						
<i>TEOG Sisteminin</i>						
<i>Uygulanış Şeklinin</i>	3.912	.4394	3.377	.9351	2.010	.048
<i>Faydaları</i>						

Tablo 4.12 (Devamı)

<i>TEOG Sistemi</i>						
<i>Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı</i>	4.025	.8439	3.282	1.0688	2.358	.021
<i>TEOG Sisteminin</i>						
<i>Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri</i>	4.179	.6027	3.724	.8840	1.771	.081
<i>TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği</i>						
	3.491	.9036	3.399	1.0992	.285	.776

Aritmetik ortalamalarına göre hizmet içi eğitim semineri alan öğretmenlerin ($X=3558$) TEOG sisteminin yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerini hizmet içi seminer almayan öğretmenlerin ($X=3.258$) görüşlerinden daha olumlu yönde olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin TEOG sisteminin yeni uygulamalarına ilişkin görüşlerinde hizmet içi seminer değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=1.038$; $p=.303>.05$).

TEOG uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinde ise hizmet içi seminer alan öğretmenlerin ($X=3.912$) görüşleri hizmet içi seminer almayan öğretmen ($X=3.327$) görüşlerine göre daha olumludur. Öğretmenlerin TEOG sistemi uygulamasına ilişkin görüşlerinde çalıştığı hizmet içi seminer değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($t=2.010$; $p=.048<.05$).

TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine ilişkin görüşlerinde ise hizmet içi seminer alan öğretmenlerin ($X=4.025$) görüşleri hizmet içi seminer almayan öğretmen ($X=3.282$) görüşlerine göre daha olumludur. Öğretmenlerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine ilişkin öğretmen görüşlerinde çalıştığı okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t=2.358$; $p=.021<.05$).

TEOG değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine yönelik öğretmen görüşlerinde ise hizmet içi seminer alan öğretmenlerin ($X=4.179$) görüşleri hizmet içi seminer almayan öğretmenlerin ($X=3.724$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin TEOG değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin öğretmen görüşlerinde çalıştığı hizmet içi seminer değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=1.771$; $p=.081>.05$).

TEOG hakkında MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin öğretmen görüşlerinde hizmet içi seminer alan öğretmenlerin ($X=3.491$) görüşleri hizmet içi seminer almayan öğretmenlerin ($X=3.399$) görüşlerine göre daha olumludur. Öğretmenlerin TEOG hakkında MEB kaynaklarının yeterliliğine ilişkin öğretmen görüşlerinde çalıştığı cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($U=.285$; $p=.776>.05$).

4.4. Sınava Giren Öğrencilerin Görüşlerine Yönelik Analizler

Bu kısımda araştırmaya katılan TEOG sınavlarına giren öğrencilerin TEOG Sistemi ile ilgili görüşleri ve bu görüşlerin demografik özelliklere göre değişimlerinin incelendiği analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Analiz yapılırken 4 faktör yeni değişken olarak atanmıştır. Bu değişkenlere değer olarak aritmetik ortalamaları değerlendirmeye alınmıştır. Demografik özelliklere bakıldığında gruplar normal dağılım göstermiştir. Bundan dolayı verilerin analizinde parametrik testler kullanılmıştır.

4.4.1. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri

TEOG sınavına giren öğrencilerin TEOG sistemine yönelik görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri aşağıda verilmiştir

4.4.1.1. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre analizi

Cinsiyete göre öğrencilerin TEOG sistemine ilişkin verileri normal dağılım göstermiştir. Kurum değişkeninin iki alt değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Bağımsız t testi uygulanmıştır. Cinsiyet durumuna göre öğrenci görüşleri arasında

anlamli bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.13'de gösterilmiştir.

Tablo 4.13.

TEOG Sistemi Hakkında Öğrenci Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İlişkisi

Cinsiyet	Bay		Bayan		T	p
	X	Ss	X	Ss		
TEOG Sınavının Öğrencilerdeki						
Sınav Kaygısı ve Sınav	3.594	1.0962	4.0885	.7521	-3.746	.000
Heyecanına Etkisi						
TEOG Sınavının Eğitim öğretim	3.665	1.0418	3.833	.7656	-1.298	.196
Sürecine Katkısı						
TEOG sınav sistemininUygulanış	3.645	1.1352	3.734	1.0437	.569	.570
Şeklinin Değerlendirilmesi						
TEOG Sınavının Öğrenci	2.881	1.0268	3.079	.8404	-1.478	.141
Çalışmalarına Katkısı						

Tablo 4.13 incelendiğinde TEOG sınavının öğrenciler üzerindeki kaygı ve heyecanı azaldığına yönelik olumlu tutumları sırasıyla kız öğrenciler ($X=4088$), erkek öğrencilere ($X=3.5940$) göre daha olumlu tutum sergiledikleri gözlenmiştir. Öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre aralarında anlamlı bir fark görülmüştür ($t=-3.746$; $p=.000<.05$)

TEOG sınavının eğitim öğretim sürecine katkısına yönelik öğrenci görüşlerinde kız öğrencilerin ($X=3.833$) görüşleri, erkek öğrencilerin ($X=3.665$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğrencilerin TEOG sınavının eğitim öğretim sürecinin katkısına ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($t=-1.298$, $p=.196>.05$).

TEOG sınav sisteminin uygulanış şekline ilişkin öğrenci görüşlerinde kız öğrenci ($X=3.734$) görüşleri, erkek öğrenci ($X=3.645$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğrencilerin TEOG sınav sisteminin uygulanış şekline ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=.569$ $p=.570>.05$).

TEOG sınav sorularının değerlendirilmesine öğrenci görüşlerinde kız öğrenci ($X=3.079$) görüşleri, erkek öğrenci ($X=2.881$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğrencilerin TEOG sınav sorularının değerlendirmesine ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=-1.478$; $p=.141>.05$).

4.4.1.2. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin sınav puanı durumuna göre analizi

Sınav puanı durumuna göre öğrencilerin TEOG sistemi hakkındaki verileri normal dağılım göstermiştir. Görev yeri değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan bağımsız t testi uygulanmıştır. Sınav puanı durumuna göre öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.14'de gösterilmiştir.

Tablo 4.14.

TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Sınav Puanı Durumuna Göre İlişkisi

Sınav Puanı	300 ve altı (N=23)		300-400 (N=55)		400-450 (N=89)		450 ve Üstü (N=29)		F	P
	X	Ss	X	ss	X	ss	X	ss		
TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi	3.913	1.0073	3.531	.9192	4.015	.9105	4.160	.9093	4.238	.006
TEOG Sınavının Eğitim öğretim Sürecine Katkısı	3.724	1.0322	3.518	1.0238	3.834	1.1874	4.,057	.9107	2.727	.045
TEOG sınav sistemininUygulanış Şeklinin Değerlendirilmesi	3.978	.8466	4.426	.8184	3.724	1.0503	3.913	1.0066	2.114	.100

Tablo 4.14(Devamı)

<i>TEOG Sınavının</i>										
<i>Öğrenci</i>										
<i>Çalışmalarına</i>	3.173	.9361	2.793	.6961	3.056	1.0095	3.080	.6085	1.379	.251
<i>Katkısı</i>										

Öğrencilerin TEOG sınav kaygısı ve heyecanına ilişkin görüşlerinde sınav puanı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=4.238$; $p=.006<.05$). Aritmetik ortalamalarına göre sınav puanı 450 ve üstü olan öğrencilerin ($X=4.160$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken sınav puanı 300-400 arasında olan öğrencilerin ($X=3.531$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir. İki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($t=-2.868$; $p=.005<.05$)

Öğrencilerin TEOG sınavının eğitim öğretim sürecine ilişkin görüşlerinde sınav puanı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=2.720$; $p=.045<.05$). Aritmetik ortalamalarına göre sınav puanı 450 ve üstü olan öğrencilerin ($X=4.057$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken sınav puanı 300-400 arasında olan öğrencilerin ($X=3.518$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir. İki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($t=-2.540$; $p=.013<.05$)

Öğrencilerin TEOG sisteminin uygulanış şeklinin değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde sınav puanı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=2.114$; $p=.100>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre sınav puanı 300 ve altı olan öğrencilerin ($X=4.426$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken sınav puanı 300-400 olan öğrencilerin ($X=3.724$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğrencilerin TEOG sınav sorularının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde sınav puanı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1.379$; $p=.251>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre sınav puanı 300 ve altı olan öğrencilerin ($X=3.173$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken sınav puanı 300-400 puan olan öğrencilerin ($X=2.793$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

4.4.1.3.TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin yerleşim yeri durumuna göre analizi

Yerleşim yeri durumuna göre öğrencilerin TEOG sistemi hakkındaki verileri normal dağılım göstermiştir. Yerleşim yeri değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır. Yerleşim yeri durumuna göre öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.15'de gösterilmiştir.

Tablo 4.15.

TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Yerleşim Yeri Durumuna Göre İlişkisi

Yerleşim Yeri	Köy (N=33)		Belde (N=12)		İlçe (N=108)		İl (N=43)		F	P
	X	ss	X	ss	X	ss	X	Ss		
<i>TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi</i>	3.915	1.055	3.666	.9252	3.836	.9353	4.064	.8445	.854	.466
<i>TEOG Sınavının Eğitim öğretim Sürecine Katkısı</i>	3.979	.7309	3.611	.8742	3.757	.9036	3.666	.9622	.940	.422
<i>TEOG sınav sistemininUygulanış Şeklinin Değerlendirilmesi</i>	3.439	.9902	3.250	.9885	3.726	1.1217	3.952	1.0119	2.182	.092
<i>TEOG Sınav Sorularının Değerlendirilmesi</i>	2.979	.8445	3.055	.6961	2.999	1.0095	2.999	.6085	.019	.996

Öğrencilerin TEOG sınav kaygısı ve heyecanına ilişkin görüşlerinde yerleşim yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.854$; $p=.466>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre yerleşim yeri il olan öğrencilerin ($X=4.064$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken yerleşim yeri belde olan öğrencilerin ($X=3.666$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğrencilerin TEOG sınavının eğitim öğretim sürecine ilişkin görüşlerinde yerleşim yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.940$; $p=.422>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre yerleşim yeri olan köy öğrencilerin ($X=3.979$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken yerleşim yeri belde olan öğrencilerin ($X=3.611$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğrencilerin TEOG sisteminin uygulanış şeklinin değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde yerleşim yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=2.182$; $p=.092>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre yerleşim yeri il olan öğrencilerin ($X=3.952$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken yerleşim yeri olan belde olan öğrencilerin ($X=3.250$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğrencilerin TEOG sınav sorularının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde yerleşim yeri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.019$; $p=.996>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre yerleşim yeri belde olan öğrencilerin ($X=3.055$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken yerleşim yeri köy olan öğrencilerin ($X=2.933$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

4.4.1.4. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin anne eğitim durumuna göre analizi

Anne eğitim durumuna göre öğrencilerin TEOG sistemi hakkındaki verileri normal dağılım göstermiştir. Anne eğitim düzeyi değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Tek Yönlü Varyans analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır. Anne eğitim durumuna göre öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.16'da gösterilmiştir.

Tablo 4.16.

TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre İlişkisi

Anne Eğitim Düzeyi	Okuryazar (N=30)		İlköğretim (N=117)		Lise (N=35)		Lisans ve Üstü (N=14)		F	P
	X	ss	X	ss	X	Ss	X	Ss		
<i>TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi</i>	4.147	.7846	3.864	.9817	3.693	.9397	4.035	.7586	1.42	.238
<i>TEOG Sınavının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı</i>	3.811	.8007	3.798	.8649	3.590	.9937	3.833	1.0274	.556	.645
<i>TEOG Sınav Sisteminin Uygulanış Şeklinin Değerlendirilmesi</i>	3.932	.9970	3.628	1.1241	3.556	1.0283	4.142	.8864	1.64 3	.181
<i>TEOG Sınav Sorularının Değerlendirilmesi</i>	2.966	.9278	3.005	.9295	2.933	.7955	3.190	1.1962	.272	.846

Öğrencilerin TEOG sınav kaygısı ve heyecanına ilişkin görüşlerinde annelerinin eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1.42$; $p=.238>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre anne mezuniyeti okuryazar mezunu olan öğrencilerin ($X=4.147$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken lise grubu öğrencilerin ($X=3.693$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğrencilerin TEOG sınavının eğitim öğretim sürecinin katkısına ilişkin görüşlerinde annelerinin eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.556$; $p=.645>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre anne

mezuniyeti lisans ve üstü mezunu olan öğrencilerin ($X=3.833$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken lise grubu öğrencilerin ($X=3.590$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

Öğrencilerin TEOG sisteminin uygulanış şeklinin değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde annelerinin eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1.643$; $p=.181>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre anne mezuniyeti lisans ve üstü mezun olan öğrencilerin ($X=4.142$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken lise grubu öğrencilerin ($X=3.556$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

Öğrencilerin TEOG sınav sorularının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde annelerinin eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.272$; $p=.846>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre anne mezuniyeti lisans ve üstü mezun olan öğrencilerin ($X=3.190$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken lise grubu öğrencilerin ($X=2.933$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

4.4.1.5.TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin baba eğitim durumuna göre analizi

Baba eğitim durumuna göre öğrencilerin TEOG sistemi hakkındaki verileri normal dağılım göstermiştir. Baba eğitim düzeyi değişkeninin ikiden fazla değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan Tek Yönlü varyans analiz (ANOVA) testi uygulanmıştır. Baba eğitim durumuna göre öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları tablo 4.17.'de gösterilmiştir.

Tablo 4.17.

TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre İlişkisi

Yerleşim Yeri	Okur Yazar (N=9)		İlköğretim (N=86)		Lise (N=61)		Lisans ve üstü (N=40)		F	P
	X	ss	X	Ss	X	ss	X	Ss		
<i>TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi</i>	3.805	.54167	3.914	1.0374	3.829	.90169	3.944	.8444	.172	.916
<i>TEOG Sınavının Eğitim öğretim Sürecine Katkısı</i>	3.592	.9828	3.837	.8428	3.746	1.0163	3.681	.7660	.425	.735
<i>TEOG sınav sistemininUygulan ış Şeklinin Değerlendirilmesi</i>	3.166	1.3693	3.726	1.0277	3.565	1.1240	3.962	1.0151	1.88	.134
<i>TEOG Sınav Sorularının Değerlendirilmesi</i>	2.629	.7535	2.992	.9498	2.972	.8720	3.141	.9751	.815	.487

Öğrencilerin TEOG sınav kaygısı ve heyecanına ilişkin görüşlerinde babalarının eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.172$; $p=.916>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre baba mezuniyeti lisans ve üstü mezunu olan öğrencilerin ($X=3.944$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken okuryazar grubu öğrencilerin ($X=3.805$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiplerdir.

Öğrencilerin TEOG sisteminin eğitim öğretim sürecine katkısına ilişkin görüşlerinde babalarının eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.425$; $p=.735>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre baba

mezuniyeti ilköğretim mezunu olan öğrencilerin ($X=3.837$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken okuryazar grubu öğrencilerin ($X=3.592$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

Öğrencilerin TEOG sisteminin uygulanış şeklinin değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde babalarının eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1.88$; $p=.134>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre baba mezuniyeti lisans ve üstü mezun olan öğrencilerin ($X=3.962$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken okuryazar grubu öğrencilerin ($X=3.166$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

Öğrencilerin TEOG sınav sorularının değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinde babalarının eğitim düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=.815$; $p=.487>.05$). Aritmetik ortalamalarına göre baba mezuniyeti lisans ve üstü mezunu olan öğrencilerin ($X=3.141$) görüşleri yüksek düzeyde olumlu iken okuryazar grubu öğrencilerin ($X=2.629$) görüşleri ise düşük düzeyde olumlu görüşe sahiptirler.

4.4.1.6. TEOG sistemi hakkında öğrenci görüşlerinin TEOG rehberlik hizmeti durumuna göre analizi

Rehberlik durumuna göre öğrencilerin TEOG sistemine ilişkin verileri normal dağılım göstermiştir. Rehberlik durumunun iki alt değişkeni olduğundan dolayı parametrik test olan bağımsız t testi uygulanmıştır. Rehberlik alan öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını yansıtacak olan bu testin sonuçları Tablo 4.18'de gösterilmiştir.

Tablo 4.18.

TEOG Sistemi Hakkında Öğrencilerin Rehberlik Durumuna Göre İlişkisi

Rehberlik Durumu	Evet		Hayır		T	P
	X	Ss	X	Ss		
<i>TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi</i>	3.957	.93553	3.766	.93136	1.367	.173
<i>TEOG Sınavının Eğitim öğretim Sürecine Katkısı</i>	3.977	.75846	3.385	.98071	4.698	.000
<i>TEOG sınav sisteminin Uygulanış Şeklinin Değerlendirilmesi</i>	3.801	1.06426	3.514	1.09005	1.792	.075
<i>TEOG Sınav Sorularının Değerlendirilmesi</i>	3.042	.89255	2.923	.97665	.860	.391

Tablo 4.18 incelendiğinde TEOG sınavın öğrenciler üzerindeki kaygı ve heyecanı azaldığına yönelik olumlu tutumları sırasıyla TEOG hakkında rehberlik alan öğrenciler ($X=3.9572$), TEOG hakkında rehberlik almayanlara ($X=3.7669$) göre daha olumlu tutum sergiledikleri gözlenmiştir. Öğrencilerin rehberlik değişkenine göre aralarında anlamlı bir fark görülmemiştir ($t=1.367$; $p=.173 > .05$)

TEOG sınavının eğitim öğretim sürecine katkısına yönelik öğrenci görüşlerinde TEOG hakkında rehberlik alan öğrencilerin ($X=3.9770$) görüşleri, TEOG hakkında rehberlik almayan öğrencilerin ($X=3.3857$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğrencilerin TEOG sınavının eğitim öğretim sürecinin katkısına ilişkin görüşlerinde rehberlik durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmüştür ($t=.4698$; $p=.000 < .05$).

TEOG sınav sisteminin uygulanış şekline ilişkin öğrenci görüşlerinde ise rehberlik alan öğrenci ($X=3.801$) görüşleri, rehberlik almayan öğrenci ($X=3.514$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sınav

sisteminin uygulanış şekline ilişkin görüşlerinde rehberlik değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=,1792$; $p=.075>.05$).

TEOG sınav sorularının değerlendirilmesine öğrenci görüşlerinde ise rehberlik alan öğrenci ($X=3.042$) görüşleri, rehberlik almayan öğrenci ($X=2.923$) görüşlerine göre daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerin TEOG sınav sorularının değerlendirmesine ilişkin görüşlerinde rehberlik durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($t=.860$; $p=.391>.05$).

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde araştırmanın verileri ile alan yazınında ulaşılan veriler arasındaki tartışmalara ve çalışmaların sonuçlarına yer verilmiştir. Bu sonuçlara göre öneriler sunulmuştur.

5.1. Fen Bilimleri Öğretmenleri Görüşlerine Ait Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmada öğretmen ölçeğinden elde edilen veriler demografik özellikler dikkate alınarak faktörler halinde sırasıyla literatürle ilişkilendirilerek yansıtılmaya çalışılmıştır. Öğretmen adaylarına uygulanan ölçekler sonucunda "TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi", "TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları", "TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı", "TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri", "TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği" faktörleri elde edilmiştir.

Araştırmada TEOG sisteminin yeni uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin Fen Bilimleri öğretmenleri görüşlerini genel manada olumlu olarak ifade edip TEOG sınav sisteminde büyük bir sorun görmemektedirler. Buna karşın Fen bilimleri öğretmenleri bazı uygulamalarda eski sistemdeki problemlerin hala devam ettiğini belirtmişlerdir (Dinç, Uzun ve Çoban, 2014; Görmez ve Coşkun, 2015). Bundan dolayı çalışma kapsamında Fen Bilimleri öğretmenlerinin TEOG' un bazı uygulamaları hakkındaki görüşlerinde çekimser kaldığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar literatürdeki diğer çalışmalarla da uyumluluk göstermektedir (Dinç, Uzun ve Çoban, 2014; Görmez ve Coşkun, 2015). TEOG sınav sisteminin yeni uygulamalarına ilişkin görüşleri incelediğimizde eski sınav sistemlerinde birçok okul türü bulunduğu, karmaşık bir yapıda olan ortaöğretim kurumlarının tercih zamanlarında öğrenci, öğretmen ve velilere çeşitli sıkıntılar oluşturduğu biliniyordu (Görmez ve Coşkun, 2015). Bu tercih karışıklığının giderilmesi için ortaöğretim okul türlerinin tek çatı altında toplanmasını (Anadolu Liseleri ve Meslek Liseleri) ve ortaöğretim kurumlarının

tanıtımı hakkında üst düzeyde rehberlik yapılmasını çalışma kapsamındaki öğretmenlerin %59.4'ü desteklemektedir (Tablo 4.1). MEB'in ortaöğretim kurumlarını tek çatı altında toplamasına rağmen TEOG yerleştirme işleminde de çeşitli tercih sıkıntılarının yaşandığı görülmüştür (Görmez ve Coşkun, 2015). Eski merkezi sınav sistemlerinde okullardaki sınıf mevcudu sayılarına ilişkin belirli bir sınırlama getirilmiyordu. Bu durum kalabalık sınıfların oluşmasına sebep olmaktadır. Kalabalık mevcutlu sınıflarda bir çok problem yaşanacağı aşikârdır (Altun ve Çakan, 2008).TEOG sisteminde sınıf mevcutlarının en fazla 30 kişi olarak düzenlenmesini öğretmenlerin %74,1'i olumlu karşılamaktadır (Tablo 4.1). TEOG sınavında yanlış cevapların doğru cevapları etkilememesi (Düzeltilme faktörünün uygulanmamasını) durumuna Fen Bilimleri öğretmenlerinin %.50.7'si olumsuz görüş bildirmiştir. Katılımcılar TEOG' da düzeltme faktörü uygulanmamasının şans faktörünü artıracaklarını sınavın ayırt ediciliğini azaltacağını belirtmişlerdir. Bu sonuç literatürdeki diğer kaynaklarla da desteklenmektedir (Görmez ve Coşkun,2015; MEB, 2013c; Atila ve Özeken, 2015). Yapılan bir sınavda şans faktörünün fazla olması sınavın güvenilirliğini doğrudan düşürecektir (Şad ve Şahiner, 2016).TEOG sınav sisteminin öğretmen öğrenci ve veli arasındaki ilişkileri olumlu yönde artırdığı hususunda katılımcıların %48,1'i olumlu görüş bildirmiştir (Tablo 4.1). Eğitim öğretim süreçlerinde öğrenci öğretmen ve veli arasındaki ilişkilerin olumlu yönde olması eğitim öğretim sürecine katalizör etki etmektedir. TEOG sorularında alternatif ölçme değerlendirme yaklaşımlarını(V diyagramı, tanılayıcı dallanmış ağaç, kelime ilişkilendirme vb.) içeren soruların yer almasını katılımcıların %54,6'sı desteklemektedir (Tablo 4.1). Soruların bu şekilde otantik değerlendirme yaklaşımını içerisine alması sonucun yanında sürece de önem verildiğinin göstergesidir (MEB, 2015).

Yukarıdaki sonuçlar demografik özelliklere göre incelendiğinde cinsiyet açısından bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre TEOG sınav sisteminin getirdiği yeni uygulamaları daha çok benimsedikleri görülmüştür (Tablo 4.1). Katılımcılar görev yeri açısından incelendiğinde görev yeri il ve ilçe olanların görev yeri köy ve belde olanlara göre TEOG sınav sisteminin getirdiği yeni uygulamaları daha çok benimsedikleri görülmüştür. Bu sonuç araştırma kapsamındaki öğrencilerin öğrenim gördüğü okul yeriyle de uyum göstermektedir. Kırsal kesimlerde görev yapan öğretmenler ile okuyan öğrencilerin TEOG sınav sisteminin getirdiği yeni uygulamaları

il ve ilçede ki katılımcılara göre daha düşük düzeyde olumlu görüş bildirmesinin nedeni olarak MEB'in kırsal kesimlere sistemi tanıtacak yeterli rehberlik faaliyetlerini sağlayamadığından kaynaklandığı düşünülmektedir (Dinç, Uzun ve Çoban, 2014; Dinç, Dere ve Koluman, 2014). TEOG sisteminin uygulamalarına yönelik eğitim düzeyi bakımından Fen Bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinde anlamlı düzeyde farklılık mevcuttur. Mezuniyeti eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin diğer fakültelerden mezun olan ve yüksek lisans mezunu olan öğretmenlerden daha olumlu görüşe sahip olduğu görülmüştür. Bu konuda Şensoy (2011)'de yaptığı araştırmada SBS'nin uygulama boyutuna doktora öğrencilerinin iki yıllık ve üç yıllık enstitü mezunu öğretmenlere göre daha olumlu baktıkları yani eğitim düzeyi arttıkça SBS uygulamalarını daha olumlu karşıladıkları sonucuna varmıştır. Öğretmenler eğitim düzeyi arttıkça SBS'yi olumlu bulmalarına karşın araştırmada TEOG' da tam tersi durum söz konusudur.

Fen Bilimleri öğretmenlerinin TEOG sisteminin uygulanış şeklinin faydalarına yönelik görüşleri genel anlamda olumlu olduğu görülmüştür (Tablo 4.1). Bu sonuçlar alanda yapılan diğer çalışmalarla uyumluluk göstermektedir (Şad ve Şahiner, 2016; Görmez ve Coşkun, 2015; Öztürk ve Aksoy, 2014). Bununla birlikte çalışma kapsamındaki öğretmenler açısından düşünüldüğünde TEOG'un bazı uygulamalarının düzenlenmesi halinde sistemin daha işleyişli hale geleceği sonucuna ulaşılabilir. TEOG' da sınav aralarında verilen dinlenme süresinin öğrencilerin heyecanını azalttığı yönündeki maddeye katılımcıların %45,5'i katılmaktadırlar. (Tablo 4.1) Öğretmenlerin büyük bir kısmı sınav aralarında verilen süreyi olumlu bulmamaktadır. Sebep olarak sınav aralarında öğrencilerin birbirleriyle soruları tartışmalarının öğrencileri olumsuz etkilediği görüşünü belirtmişlerdir (Dinç, Uzun ve Çoban, 2014). Bu durumda çıkan farklı sonuçlar öğrenciler açısından değerlendirildiğinde sınav aralarında verilen süreyi öğrencilerin desteklediği ancak öğretmenler açısından bakıldığında sınavın geçerlik ve güvenilirliğini düşürdüğünden dolayı desteklenmediği ortaya çıkmıştır. (Şad ve Şahiner, 2016) TEOG sisteminde sınavların altı oturumda gerçekleşmesinin sınavın(Tek sınav uygulamasını terk ettiği) yazılı sınav uygulamalarını benimsediği görüşüne araştırmaya katılan öğretmenlerin %72,8'si katılmaktadır (Tablo 4.1). Ancak yapılan bazı araştırmalarda altı oturumda gerçekleşen merkezi sınav uygulamasını katılımcıların uygun bulmadığı sonucuna ulaşmışlardır (Dinç, Uzun ve Çoban, 2014). TEOG

sınavının öğrencilerin kendi okullarında yapılmasının öğrencilerin heyecanını azalttığı görüşünü öğretmenlerin %67,6'sı desteklemektedir (Tablo 4.1). TEOG sınavında, günlük hayattan uygulamalı (Günlük hayattan örneklerle ilişkilendirilmiş) soruların hayatilik ilkesini yansıttığı görüşünü öğretmenlerin %42,9'u desteklemektedir (Tablo 4.1). Araştırmada öğretmenler soruların günlük hayatla ilişkilendirilmesi konusunda yetersiz olduğu görüşündedir ayrıca öğretmenler soruların geçmişte uygulanan merkezi sınav sorularına göre daha kolay olduğunu ve ayırt edici olmadığını söylemektedirler (Atila ve Özen, 2015). Bu sonuçlarla orantılı olarak Özden vd.(2014)'te yaptıkları çalışmada Webb'in 4. seviyesi olan geniş düşünme seviyesinde soru sorulmadığı sonucuna varmışlardır. Dalak (2015)'te araştırmasında TEOG sınavında iki tane üst düzey bilişsel soru sorulduğu, soruların çoğunluğunun anlama ve hatırlama düzeyinde olduğu sonucuna varmıştır. Ancak TEOG sorularının öğretmenlerin yaptığı yazılıya göre daha ayırt edici ve üst düzeyi ölçen sorular olduğunu belirten araştırmalarda vardır (Gökulu, 2015). SBS araştırmalarında ise, SBS sorularının analiz düzeyinde yoğunlaştığını söyleyenler (Özcan,2010) olmasına karşın Gökler(2012)'de SBS sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre alt düzey bilişsel sorularda yoğunlaştığını belirtmişlerdir. Yapılan araştırmalara bakıldığında SBS sorularına ilişkin çelişkili sonuçlar çıkmasına karşın TEOG sınav sorularının alt düzey seviyesinde sorulduğu ortak kanaattir (Gökulu, 2015). Demografik özellikler bakıldığında TEOG uygulamasına yönelik Fen Bilimleri öğretmenlerin görüşleri arasında aldıkları hizmet içi seminare göre anlamlı farklılık vardır. Hizmet içi seminer alan öğretmenler TEOG sınav sisteminin uygulamasına daha olumlu bakmaktadırlar. Ancak TEOG sisteminin yeni uygulamalarının değerlendirilmesi, TEOG sisteminde MEB kaynaklarının yeterliliği ve TEOG sistemi yerleştirme ve değerlendirme işlemlerinin yenilikleri konusunda hizmet içi seminer eğitimi alan öğretmenlerin görüşlerinde farklılık gözlenmemiştir (Tablo 4.12). Bu durum MEB'in hizmet içi eğitim faaliyetlerinin yeterli düzeyde yürütmediğinin veya yeterli miktarda hizmet içi seminer vermediği sonucunu ortaya koymaktadır.

TEOG sınav sistemi uygulamalarının eğitim öğretim sürecine katkısına açısından katılımcılar genelde olumlu görüş bildirmişlerdir. TEOG sınavının ilgili dersin yazılı notu yerine geçerek öğretmenlerin kendilerini değerlendirme fırsatı tanıdığını katılımcıların %55,9'u desteklemektedir (Tablo 4.1). TEOG sınavlarının ilgili

derslerinde 1. yazılı ve 2. yazılı yerine geçmesi öğretmenlerin kendi yaptığı yazılılarla TEOG sınav notunu ilişkilendirme imkanı tanımıştır. Böylece merkezi standart sınavlarla öğretmenlerin yaptığı başarı sınavlarının birbiriyle olan uyumu ortaya çıkmıştır (Özken, Yalçın ve Atila, 2014). Bu sistem sayesinde öğretmen yapımı başarı sınavlarının objektifliğinin ilerleyen yıllarda daha da artırılacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda katılımcıların %63.7'si TEOG sınavının okuldaki müfredatı merkeze aldığı görüşünü belirtmiştir (Tablo 4.1). Bu sonuçlarla paralel olarak katılımcıların %44.2'si TEOG notlarıyla öğretmenlerin verdiği notların birbiriyle tutarlı olduğunu belirtmiştir (Tablo 4.1). Bu durum TEOG sınavının öğretim ilkelerinden hedefe görelilik ilkesini sağladığını ve sorulan soruların programda belirtilen öğrenci kazanımlarına uygun olduğunu göstermektedir. TEOG sınav uygulamalarının eğitim öğretim sürecine katkısını hizmet içi eğitim alan öğretmenler hizmet içi almayanlara göre daha çok desteklemektedir. Bu sonuç öğretmenlerin TEOG sistemi hakkındaki farkındalığının ve bilgilerinin arttıkça sistem hakkında daha olumlu yönde görüş geliştirdiklerini göstermiştir. Bu yüzden MEB'in TEOG sistemi hakkında sürece dâhil olan tüm öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmesi gerektiği sonucunu ortaya çıkarmıştır. Literatürde yapılan bazı araştırmalarda öğretmenler TEOG hakkında yeterli hizmet içi seminer verilmediğini belirtmişlerdir (Dinç, Uzun ve Çoban, 2014).

Araştırmada TEOG sisteminin yerleştirilme ve değerlendirme işlemlerinin yeniliklerine ilişkin katılımcıların büyük çoğunluğu olumlu görüş bildirmiştir. MEB'in özel ortaöğretim kurumlarına verdiği öğrenci teşviklerinin özel okullara ilgiyi artırdığını katılımcıların %63.7'si olumlu bulmuştur. Bu sonuç dersanelerin temel liseye dönüştürülmesini doğru bir uygulama olduğunun göstergesidir. TEOG yerleştirme puanı hesaplanırken sınavdan alınan puanın yanında öğrencilerin okuldaki ders notlarının da etkisinin artırılarak sisteme dahil edilmesinin öğrencilerin okul tutumlarını artırdığını katılımcıların %63.7'si olumlu bulmuştur. Okul notlarının da sınav puanlarında değerlendirmeye alınmasını öğrencilerin okulu daha çok önemsemesini sağlar bu sonuçlar literatürde desteklenmektedir (Görmez ve Coşkun, 2015). TEOG sınavının eski sistemlerden farklı olarak sınava giremeyen öğrencilere telafi imkanı sağlamasını katılımcıların %84.5'i desteklemektedir (Tablo 4.1). SBS, OKS gibi telafisi mümkün olmayan sınavlarda öğrencilerde ve ailelerde stres ve gerilim oluşturduğuna dair sonuçlara rastlanılmaktadır (Özcan, 2010). Bundan dolayı literatürdeki bazı

araştırmacılar sistemin en önemli artışı olduğu sonucuna ulaşmışlardır (Görmez ve Coşkun, 2015; MEB, 2013c; Şad ve Şahiner, 2016).

MEB kaynaklarının yeterliliği konusunda katılımcılar MEB'in sağladığı öğretmen ve öğrenci kitaplarını yeterli bulmakla beraber kaynaklardaki soruların TEOG sınavındaki kazanımları yerince karşılayamadığını belirtmişlerdir. Bu sonuç MEB'in ileriki yıllarda hazırlayacağı öğretmen ve öğrenci kaynaklarındaki soruların revize edilmesi gerektiğini göstermektedir. TEOG sistemiyle öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde daha aktif olduğu görüşünü katılımcıların %72,8'i olumlu görüş sergilemişlerdir (Tablo 4.1). Katılımcılar merkezi sınavların öğretmenlerin performansının göstergesi işlevi gördüğünü düşünmektedirler. Literatürdeki yapılan araştırmalar durumu desteklemektedirler (Buyruk, 2014; Ocak vd., 2010). Ancak TEOG sisteminin öğretmen performansının göstergesinin yüksek düzeyde olmadığı görüşünü savunan öğretmenlerde mevcuttur (Şad ve Şahiner, 2016). Genel olarak Fen Bilimleri öğretmenleri, TEOG sınavlarıyla birlikte öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde daha etkin rol aldıklarına inanmaktadır. MEB kaynaklarının TEOG sınavı kazanımlarını tam olarak karşıladığına %57.1'i katılmamaktadır (Tablo 4.1). Öğretmenler TEOG sınavlarında bazı kazanımlara yoğunlaşarak aynı kazanımdan birden fazla soru sorulduğu bazı kazanımlardan ise hiç soru sorulmadığını söylemişlerdir (Kaşıkçı vd., 2015). Ancak çalışmalarda sınav sorularının MEB'in program kazanımlarını ve öğrenme alanlarını karşıladığı görüşünü savunanlar da mevcuttur (Özden vd., 2014; Ayvaci, Bülbül ve Çepni, 2014). Öğretmenler SBS gibi eski uygulamaların o yılki MEB kazanımlarını tam olarak ölçtüğü görüşünü bildirmişlerdir (Anıl ve Güzeller, 2010; Özcan, 2010). Öğretmenlerin, TEOG sınavında MEB kaynaklarının yeterliliği konusunda öğretmenlerin performansının TEOG sınavlarıyla birlikte arttığına ilişkin görüşleri kesin olmasıyla birlikte MEB kitaplarındaki konu anlatımı ve soruların TEOG sınavı sorularındaki kazanımları karşılanması konusundatartışmalı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak TEOG sistemi hakkında MEB'in kaynaklarının yeterliliği konusunda öğretmenlerin TEOG kılavuzunu inceleme durumuna göre görüşler farklılaşmaktadır. Kılavuz inceleme durumuna göre TEOG kılavuzunu ayrıntılı olarak inceleyen öğretmenlerin kısmen inceleyen öğretmenlere göre TEOG sınav sistemine daha olumlu baktıkları görülmüştür. Bu durumda öğretmenlerin merkezi sınavların sistemini daha iyi tanıtan kılavuzları tüm öğretmenlere ulaştırılması gerektiği ya da

TEOG sistemini tanıtan hizmet içi seminerler verilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır (Özcan, 2010).

5.2. Öğrenciler Görüşlerine Ait Tartışma ve Sonuç

Araştırmada öğrenci ölçeğinden elde edilen veriler demografik özellikler dikkate alınarak faktörler halinde literatürle ilişkilendirilerek tartışılmıştır. Öğrenci adaylarına uygulanan ölçekler sonucunda "TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi", "TEOG Sınavının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı", "TEOG Sınav Sisteminin Uygulanış Şeklinin Değerlendirilmesi", "TEOG Sınavının Öğrenci Çalışmalarına Katkısı" faktörleri elde edilerek sırasıyla sonuçları tartışılmıştır.

Araştırma kapsamındaki öğrencilerin büyük çoğunluğu TEOG sınavındaki yeni uygulamaların sınav kaygılarını ve heyecanını azalttığı görüşünü belirtmişlerdir. Önceki merkezi sınav sistemlerinin sınav en büyük dezavantajı öğrencilerde stres ve kaygı oluşturmaya idi (Dinç vd., 2014; Karadeniz vd., 2014; Şahin vd., 2012; Ocak vd., 2010; Yavuz, 2010) Yapılan bazı araştırmada TEOG sisteminin öğrenciler üzerindeki baskıları azalttığı sonucuna varılmıştır (Görmez ve Coşkun, 2015). Ancak bu araştırmalara ilaveten sınavların varlığının başlı başına bir stres kaynağı olduğu söyleyenlerde mevcuttur (Atila ve Özeke, 2015; Zorlu ve Zorlu, 2015; Öztürk ve Aksoy, 2014; Kahraman, 2014). TEOG sisteminin getirdiği bir diğer yenilik olan öğrencilerin sınava arkadaşlarıyla beraber aynı ortamda girmelerinin de öğrencilerin heyecanını azalttığı yönünde katılımcıların %70,9'u olumlu görüş sergilemişlerdir (Tablo 4.2). Literatürde bu sonucu destekleyen araştırmalar olmakla beraber öğrencilerin sınava kendi okullarında arkadaşlarıyla beraber girmelerinin sistemin en güçlü yönü olduğu sonucunu ortaya koyanlarda vardır (Şad ve Şahiner, 2016). Tablo 4.2'de ki verilerde bu sonuçları destekleyerek katılımcılar arkadaşlarıyla birlikte sınava aynı ortamda girmesini %74,1 oranında desteklemiştir. Ancak sınav aralarının uzun tutulmasından dolayı öğrencilerin birbirleriyle soruları tartışmalarının öğrenciler açısından olumsuz bir durum oluşturduğu görülmüştür (Şad ve Şahiner, 2016). Sınav sorularının sadece işlenen konulardan sorulmasını katılımcıların %81,6'sı destekleyerek TEOG sınavında hangi konulardan soru çıkacağı kaygısını azalttığını belirtmişlerdir (Tablo 4.2). Benzer şekilde öğrencilerin yalnız MEB ders kitaplarındaki etkinlik ve sorulara benzer soruları çözerekten başarıya ulaştığı görülmüştür (Ayvaci, Bülbül ve Çepni, 2014). Katılımcılar

ilgili dersin yazılı sınavı yerine geçmesini %57,1 oranında desteklemektedir (Tablo 4.2). Literatürde bu durumu destekleyen araştırmalar bulunmasıyla beraber öğrencileri güdeleyici etkisi olduğunu söylemişlerdir (Şad ve Şahiner, 2016). TEOG sınavlarının kız öğrencilerde erkek öğrencilere göre sınav kaygısını ve heyecanını az olduğu görülmüştür. Buna karşın eski uygulamalarda olduğu gibi TEOG sınavlarında da kız öğrencilerin kaygı düzeyi erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna varan çalışmalarda vardır (Kayapınar, 2006; Öztürk ve Aksoy, 2014). Araştırmada öğrencilerin TEOG sınav puanlarına göre öğrencilerin sınav kaygısı ve heyecanı hakkında görüşleri değişmektedir. Sınavda en çok kaygı ve heyecanı yaşayan öğrenci grubu 300-400 puan aralığında olan öğrenci grubudur. TEOG puanı 400 ün üstünde olan öğrenci grubu ile 300 ün altında olan öğrenci grubu TEOG sınavlarında sınav kaygısı ve heyecanlarının az olduğunu söylemişlerdir. Bu sonuçlar dikkate alınarak TEOG sınavıyla birlikte derslerine iyi çalışan öğrenciler ile çalışmayan öğrencilerin heyecanları ve kaygılarının azaldığı, TEOG sınavında çıkan derslerin konularına tam manasıyla hakim olamayan öğrencilerin sınavlarda daha çok kaygı ve heyecan yaşadığı sonucuna varılabilir.

TEOG sınavının eğitim öğretim sürecine katkısına yönelik görüşlerinde öğrencilerin sınavın eğitim öğretim sürecinde ders çalışmada daha aktif hale geldiklerini söylemektedirler. Öğrencilerin okullara yerleştirme puanlarında TEOG sınavından aldığı puan yanında ders notlarının da etkilemesinin okula olan ilgiyi artırdığına %65,9'u olumlu görüş sergilemektedir. Literatürde bu sonucu destekleyen araştırmalar mevcuttur (Şad ve Şahiner, 2016). Öğrencilerin TEOG sınav çalışma süreciyle birlikte okula olan bağlılıklarının arttığına ilişkin öğrencilerin %60,7'si katılmaktadır. TEOG sistemiyle birlikte getirilen bir okula yerleştikten sonra tercih yapabilme hakkının verilmesi öğrencilerin istedikleri okullara yerleşme imkanı sağlaması gibi yenilikler katılımcılar tarafından olumlu karşılanmaktadır, katılımcıların %76'sı bu görüşü desteklemektedir (Tablo 4.2). TEOG sınavının eğitim öğretim sürecine katkısına yönelik öğrencilerin TEOG hakkında rehberlik durumuna göre görüşler ayrılmaktadır. TEOG sistemi hakkında rehberlik alan katılımcıların TEOG sistemi hakkında rehberlik almayan katılımcılara göre eğitim öğretim sürecine sistemin daha çok katkısı olduğunu düşünmektedir. Ancak araştırmada verilen rehberliğin, öğrencilerin sınav kaygı ve heyecanına, sınavın uygulanış şeklinin değerlendirilmesine ve sınav sorularının

değerlendirilmesine ilişkin bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Bu durumdan MEB'in daha etkili bir rehberlik vermesi gerektiği sonucu çıkarılabilir.

Araştırmada TEOG sınav sisteminin uygulanış şeklinin öğrenciler tarafından desteklendiği sonucuna varılmıştır. Sınavların bir gün yerine iki günde, her derse ait sınavın ayrı oturumlarda uygulanmasının sınav heyecanını azalttığı görüşüne öğrencilerin %58,2'i katılmaktadır (Tablo 4.2). Öğrencilerin, sınavların ayrı ders şeklinde yapılmasını avantaj olduğuna %71,4'ü katılmaktadır (Tablo 4.2). Literatürdeki bazı çalışmalarda öğrenciler TEOG sınavlarının uygulanış şekillerinden memnun olduklarını belirtmişlerdir (Öztürk ve Aksoy, 2014). TEOG sınavının uygulanışına yönelik katılımcıya yaşadığı yerlere göre farklı görüşler sergilemektedirler. İlde yaşayan öğrenciler köy ve beldedeki yaşayan öğrencilere göre sınavın uygulanış şeklini daha çok desteklemektedirler. Bu sonuçlardan sınav uygulamalarının illerde daha düzenli bir şekilde uygulandığı veya TEOG sınav sisteminin daha iyi tanıtıldığı sonucuna varılabilir.

TEOG sınavı sorularının değerlendirilmesine yönelik olarak öğrenciler sınav sorularına eski sistemlere göre daha olumlu bakmaktadır. Sınavda yanlışların doğruyu götürmemesi çalışan öğrenciyle çalışmayan öğrencinin arasındaki ayırt ediciliği kaldırdığı görüşüne öğrencilerin %58,2'si katılmamaktadır. Literatürde bu durumu destekleyen araştırmalarda mevcuttur (Şad ve Şahiner, 2016; Öztürk ve Aksoy, 2014) Ancak araştırmamızın öğretmen ölçeğinde ve bazı çalışmalarda bu uygulama hakkında öğretmenler ayırt ediciliğin azaldığını ve şans başarısını artırdığı yönünde düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır (Özkan ve Özdemir, 2014). Veliler üzerinde yapılan araştırmada ise velilerde öğrenciler gibi bu uygulamayı olumlu bulmaktadır (Şad ve Şahiner, 2016). TEOG'da her dersten eşit sorular sorulması her derse eşit şekilde çalışması görüşüne öğrencilerin %61,7'i katılmaktadır (Tablo 4.2). Öğretmenler bu konuda öğrencilerin TEOG sınavında çıkan derslere daha çok çalıştıkları görüşündedirler (Şad ve Şahiner, 2016) TEOG sınav dersleri haricindeki derslere (Resim, Müzik, Beden Eğitimi) olan ilgisinin azaldığı yönündeki düşünceye öğrencilerin %41,9 katılmakta beraber öğrencilerin çoğunluğu bu görüşe katılmamaktadır (Tablo 4.2). Öğrencilerin TEOG haricindeki derslere ilginin azalması yönündeki düşünceleri olumsuzdur (Şad ve Şahiner, 2016). TEOG sınav sorularının değerlendirilmesine yönelik öğrenciler TEOG sınavının öğrencileri sadece sınavda çıkan

derslere yönelttiği gibi bir inanış olmasına rağmen öğrencilerin bu durumu kabullenmedikleri görülmüştür. Bu sonucu literatürde destekleyen çalışmalarda mevcuttur (Görmez ve Coşkun, 2015) Öğrenciler TEOG sınavının diğer derslerdeki performanslarını düşürdüğü yönünde birdurumun olmadığı düşüncesindedirler. Öğrencilerin bu görüşe sahip olmalarının sebebi ise TEOG sınavında sorulmayan derslerin notlarının TEOG yerleştirme puanını etkilemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Literatüre ve araştırmamızdaki öğretmen ve öğrencilerin sonuçlarına göre TEOG sınav sistemini değerlendirdiğimizde dikkat çeken sonuçları şu şekilde sıralayabiliriz;

- Değerlendirmede düzeltme formülünün uygulanmaması (Yanlış soruların doğru cevapları götürmemesi) durumuna öğretmenler olumsuz görüş sergilerken öğrencilerin bu uygulamaya olumlu durum sergilemektedir.
- Öğretmenlerin sınav aralarında verilen 30 dakikalık süreleri olumsuz görüş sergilerken öğrencilerin ise bu duruma olumlu görüş sergilemektedirler.
- Her iki paydaş grubu sınav sisteminin eğitim öğretim sürecine katkı sağladığı görüşündedirler.
- TEOG uygulamasına yönelik görüşlerinde İl ve ilçe merkezinde yaşayan öğretmen ve öğrenci grupları olumlu görüş sergilerken; köy ve beldelede yaşayan öğretmen ve öğrencilerin olumsuz görüş sergilemişlerdir.
- Mazeret sınavlarının yapılması her iki paydaşa tarafından sistemin getirdiği en önemli yenilik olarak kabul görmektedir.
- MEB'in TEOG hakkında verdiği hizmet içi seminerlerin ve rehberlik hizmetlerinin yeterli düzeyde olmadığı sonucuna varılmıştır.
- Fen Bilimleri öğretmenleri ve öğrencilerin TEOG'da sorulan fen bilimleri sorularının geçmişte uygulanan merkezi sınav (OKS, SBS vb.) fen bilimleri sorularından daha kolay olduğunu görüşüdür.

5.3. Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen sonuçları altında öneriler :

Bu araştırma Erzurum ilinde yapılmıştır. Öğretmen ve öğrenci görüşlerinin netleşmesi için araştırmanın ülkenin pilot bölgelerinde yapılması önerilir. Araştırma

sadece Fen Bilimleri öğretmenlerine ve sınava giren öğrencilere yapılmıştır. Sistemin diğer paydaşları olan veliler, idareciler ve diğer branş öğretmenlerin görüşleri ışığında değerlendirmek önemli olacaktır. TEOG sistemine ilişkin olumsuz görülen uygulamaların düzeltilmesi adı altında araştırma yapılabilir. TEOG sisteminin amaçlarını gerçekleştirmesi için okullarda yapılabilecek yenilikler adı altında araştırmalar yapılabilir. MEB kazanımlarının TEOG sınavına orantılı bir şekilde uyarlanması adına araştırmalar yapılabilir. MEB'in TEOG sınav sistemi hakkında öğretmenlere ayrıntılı şekilde hizmet içi seminer, öğrencilere rehberlik hizmetleri vermesiyle ilgili araştırmalar yapılabilir. TEOG sınavının geçerliğini ve güvenilirliğini artıracak uygulamalar adı altında araştırma yapılabilir. Sadece belirli düzeyi ölçen sorular değil, bilişsel alanı her düzeyde ölçen soruların oluşturulmasına ilişkin araştırmalar yapılabilir. Özellikle üst düzey zihinsel becerileri ölçen sorulara ayırt ediciliği artıran sorulara yer verilmesine ilişkin araştırmalarda verilir. Araştırmada geliştirilen ölçekler farklı çalışma evrenlerinde gerçekleştirilebilir. Literatür araştırmalarında çelişkili sonuçlar tespit edilip, bu konular ile ilgili yeni araştırmalar yapılabilir. Öğretmenlerle sınavda sorulmayan kazanımlara yönelik bakış açılarıyla ilgili araştırma yapılabilir. TEOG sınavı uygulamalarının Sınav Kaygısı ve Heyecanını azaltan faktörlerinin tespit edilmesi adına araştırmalar yapılabilir. TEOG sınavında çıkmayan derslere yönelik öğrenci tutumlarının tespiti yapılabilir. TEOG sınavının eğitim öğretim süreci katkısına ilişkin avantajlar ve dezavantajlar neler olduğu hakkında araştırma yapılabilir. TEOG paydaşları olan öğrenci, öğretmen ve velilerin hangi konularda ortak görüş sergilediği hangilerinde farklı görüşlere sahip oldukları tespit edilebilir. TEOG sınavının dönem ortasında olmayıp dönem sonunda yapılmasına ilişkin eğitim öğretim sürecine ne gibi katkısı veya zararı olduğuna ilişkin araştırmalar yapılabilir. MEB'in TEOG tanıtımı hakkında rehberlik konusunda daha yeterli olabilmesi için neler yapması gerektiği konusunda çalışmalar yapılabilir. TEOG tanıtımı hakkında öğretmenlere verilen hizmet içi eğitim seminerinin daha nitelikli olabilmesi için çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Acarlı, D, S. Alkan, F. Altundağ, C, K. (2015).Ortaöğretim Öğrencilerinin Dershanedekilerin Fen Öğretimine Yönelik Tutum ve Görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. Yaz-2015. Cilt:14. Sayı:54 (54-67)
- Anıl, D. Güzeller, C, O. (2011).Seviye Belirleme Sınavı Fen ve Teknoloji Alt Testi ile Diğer Alt Testler Arasındaki İlişkinin Yol Analizi ile İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 2011.1-10
- Ayvacı, H, Ş. Bülbül, S. ve Çepni, S. (2014, Eylül). *Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavı sorularına bir bakış: Fen ve Teknoloji dersi*. Sözlü bildiri, XI. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Adana
- Altun, S, A. Çakan, M. (2008). Öğrencilerin Sınav Başarılarına Etki Eden Faktörler: LGS/ÖSS Sınavlarındaki Başarılı İller Örneği. *Elementary Education Online*, 7(1), 157-173, 2008.*İlköğretim Online*, 7(1), 157-173, 2008. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Atila, M, E. Özeken, Ö, F. (2015). Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı:Fen Bilimleri Öğretmenleri Ne Düşünüyor. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1). 124-140.
- Bal, Ö. (2011).Seviye Belirleme Sınavı (SBS) Başarısında Etkili Olduğu Düşünülen Faktörlerin Sıralama Yargıları Kanunuyla Ölçeklenmesi, *Ankara Üniversitesi, Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, Kış 2011, 2(2).200-9.
- Başol, G. Zabun, E. (2014). Seviye Belirleme Sınavında Başarının Yordayıcılarının İncelenmesi: Dershaneye Gitme, Mükemmeliyetçilik, Ana-Baba Tutumu ve Sınav Kaygısı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 14(1). 63-87. DOI: 10.12738/estp.2014.1.1980
- Buyruk, H. (2014). Öğretmen Performansın Göstergesi Olarak Merkezi Sınavlar ve Eğitimde Performans Değerlendirme. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt4, Sayı2. 28-42.
- Çepni, S. Çil, E. (2009). *Fen ve Teknoloji Programı İlköğretim 1. ve 2. Kademe Öğretmen El Kitabı*. Pegem A Yayıncılık, 1.Baskı, Ankara

- Çepni, S, vd., (2008). *Kuramdan uygulamaya Fen ve Teknoloji Öğretimi*. Pegem A Yayıncılık, 4.Baskı, Ankara
- Dalak, O. (2015). *TEOG Sınav Soruları ile 8. Sınıf Öğretim Programlarındaki İlgili Kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep
- Dinç, E. Uzun, C. Çoban, O. (2014). Eğitimde Kademeler Arası Geçişle İlgili Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 7/3
- Dinç, E. Dere, İ. Koluman, S. (2014). *Kademeler Arası Geçiş Uygulamalarına Yönelik Deneyim ve Görüşler*. Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Ağustos 2014, Yıl:7, Sayı:7
- Güneş, Y, İ. (2010). *Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin ve 8.Sınıf Öğrencilerinin Seviye Belirleme Sınavına Yönelik Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya
- Güneş, T. Dilek, N, Ş. Hoplan, M. Çelikoğlu, M. Demir, E, S. (2010). Öğretmenlerin Alternatif Değerlendirme Konusundaki Görüşleri ve Yaptıkları Uygulamalar. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications*, Antalya
- Gökulu, A. (2015). Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Yazılı Sınav Soruları ile TEOG Sınavlarında Sorulan Fen ve Teknoloji Sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi. *Route Edicational and Social Science Journal*, Volume 2(2), April. 2015. ss.434-446.
- Görmez, M. Coşkun, İ. (2015). *1. yılında temel eğitimden ortaöğretime geçiş reformunun değerlendirilmesi*. Seta Analiz, Ocak 2015, Sayı:114
- Green, S, B. Salkind, N, J. (2008). *Using SPSS for Windows and Macintosh. Analyz in gandunder standing data*. (5. ed.). NJ: Prentice Hall.
- Güven, İ. (2015). *Türk Eğitim Tarihi*. Pegem A Yayıncılık, 6.Baskı, Ankara
- Gür, B. Çelik, Z. ve Coşkun, İ. (2013). *Türkiye’de Ortaöğretimin Geleceği: Hiyerarşi mi Eşitlik mi?* Seta Analiz, 69, 1-26.

- Kahraman, İ. (2014). *Merkezi Ortak Sınav Uygulamasının Etkilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri*. Tunceli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(4), 53-74.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Nobel Akademik Yayıncılık, 25.Basım, Ankara
- Karaca, M. Bektaş, O. Armağan, F, Ö. (2015).8.Sınıf Öğrencilerinin Merkezi Sınavlarda Sorulmayan Fen Bilimlerine Konularına Yönelik Görüşleri. *Erciyes Üniversitesi, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (GEFAD)*, 63-86.
- Karadeniz, O. Er, H. Tangülü, Z. (2014). 8. Sınıf Öğrencilerinin Sbs'ye Yönelik Metaforik Algıları. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(15), 64-81.
- Kalaycı, Ş. (2008). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Asil Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara
- Kaşıkcı, Y. Bolat, A. Değirmenci, S. Karamustafaoğlu, S. (2015). İkinci Dönem TEOG Fen Bilimleri Sorularının Bazı Kriterlere Göre Değerlendirilmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, Cilt4, Sayı 1, Makale no:21, Şubat 2015.
- M.E.B. Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2602_1.html. 11.02.2008 (2008).
- M.E.B.<http://rdb.meb.gov.tr/yayinlar/SBS%20Ara%C5%9Ft%C4%B1rma%20Raporu.pdf>. (2010).
- M.E.B. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Ölçme Değerlendirme ve Yerleştirme Grup Başkanlığı. <http://oges.meb.gov.tr/docs2104/sunum.pdf>. (2013a).
- M.E.B.http://www.meb.gov.tr/sinavlar/dokumanlar/2013/kilavuz/2013_OGES_Klvz.pdf. (2013b).
- M.E.B.http://gumushacikoy.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_12/30100319_gumushacikoy_tdog_sinav_raporu.pdf. (2013c)
- M.E.B.http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_06/2014_YILI_ORTAOGRETIM_KURUMLARINA_GECIS_UYGULAMASI_TERCIH_VE_YERLESTIRME.pdf. (2014).

- M.E.B. <http://ttkb.meb.gov.tr/www/guncellenenogretimprogramlari/icerik/151#>.(2015)
- Metin, M. (2013). Öğrencilerin Seviye Belirleme Sınavındaki Başarısına Etki Eden Unsurların Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, Cilt14, Sayı 1, Nisan 2013
- Ocak, G. Akgül, A. Yıldız, S. Ş. (2010). İlköğretim Öğrencilerinin Ortaöğretim Geçiş Sistemi'ne(OGES) Yönelik Görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi(KEFAD)*, Cilt11. sayı1. Nisan 2010.37-55.
- Özcan, S. (2010). *İlköğretim Türkçe Ders Kitaplarındaki Soruların SBS Türkçe Sorularıyla Örtüşme Düzeyi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özeken, Ö, F. Yalçın, M. Atila, M, E. (2015). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Yenilenen TEOG Fen ve Teknoloji Sınavı Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *VI. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongre Kitabı*. 5-8 Haziran, 2014. 382-388
- Özkan, M. Özdemir, E, B. (2014). Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin ve Öğretmenlerinin Ortaöğretime Geçişte Uygulanan Merkezi Ortak Sınavlara İlişkin Görüşleri. *Tarih Okul Dergisi (TOD)*, XX sayı1,441-453.
- Öztürk, F, Z. Aksoy, H. (2014). Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Modelinin 8. Sınıf Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi, OMU Eğitim Fakültesi Dergisi*,2014, 33(2),439-454.
- Özden, M. Akgün, A. Çinici, A. Sezer, B. Yıldız, S. Taş, M, M. (2014). Merkezi Sistem Ortak Sınav Fen Bilimleri Sorularının Webb'in Bilgi Derinliği Seviyelerine Göre Analizi. *Adıyaman Üniversitesi, Fen Bilimleri Dergisi*,4(2)(2014). 91-108.
- Sarıer, Y. (2010). Ortaöğretime Geçiş Sınavları (OKS-SBS) ve PISA Sonuçları Işığında Eğitimde Fırsat Eşitliğinin Değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, Cilt 11. Sayı 3. Aralık 2010. 107-12.
- Süer, N. (2014). *Öz Düzenleme Becerilerinin TEOG Sınavı Üzerindeki Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

- Şahin, S, Uz Baş, A. Şahin Fırat, N. Sucuoğlu, H. (2012). İlköğretim Okulu Öğrenci ile Öğretmenlerinin Ortaöğretime Geçiş Sistemine İlişkin Görüşleri. *International Journal of Human Sciences*, 9(2), 847-878.
- Şahin, M, D. (2011). *İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Seviye Belirleme Sınavı Fen ve Teknoloji Alt test Başarılarına Etki Eden Bazı Faktörler*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Şensoy, H. (2011). *Ortaöğretime Geçiş Sürecinde Çözüm Olarak Getirilen Seviye Belirleme Sınavı (SBS)'nin Araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Şad, N, S. Şahiner, Y, K. (2016). Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemine İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri. *İlköğretim Online*, 15(1), 53-76.
- Şinik Biba, S. (2010). *Ortaöğretime Geçişte Uygulanan SBS'lerin Ailelerin Sosyal Yaşantısına Etkileri ve Ailelerin Bu Sınavlara İlişkin Duygu ve Düşünceleri*. Gazi Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Uzoğlu, M. Cengiz, E. Daşdemir, İ. (2013). Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Seviye Belirleme Sınavı (SBS)'nda Yapılan Değişiklikler İle ilgili Görüşlerinin İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt9, Sayı3, 77-86.
- Yavuz, M. (2010). A Study on Variables that Affect Class Scores of Primary Education Students in Placement Test. *Elementary Education Online*, 9(2), 705-713.
- Yıldırım. A, Şimşek. H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık, 9.Baskı, Ankara.
- Zorlu, Z. ve Zorlu, F (2015). Fen ve Teknoloji Dersinde Öğrenme Ortamına Yönelik Öğrencilerin Düzeyleri ve Öğretmenlerin Görüşleri. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(1), 103-114.

EKLER

EK 1. İZİN BELGESİ

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 36648235/605/12137335

26.11.2015

Konu: Araştırma İzni

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

- İlgi: a) Atatürk Üniversitesi'nin 19/11/2015 tarihli ve 1500108547 sayılı yazısı.
b) Atatürk Üniversitesi'nin 12/11/2015 tarihli ve 1500103873 sayılı yazısı.
c) Atatürk Üniversitesi'nin 12/11/2015 tarihli ve 1500103861 sayılı yazısı.
d) Atatürk Üniversitesi'nin 10/11/2015 tarihli ve 1500102258 sayılı yazısı.
e) Atatürk Üniversitesi'nin 09/11/2015 tarihli ve 1500101034 sayılı yazısı.

İlgi yazılarda belirtilen, araştırmacıların İlimiz okullarında araştırma ve anket yapma istekleri, Bakanlığımızın 07/03/2012 tarihli ve 3616 (2012/13) sayılı genelgesi çerçevesinde incelenmiştir. Araştırmaların, *ekli listede isimleri belirtilen okullarda, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ve komisyon kararında belirtilen mühürlenmiş veri toplama araçlarının kullanılarak yapılmasına ilişkin, 25/11/2015 tarihli ve 12108991 sayılı Valilik onayı ekte gönderilmiştir.*

Bilgilerinizi rica ederim.

Halil KARAPINAR

Vali a.

İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

Güvenli Elektronik İmza

Aslı ile Aynıdır

27.11.2015

Selçuk DİLER
Memur

Ek:

1-Onay ve Ekleri

2-Araştırma Yapılacak Okul Listesi

Yönetim Cad. Valilik Binası Kat:4 Yakutiye ERZURUM
Elektronik Ağ: <http://erzurum.meb.gov.tr>
e-posta: arge25@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Çiğdem HOPUR Şb.Mdr.
Tel: (0 442) 234 4800
Faks: (0 442) 235 1032

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 88179374-302.08.01-E.1500116224
Konu : Uygulama İzni Gökhan TAŞKIN

02.12.2015

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 10.11.2015 tarihli ve 56785782-300-E.1500101549 sayılı belge.

Enstitünüz yüksek lisans öğrencisi Gökhan TAŞKIN'ın "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemine (TEOG) İlişkin Fen Bilimleri Dersi Öğretmenlerinin ve Öğrencilerinin Görüşleri" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasının uygulaması ile ilgili İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan 26/11/2015 tarih ve 12137335 sayılı yazı ve ekleri ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Ömer İrfan KÜFREVİOĞLU
Rektör Yardımcısı

Ek : 26.11.2015 tarihli 36648235/605/12137335 Sayılı belge

Atatürk Üniversitesi Merkez Yerleşkesi 25240 Erzurum
Tel: +90 442 2311601
Elektronik Ağ: <http://www.atauni.edu.tr/#!birim=ogrenci-isleri-daيره-baskanligi>
Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Bilgi: Aliye ÖREN
Faks: +90 442 2361026
E-Posta: odaire@atauni.edu.tr

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 2. TEOG Fen Bilimleri Öğretmen Görüşleri Ölçeği

TEOG FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMEN ÖLÇEĞİ

Değerli meslektaşım,

Bu Ölçek Fen ve Teknoloji/Fen Bilimleri öğretmenlerinin 2013-2014 yılından itibaren uygulanmaya başlayan “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi” merkezi ortak sınavlarını değerlendirmek amacıyla düzenlenmiştir. Sorulara vereceğiniz cevaplar sadece istatistiksel veri olarak kullanılacaktır. Bu yüzden isminizi vermeniz gerekmemektedir. Ölçekteki soruları içtenlikle cevaplamanız araştırmanın amacına ulaşmasında etkili olacaktır. Araştırmada bazı kısaltmalara yer verilmiş olup bu kısaltmaların anlamları aşağıda verilmiştir;

TEOG: Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi

YEP: Yerleştirmeye esas puan

YBP: Yılsonu başarı puanı

Lütfen ankette boş soru bırakmayınız. İlgilerinizden dolayı teşekkür ederim.

BÖLÜM-I

1-Görev yaptığınız okul türü:

☐Resmi Orta okul ☐Özel Orta okul

2-Cinsiyetiniz:

☐Bay ☐ Bayan

3-Yaşınız:

☐20-29 ☐30-39 ☐40-49 ☐50 ve üstü

4-Mesleki kıdeminiz:

☐1-5 ☐6-10 ☐11-15 ☐16-20 ☐21-25 ☐26 ve üstü

5-Görev yaptığınız yer:

☐Köy veya Belde ☐İlçe ☐ İl merkezi

6-Eğitim düzeyiniz:

☐2 veya 3 yıllık eğitim enstitüsü ☐Eğitim fakültesi ☐ Diğer Fakülteler ☐ Yüksek lisans ☐ Doktora

7-MEB’in Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sistemi kılavuzunu incelediniz mi?

☐Ayrıntılı olarak inceledim

☐Kısmen inceledim

☐ İnceleme imkânım olmadı

8- Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sistemini tanıtan hizmet içi seminere katıldınız mı?

☐ Evet ☐Hayır

BÖLÜM-II

-TEOG Sisteminin Yeni Uygulamalarının Değerlendirilmesi-					
SORULAR	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1-. Okul türlerinin değiştirilmesi, bir çatı altında toplanması (Anadolu Liseleri ve Meslek Liseleri) ve okulların tanıtımı hakkında bilgilendirme yapılması yeni sistemin avantajlarından	☐	☐	☐	☐	☐
2- Yeni sistemde okullarda sınıflardaki öğrenci sayısının en fazla 30 olması sistemin getirdiği olumlu durumdur.	☐	☐	☐	☐	☐
3- TEOG sınavında yanlış cevapların doğru cevapları etkilememesi, öğrencilerin rastgele bir yöntemle diğer öğrencilerin önüne geçmesi söz konusu değildir.	☐	☐	☐	☐	☐
4-TEOG sistemi, öğretmen okul ve veli arasındaki ilişkiyi güçlendirmektedir.	☐	☐	☐	☐	☐
5- TEOG sorularında alternatif ölçme yaklaşımlarını (V diyagramı, tanılayıcı dallanmış ağaç, kelime ilişkilendirme vb.) yer vermiştir.	☐	☐	☐	☐	☐

-TEOG Sisteminin Uygulanış Şeklinin Faydaları-					
SORULAR	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
6-TEOG' da sınav aralarında verilen dinlenme süresi öğrencilerin heyecanını azaltmaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
7- TEOG sisteminde sınavların altı oturumda gerçekleşmesi sınavın (Tek sınav uygulamasını terk ettiği)yazılı sınav uygulamalarını benimsediğinin göstergesidir	☐	☐	☐	☐	☐
8- TEOG sınavının öğrencilerin kendi okullarında yapılması öğrencilerin heyecanını azaltmaktadır	☐	☐	☐	☐	☐
9- TEOG sınavında, günlük hayattan uygulamalı (Günlük hayattan örnekler vererek ilişkilendirilmiş sorular) sorular hayatilik ilkesini yansıtmaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
-TEOG Sistemi Uygulamasının Eğitim Öğretim Sürecine Katkısı-					
SORULAR	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
10-TEOG sınavının yazılı notu yerine geçmesi öğretmenin kendisini değerlendirme imkanı sağlamaktadır	☐	☐	☐	☐	☐
11-TEOG sistemi geçmişteki sistemlere (OKS, LGS vb.) göre	☐	☐	☐	☐	☐

eğitim ve öğretim bakımından okulu ve müfredatı merkezine almıştır.					
12- TEOG sınavı, öğrencinin ders notu başarısının etkili olduğu bu uygulamada, öğretmenin verdiği notlarda objektiflik (Notlarda orantılılık) sağlamaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
-TEOG Sisteminin Yerleştirme İşlemleri ve Değerlendirme İşlemlerinin Yenilikleri-					
SORULAR	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
13-MEB'in özel okullara (Temel Liseye dönuşen dershaneler) verdiği teşvik özel okullara olan ilgiyi artırmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
14- YEP hesaplanırken AOSP yanında YBP' nin etkisinin artırılması öğrencilerin okula yönelik tutumlarını etkilemiştir.	☐	☐	☐	☐	☐
15- Yeni uygulamanın SBS' den farklı olarak sınava giremeyen öğrencilere telafi imkânı sağlaması, sistemin en önemli artılarındanr.	☐	☐	☐	☐	☐
-TEOG Sınavında MEB Kaynaklarının Yeterliliği-					
SORULAR	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
16- TEOG sistemiyle öğretmenin rolü, eğitim sürecinde daha etkilidir	☐	☐	☐	☐	☐
17-MOS, MEB kaynakları sınavın kazanımların tam olarak karşılamaktadır	☐	☐	☐	☐	☐

EK 3. TEOG Öğrenci Görüşleri Ölçeği

TEOG ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ ÖLÇEĞİ

Değerli Öğrenciler,

Bu ölçek sınava giren öğrencilerin 2013-2014 yılından itibaren uygulanmaya başlayan ‘‘Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi’’ merkezi ortak sınavının amaçları, uygulanışı, sonuçlarını değerlendirmek amacıyla düzenlenmiştir. Sorulara vereceğiniz cevaplar sadece istatistiksel veri olarak kullanılacaktır. Bu yüzden isminizi vermeniz gerekmemektedir. Ölçekteki soruları içtenlikle cevaplamanız araştırmanın amacına ulaşmasında etkili olacaktır. Lütfen ölçekte boş soru bırakmayınız.

İlgilerinizden dolayı teşekkür ederim.

BÖLÜM-I

1-Cinsiyetiniz:

()Bay () Bayan

2-Mezun olduğunuz okulun yerleşim yeri:

()Köy ()Belde ()İlçe () İl merkezi

3-Sınav Puanınız:

()300 ve altı ()300-400 ()400-450 ()450 ve üstü

4- Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sistemini ilgili rehberlik aldınız mı?

() Evet()Hayır

5-Anne ve Babanızın Öğrenim Durumu:

 Anne Baba

Okuryazar () ()

İlköğretim () ()

Lise () ()

Üniversite () ()

Lisans Üstü () ()

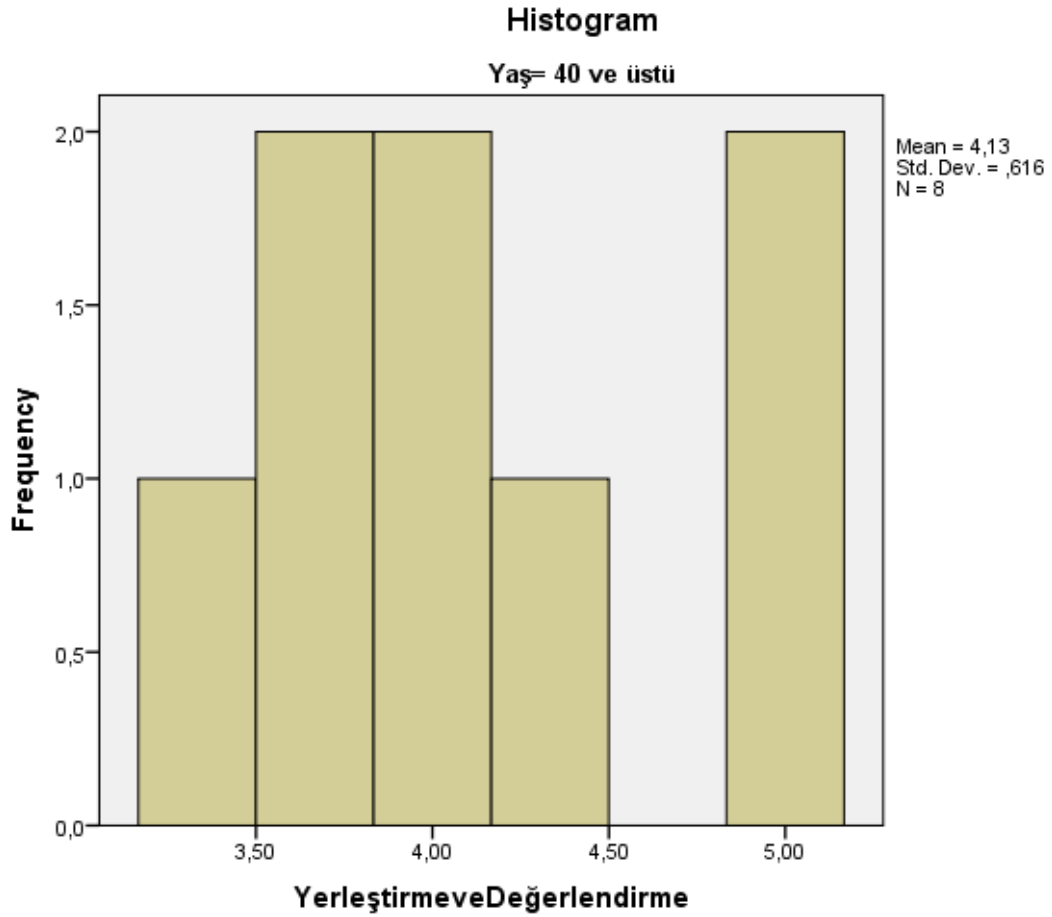
BÖLÜM-II

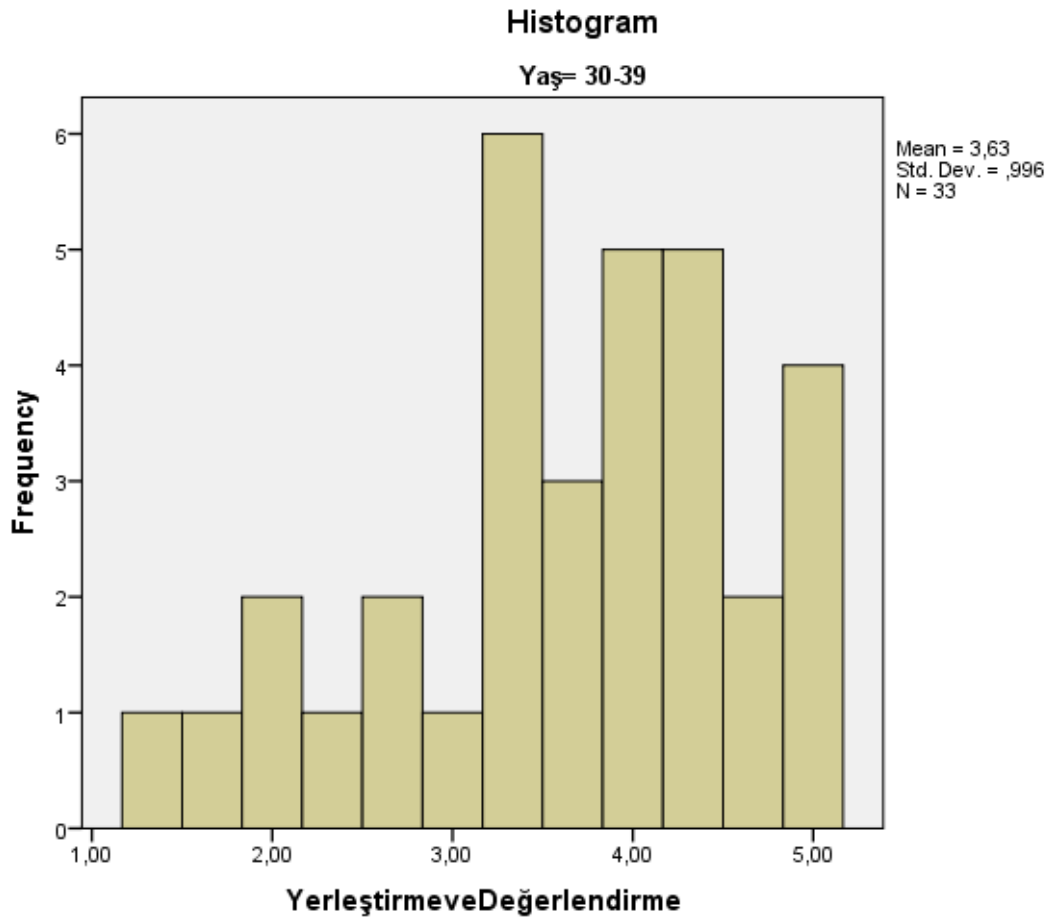
-TEOG Sınavının Öğrencilerdeki Sınav Kaygısı ve Sınav Heyecanına Etkisi-					
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1-Sınav sınıf arkadaşlarımla aynı ortamda girmem heyecanımı azaltmaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
2-TEOG sınavının arkadaşlarımla beraber yapılması heyecanımı olumlu buluyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
3-Sınavların sadece işlenen konulardan olması nereden soru çıkacağına dair kaygımı azaltmaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
4-Sınavların Yazılıların yerine geçmesini olumlu buluyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
-TEOG Sınavının Eğitim öğretim Sürecine Katkısı-					
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
5- TEOG sınavı puanı yanında ders notlarının da etkilemesi okula olan ilgimi artırmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
6-Sınav, çalışma süreciyle birlikte okula olan bağlılığımı artırmaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
7- Bir okula yerleştikten sonra tercih yapabilme hakkımın olması, bana istediğim okulda okuma şansını vermektedir.	☐	☐	☐	☐	☐
-TEOG sınav sisteminin Uygulanış Şeklinin Değerlendirilmesi-					

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
8-Sınavların bir gün yerine iki günde, her ders sınavının ayrı oturumlarda olması sınav heyecanımı azaltır.	☐	☐	☐	☐	☐
9-Sınavların ayrı ders (Yazılı sınavları gibi) şeklinde yapılması benim için avantajdır.	☐	☐	☐	☐	☐
- TEOG Sınav Sorularının Değerlendirilmesi-					
	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
10-Sınavda yanlışların doğruyu götürmemesi çalışkan öğrenciyle çalışmayan öğrencinin aynı puan almasına sebep olmaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
11-. TEOG' da her dersten eşit sorular sorulması her derse eşit şekilde çalışmamı sağlıyor	☐	☐	☐	☐	☐
12-. TEOG uygulamasıyla sınav dersleri haricindeki derslere (Resim, Müzik, Beden eğitimi) olan ilgim azalmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐

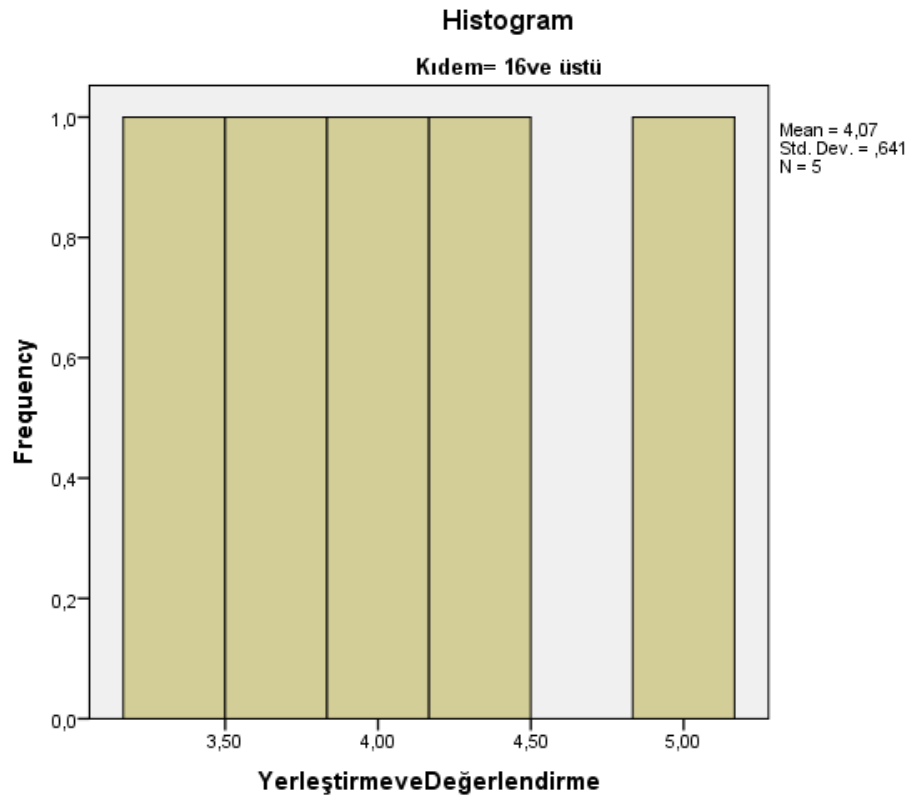
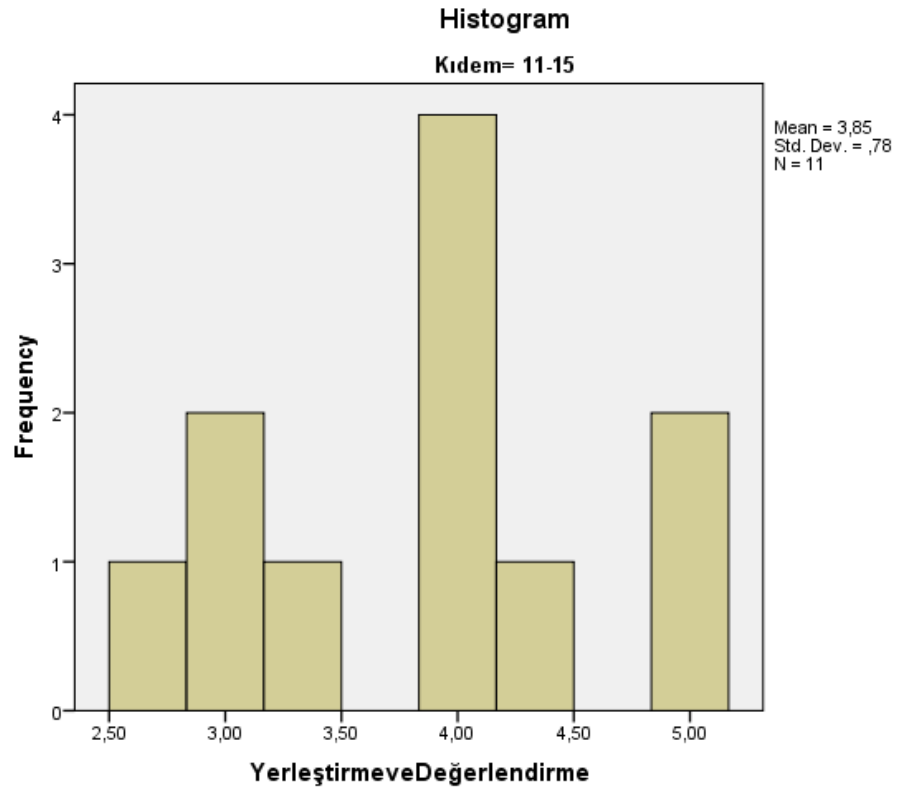
EK 4. Kıdem ve Yaş Değişkeni SPSS Tabloları

Tests of Normality							
Yaş		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
20-29	Yerleştirme ve Değerlendirme	,198	36	,001	,906	36	,005
30-39	Yerleştirme ve Değerlendirme	,142	33	,090	,942	33	,078
40 ve üstü	Yerleştirme ve Değerlendirme	,205	8	,200*	,902	8	,301

Tests of Normality							
Kıdem		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
1-5	Yerleştirme ve Değerlendirme	,189	42	,001	,909	42	,003
6-10	Yerleştirme ve Değerlendirme	,192	19	,063	,936	19	,223
11-15	Yerleştirme ve Değerlendirme	,213	11	,173	,921	11	,328
16ve üstü	Yerleştirme ve Değerlendirme	,141	5	,200*	,979	5	,928

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Gökhan TAŞKIN 14/07/1988 tarihinde Elazığ'da doğmuştur. Memleketi Konya Akşehir'dir. İlköğretimi Denizli, Afyon ve Isparta illerinde okumuştur. Ortaöğretimini Konya'da okumuştur. Lisansı Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi öğretmenliğinde tamamlamıştır. Yüksek Lisansını, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalında yapmaktadır. 2012 yılında Tortum Serdarlı Ortaokulunda göreve başlamış halen aynı okulda görevini sürdürmektedir. Yabancı Dili İngilizcedir.